

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Diplomová práce

**Využívání koeficientů u daně z nemovitých věcí a jejich
vliv na příjmy obcí v České republice**

Bc. Dominika Kontrová

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Dominika Kontrová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Využívání koeficientů u daně z nemovitých věcí a jejich vliv na příjmy obcí v České republice

Název anglicky

Use of Coefficients for Real Estate Tax and their Impact on Municipal Incomes in the Czech Republic

Cíle práce

Cílem diplomové práce je na základě analýzy daně z nemovitých věcí vyhodnotit využívání koeficientů daně z nemovitých věcí obcemi v České republice a jejich vliv na příjmy obcí.

Metodika

Teoretická východiska diplomové práce budou zpracována na základě kompilace poznatků získaných z odborné literatury, aktuálních právních předpisů a dalších relevantních zdrojů z oblasti daně z nemovitých věcí a příjmů obcí v České republice.

Na základě analýzy zjištěných dat bude provedeno vyhodnocení využívání koeficientů u daně z nemovitých věcí obcemi v České republice. Následně bude hodnocen vliv využití koeficientů na příjmy obcí a budou navržena možná doporučení související s touto problematikou.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

daň, nemovitá věc, koeficient, obec, poplatník, rozpočet, příjmy, pozemek, stavba, jednotka

Doporučené zdroje informací

JANOŠKOVÁ, Jana a Šárka SOBOTOVIČOVÁ. Local Coefficient as a Tool to Increase Revenues from Taxes on Immovable Property. In: 20th International Colloquium on Regional Sciences [online]. Kurdejov: Masarykova Univ, 2017, s. 848-854. ISBN 978-80-210-8586-2. Dostupné z: doi:10.5817/CZ.MUNI.P210-8587-2017-111

KUBÁTOVÁ, Květa. Daňová teorie a politika. 7. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-80-7598-165-3.

KUKALOVÁ, Gabriela, Daniela PFEIFEROVÁ, Ivana KUCHAROVÁ, Olga REGNEROVÁ a Dana ŠTURMOVÁ. Coefficients of Real Estate Tax: Case Study of the Czech Republic. In: Hradec Economic Days, VOL 11(1) [online]. Hradec Králové: Univ Hradec Kralove, 2021, s. 484-494. ISBN 2464-6059. ISSN 2464-6059. Dostupné z: doi:10.36689/uhk/hed/2021-01-048

PROVAZŇKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-5608-0.

VANČUROVÁ, Alena, Lenka LÁCHOVÁ a Hana ZÍDKOVÁ. Daňový systém ČR 2020. Praha: Wolters Kluwer, 2020. ISBN 978-80-7598-887-4.

Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů.

Předběžný termín obhajoby

2022/23 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Gabriela Kukalová, MBA, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 13. 7. 2022

prof. Ing. Luboš Smutka, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 27. 10. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 31. 01. 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „**Využívání koeficientů u daně z nemovitých věcí a jejich vliv na příjmy obcí v České republice**“ jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 23. 3. 2023

Bc. Dominika Kontrová

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Gabriele Kukalové, MBA, Ph.D., za pomoc při zpracování diplomové práce, vstřícný přístup a cenné rady, které mi po celou dobu poskytovala.

Využívání koeficientů u daně z nemovitých věcí a jejich vliv na příjmy obcí v České republice

Abstrakt

Cílem diplomové práce je na základě analýzy daně z nemovitých věcí vyhodnotit využívání koeficientů daně z nemovitých věcí obcemi v České republice a jejich vliv na příjmy obcí. Teoretická východiska diplomové práce jsou zpracována na základě kompilace poznatků získaných z odborné literatury, aktuálních právních předpisů a dalších relevantních zdrojů z oblastí daně z nemovitých věcí a příjmů obcí. Na základě dat získaných z obecně závazných vyhlášek je analyzováno využívání koeficientů daně z nemovitých věcí u deseti okresních měst. Z dat informačních portálů Monitor státní pokladny a ČSÚ jsou vyhodnoceny daň z nemovitých věcí na obyvatele, podíl daňových příjmů na celkových příjmech, podíl daně z nemovitých věcí na celkových příjmech a na daňových příjmech analyzovaných měst. Vybraným okresním městům jsou navržena opatření pro zvýšení jejich výnosů u této daně. Zároveň je provedena komparace okresních měst. Je zjištěno, že většina měst nevyužívá potencionál daně naplno. Zároveň ta města, která koeficienty využívají, mají vyšší příjmy u daně z nemovitých věcí na obyvatele než okresní města, která koeficienty nevyužívají vůbec nebo neefektivně, i když jsou z hlediska počtu obyvatel větší. Závěr práce je věnován zhodnocení výsledků využívání koeficientů daně z nemovitých věcí u okresních měst.

Klíčová slova: daň, nemovitá věc, koeficient, obec, poplatník, rozpočet, příjmy, pozemek, stavba, jednotka.

Use of Coefficients for Real Estate Tax and their Impact on Municipal Incomes in the Czech Republic

Abstract

The aim of the diploma thesis is to evaluate the use of real estate tax coefficients by municipalities in the Czech Republic and their impact on municipal revenues. The theoretical background of the thesis is based on compilation of knowledge obtained from professional literature, current legislation, and other relevant sources in the field of real estate tax and municipal revenues. Based on data obtained from generally binding ordinances, the use of real estate tax coefficients for ten district cities is analysed. From the data of the information portal Monitor State Treasury and CSO, the per capita real estate tax, the share of tax revenues in total revenues, the share of the real estate tax in total revenues, and the share of the real estate tax in tax revenues of the analysed cities are evaluated. Selected district towns are proposed measures to increase their revenues from this tax. A comparison of the district towns is also made. It is found that most of the cities are not using the potential of the tax to its full potential. At the same time, those cities that use the coefficients have higher per capita real estate tax revenues than district cities that do not use the coefficients at all or inefficiently, even though they are larger in terms of population. The conclusion of the thesis is devoted to the evaluation of the results of the use of property tax coefficients in district cities.

Keywords: tax, real estate, coefficient, municipality, taxpayer, budget, income, land, building, unit.

Obsah

1	Úvod.....	11
2	Cíl práce a metodika	12
2.1	Cíl práce	12
2.2	Metodika	12
3	Teoretická východiska	15
3.1	Daně	15
3.1.1	Funkce daní.....	18
3.1.2	Rozdělení daní	18
3.1.3	Daňové prvky.....	21
3.1.4	Rozpočtové určení daní	24
3.2	Majetkové daně	27
3.3	Veřejná správa.....	30
3.4	Obec	32
3.4.1	Orgány obce.....	33
3.4.2	Rozpočet obce.....	35
3.5	Obecní rozpočet z hlediska daňových příjmů	37
3.5.1	Sdílené daně.....	37
3.5.2	Svěřené daně	38
3.5.3	Místní poplatky	38
3.5.4	Správní poplatky	41
3.6	Daň z nemovitých věcí.....	42
3.6.1	Daň z pozemků	43
3.6.2	Daň ze staveb a jednotek	46
3.6.3	Koeficienty.....	48
4	Analytická část.....	51
4.1	Benešov	51
4.2	Beroun	54
4.3	Kladno	56
4.4	Kolín.....	58

4.5	Kutná Hora	60
4.6	Mělník	62
4.7	Mladá Boleslav	65
4.8	Nymburk.....	67
4.9	Příbram	69
4.10	Rakovník	71
5	Výsledky a diskuse.....	74
6	Závěr.....	82
7	Seznam použitých zdrojů.....	84
8	Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk	93
8.1	Seznam obrázků	93
8.2	Seznam tabulek.....	93
8.3	Seznam grafů.....	94
8.4	Seznam použitých zkratk.....	95

1 Úvod

Daně jsou obecně povinné platby, které poplatník daně odvádí do veřejného rozpočtu a je za ně poskytováno určité protiplnění. Jsou součástí soustavy daní, která se skládá ze všech daní vybíraných na území České republiky. Pravidla pro výběr daní jsou zakotvena daňovým řádem a dalšími zákony, které daně upravují. Předmětem zdanění jsou příjmy, spotřeba a majetek daňového subjektu.

Daň z nemovitých věcí je nedílnou součástí systému daní České republiky a je upravena zákonem č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí. Řadí se do přímých majtkových daní. Lze ji zařadit i mezi daně kapitálové, neboť zdanění je vázáno na stav k určitému datu. Údaje o stavu pro správce daně poskytuje katastr nemovitostí. Součástí této daně je daň ze staveb a jednotek a daň z pozemků. Do roku 2020 byla mezi majtkové daně zahrnována i daň z nabytí nemovitých věcí, kterou upravovalo zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb.

Tato daň je výjimečná i tím, že výnos neplyne do státního rozpočtu, ale výlučně do obecních rozpočtů. Jedná se tedy o svěřenou daň, kam je zahrnována i daň z příjmů právnických osob placená obcemi. Jelikož se jedná o daňový příjem obce, výnos této daně může být přínosem pro obecní rozpočet.

Obce při určování daně z nemovitých věcí mají částečnou daňovou pravomoc, a její výši tak mohou ovlivnit, a to především koeficientem přiřazeným k jednotlivým obcím podle počtu obyvatel, který mohou o jednu kategorii zvýšit nebo až o tři kategorie snížit, dále koeficientem 1,5 a místním koeficientem. Právě místní koeficient prošel v roce 2020 novelou, která obcím od 1. 1. 2021 umožnila koeficient uvalit nejen na celé území obce, ale také na určité části ve výši 1,1 až 5 s přesností na jedno desetinné místo. I když obce mají částečnou daňovou pravomoc pro úpravu výše daně z nemovitých věcí, této možnosti málokdy využívají.

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) uvedla, že Česká republika patří k zemím s jedním z nejnižších výnosů z majtkových daní. Dokonce podíl majtkových daní na celkových daních byl v roce 2020 pouze 0,59 % oproti sousedním zemím, kde se podíl pohyboval v rozmezí od 1,38–3,50 %. Průměr podílu majtkových daní na celkových daních ve všech zemích OECD činí přes 5 %. OECD často kritizuje Českou republiku i za způsob, jakým je daň z nemovitých věcí vyměřována. Zejména, že výše daně není určena podle ceny nemovitosti, která se každoročně zvyšuje.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je na základě analýzy daně z nemovitých věcí vyhodnotit využívání koeficientů daně z nemovitých věcí obcemi v České republice a jejich vliv na příjmy obcí.

2.2 Metodika

Teoretická východiska diplomové práce budou zpracována na základě kompilace poznatků získaných z odborné literatury, aktuálních právních předpisů a dalších relevantních zdrojů z oblastí daně z nemovitých věcí a příjmů obcí v České republice. Veškeré zdroje v rámci diplomové práce budou citovány podle ČSN ISO 690 formou průběžných poznámek pod čarou.

Nejprve se práce bude zabývat daněmi, jejich funkcemi, rozdělením, prvky a rozpočtovým určením daní. Poté budou podrobněji definovány majetkové daně. Teoretická východiska se budou dále zabývat i veřejnou správou a klasifikací obcí v ČR a jejich obecními rozpočty z hlediska daňových příjmů. Poslední kapitola teoretických východisek bude věnována dani z nemovitých věcí, dani z pozemků i dani ze staveb a jednotek. Veškerá teoretická východiska budou zpracována k datu 24. 11. 2022.

Analytická část diplomové práce bude věnována analýze obcí s rozšířenou působností v České republice. Vzhledem k vysokému počtu těchto obcí bude výběr zúžen pouze na okresy na úrovni LAU1 podle nomenklatury územních statických jednotek ve Středočeském kraji, a to na jejich bývalá okresní města (dále jen „okresní města“). Bude se jednat o tyto konkrétní obce s rozšířenou působností: Benešov, Beroun, Kladno, Kolín, Kutná Hora, Mělník, Mladá Boleslav, Nymburk, Příbram a Rakovník.

Nejprve budou jednotlivá okresní města Středočeského kraje krátce charakterizována. Následně ke každému městu bude zpracována tabulka, ve které budou uvedené údaje získané z obecně závazných vyhlášek účinných na území jednotlivých okresních měst týkající se využívaných koeficientů platných k 25. 12. 2022. V tabulce se bude jednat o koeficient 1,5, místní koeficient a koeficient přiřazený k jednotlivým obcím podle počtu obyvatel a o jeho aplikaci na konkrétním území obce, tj. zda si město místní koeficient nezměnilo nebo ho o jednu kategorii zvýšilo nebo až o tři kategorie

snížilo, zda ho využívají na celém území obce nebo pouze pro vymezenou část. Dále bude uveden vývoj počtu obyvatel mezi lety 2018–2022 zpracovaný na základě dat získaných z Českého statistického úřadu.

Data o příjmech jednotlivých okresních měst budou čerpána z rozpočtů obcí získaných z informačního portálu Monitor státní pokladny spravovaného Ministerstvem financí České republiky, jehož data jsou získávána z Integrovaného informačního systému státní pokladny a Centrálního systému účetních informací. Následně bude z dostupných dat sledován vývoj celkových příjmů, daňových příjmů a příjmů z daně z nemovitých věcí obce za období 2018–2022. V roce 2022 se bude jednat o příjmy schválené, ve kterých se mohla projevit novela zákona o dani z nemovitých věcí, jež umožnila používání místního koeficientu jen na vymezené území obce na základě obecně závazné vyhlášky.

Veškeré získané poznatky o využívaných koeficientech a datech týkajících se příjmů okresních měst budou zapisovány do vytvořených tabulek v Microsoft Excel. Připravené podklady budou využity pro výpočet dat potřebných k analýze jednotlivých měst a následně k jejich komparaci.

Na základě těchto údajů získaných z informačního portálu Monitor státní pokladny budou vypočteny ukazatele:

- příjmů daně z nemovitých věcí na obyvatele v Kč,
- podílu daňových příjmů na celkových příjmech v %,
- podílů příjmů daně z nemovitých věcí na celkových příjmech v %,
- podílu příjmů daně z nemovitých věcí na daňových příjmech v %.

Podíl příjmů daně z nemovitých věcí na obyvatele bude vypočten podle vzorce 1. Výnos daně z nemovitých věcí na jednoho obyvatele je potřebný z důvodu lepšího porovnávání příjmů této daně u vybraných okresních měst.

$$DzNV \text{ na obyvatele} = \frac{\text{příjmy DzNV obce}}{\text{počet obyvatel obce}} \quad (1)$$

Podíl daňových příjmů na celkových příjmech v % bude vypočten dle vzorce 2 jako podíl daňových příjmů konkrétního okresního města za daný rok k celkovým příjmům města vynásobeným 100.

$$\text{Podíl daňových příjmů na celkových příjmech} = \frac{\text{daňové příjmy obce}}{\text{celkové příjmy obce}} * 100 \quad (2)$$

Podíl příjmů daně z nemovitých věcí na celkových příjmech v % bude vypočten dle vzorce 3, a to jako souhrn příjmů daně z nemovitých věcí vybraných na území konkrétní obce k celkovým příjmům obce vynásobeným 100.

$$\text{Podíl příjmů DzNV na celkových příjmech} = \frac{\text{příjmy DzNV obce}}{\text{celkové příjmy obce}} * 100 \quad (3)$$

Podíl příjmů daně z nemovitých věcí na daňových příjmech bude vypočten dle vzorce 4. Jedná se o podíl příjmů daně z nemovitých věcí obce na daňových příjmech obce vynásobených 100.

$$\text{Podíl příjmů DzNV na daňových příjmech} = \frac{\text{příjmy DzNV obce}}{\text{daňové příjmy obce}} * 100 \quad (4)$$

Veškeré získané údaje o příjmech jednotlivých okresních měst a veškeré vypočtené údaje budou v rámci diplomové práce zaznamenány do tabulky vytvořené pro konkrétní obec s rozšířenou působností.

Ze získaných a vypočtených údajů bude jednotlivým okresním městům ve Středočeském kraji navržena možnost, jaké koeficienty daně z nemovitých věcí zavést nebo upravit pro zvýšení jejich příjmů obecních rozpočtů, zejména pokud nedostatečně využívají potencionálu jednotlivých koeficientů daně z nemovitých věcí a jejich příjmy z této daně jsou nedostatečné z hlediska jejich velikosti podle počtu obyvatel.

Na základě vypočtených dat bude provedena komparace jednotlivých okresních měst za období 2018–2022. Komparace bude prováděna z hlediska velikosti okresního města podle počtu obyvatel, celkových příjmů, daňových příjmů, příjmů z daně z nemovitých věcí. Taktéž bude provedena komparace vypočtených dat za jednotlivá okresní města podle vzorců 1–4.

V neposlední řadě bude provedena analýza, kolik okresních měst využívá koeficient ve výši 1,5, koeficient přiřazený obcím podle počtu obyvatel nebo má zavedený místní koeficient, a to buď pro celé území obce, nebo pro území určené v obecně závazné vyhlášce vydávané obcí.

3 Teoretická východiska

Daně jsou jedním z důležitých prvků veřejných rozpočtů, neboť každá země potřebuje zajistit určité množství peněžních prostředků, aby mohla fungovat.¹ Mezi příjmy veřejných rozpočtů jsou stejně jako daně zahrnovány i místní či správní poplatky, půjčky a dary. Daňové příjmy však tvoří velkou část příjmové stránky veřejných rozpočtů.²

3.1 Daně

Definovat daň je možné z několika hledisek. Obecně se daní rozumí povinná platba odváděná do veřejného rozpočtu, za kterou není poskytováno protiplnění.³ Daní z právního hlediska je taková platba, která obsahuje přímo slovo daň ve svém názvu, jako je například daň z nemovitých věcí. Z finančního hlediska je daní taková zákonem definovaná platba, která splňuje určité vlastnosti. Těmito vlastnostmi jsou povinnost, neekvivalentnost, nenávratnost, neúčelovost. Povinnost u daní znamená, že každý je povinen daň zaplatit, neboť je tato povinnost stanovena zákonem. Nenávratnost se vyznačuje především tím, že osobě, která daň zaplatí, nevzniká žádné oprávnění k získání peněžních prostředků vynaložených na zaplacení daně zpět. Další vlastností daně je její neekvivalentnost, která se vyznačuje tím, že poplatník daně nemá nárok na stejnou hodnotu, kterou za daň zaplatil. Rovněž se jedná z pohledu subjektu daně o neúčelovou platbu. Poplatník zcela přesně neví, k jakému účelu bude platba použita, co z ní bude financováno.⁴

O pravidelnou daň se jedná v případě, že je ukládána opakovaně v určitém časovém intervalu. Opakem je daň nepravidelná, která je daňovému subjektu uložena pouze při taxativně daných okolnostech.⁵

Daňová soustava ČR neboli daňový systém zahrnuje souhrn veškerých daní, které jsou vybírány na daném území. Skládá se z několika daní a zahrnuje rovněž pravidla vybírání daní a vztahy mezi nimi.⁶ Tato pravidla jsou v České republice stanovena

¹ ŠIROKÝ, Jan. *Daňové teorie: s praktickou aplikací*, s. 1.

² KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*, s. 15.

³ OCHRANA, František, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK. *Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*, s. 171.

⁴ VANČUROVÁ, Alena, Lenka LÁCHOVÁ a Hana ZÍDKOVÁ. *Daňový systém ČR 2020*, s. 10.

⁵ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*, s. 16.

⁶ VANČUROVÁ, Alena, Lenka LÁCHOVÁ a Hana ZÍDKOVÁ. *Daňový systém ČR 2020*, s. 48.

daňovým řádem, popřípadě v konkrétních zákonech, ve kterých jsou jednotlivé daně vymezeny.⁷

Daňová soustava se neustále vyvíjí především kvůli měnícím se ekonomickým, politickým a sociálním faktorům. Významná obměna daňového systému v České republice nastala v roce 1992, kdy vzešel v platnost zákon č. 212/1992 Sb., o soustavě daní. Byly zavedeny nové daně například daň z přidané hodnoty, daň silniční, daň z nemovitostí, daň z převodu nemovitostí apod. Účinnost tento zákon nabyl v roce 1993 a stal se základním stavebním kamenem pro daňovou soustavu ČR. Dále v roce 2007 byly přijaty tzv. ekologické daně, kam se řadí daň z elektřiny, daň z pevných paliv či daň ze zemního plynu.⁸

V roce 2012 začala platit novela zákona o dani z nemovité věci, která zařadila zpevněné plochy určené k podnikání do kategorie zastavěných ploch a nádvoří nebo ostatních ploch. Díky této novele se zvýšilo daňové zatížení poplatníků.⁹

V dubnu roku 2019 nabyla účinnost novela daňových zákonů, konkrétněji daně z příjmů fyzických osob, daně z příjmů právnických osob a daně z přidané hodnoty. V oblasti DPH bylo například zrušeno nepovinné zaokrouhlování na celé koruny.¹⁰

V roce 2022 došlo k dočasné změně výše spotřební daně u pohonných hmot, konkrétně benzínu a nafty. Tato změna byla vyvolána především z důvodu zvýšení cen pohonných hmot a uplatňovala se na území republiky od začátku června do konce září. Zároveň se po 18 letech, k 1. 1. 2023, zvýšil limit pro povinné registrování k dani z přidané hodnoty, pokud hodnota obratu přesáhne částku 2 000 000 Kč po sobě následujících 12 měsících.¹¹

Daňová soustava České republiky je v hlavních rysech srovnatelná s daňovými soustavami evropských zemí.¹² V České republice jsou předmětem zdanění příjmy, spotřeba a majetek subjektu daně.

⁷ MAAAYTOVÁ, Alena, František OCHRANA a Jan PAVEL. *Veřejné finance v teorii a praxi*, s. 116.

⁸ VONDRÁČKOVÁ, Pavlína a Petr NOVOTNÝ. Daňová soustava České republiky. *Acta Universitatis Carolinae Iuridica* [online].

⁹ *Newsletter: srpen 2011* [online]. Dostupné z: <https://www.kemphoogstad.cz/newsletter/>.

¹⁰ *Daňové novinky: duben 2019* [online]. Dostupné z: <https://www.kemphoogstad.cz/newsletter/>.

¹¹ *Daňové novinky: červen 2022* [online]. Dostupné z: <https://www.kemphoogstad.cz/newsletter/>.

¹² *Daňový systém ČR: Popis systému* [online]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/danovy-system-cr/popis-systemu>.

Již v dobách klasické ekonomie, jejímž významným představitelem byl Adam Smith, byly definovány základní zásady kvalitního daňového systému v tzv. daňových kánonech, které přetrvaly až dodnes. Mezi tyto požadavky lze zařadit:

- efektivnost, flexibilitu,
- spravedlnost a rovnost,
- pozitivní daňovou stimulaci chování poplatníků,
- dokonalost v právní oblasti,
- transparentnost,
- jednoduchost,
- rezistentnost proti daňovým podvodům.^{13 14}

Pro správné a efektivní fungování daňového systému je taktéž nutné zachovat administrativní náklady v nezbytně nutné, minimální výši. Dle daňových kánonů od Adama Smitha je daňový systém spravedlivý tehdy, pokud poplatník odvádí částku přímo úměrnou jeho důchodu.¹⁵ V dnešní době lze spravedlnost s rovností chápat ze dvou pohledů, vertikálního a horizontálního. Horizontální rovnost daňového systému zdaňuje téměř totožnou výši daně poplatníky se shodnými příjmy. Naopak vertikální rovnost úzce souvisí s redistribucí důchodů od bohatších k chudším. Vertikální spravedlnost lze tedy chápat jako placení vyšších daní poplatníky s vyššími příjmy.¹⁶

Jednoduchost daňového systému má zajistit lehčí dodržování daňových pravidel z pohledu poplatníka daně a taktéž zabránit neplacení daní. Flexibilita neboli pružnost daňového systému je důležitá pro reakci a přizpůsobení se vývoji a změnám, které v ekonomice nastávají.¹⁷

S politickou průhledností souvisí i právní dokonalost, neboť tyto dva požadavky společně přispívají k plnění i dalších kritérií pro správné fungování daňového systému. Především díky právní dokonalosti lze předpokládat i odolnost daňového systému proti daňovým únikům a krácení daní.¹⁸

¹³ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*, s. 42.

¹⁴ VANČUROVÁ, Alena, Lenka LÁCHOVÁ a Hana ZÍDKOVÁ. *Daňový systém ČR 2020*, s. 53.

¹⁵ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*, s. 33.

¹⁶ ČAPLANOVÁ, Anetta. *Princípy efektivního daňového systému je potřebné respektovat' aj v (post)pandemickom období. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť* [online].

¹⁷ Tamtéž.

¹⁸ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*, s. 43.

3.1.1 Funkce daní

Daně jsou v zemi vybírány zejména pro naplnění příjmové stránky veřejných rozpočtů. Mezi funkce daní patří funkce alokační, redistribuční, stimulační a stabilizační.¹⁹

Alokační funkce se zaměřuje především na efektivní rozmístování výdajů a alokaci veřejné či soukromé spotřeby.²⁰ Vláda může pomocí opatření usměrňovat spotřebu subjektů např. snížením DPH na knihy. Snížení daně pak může mít za následek účelné rozmístění prostředků.²¹ **Redistribuční funkce** zajišťuje přerozdělení určitého množství bohatství a důchodů chudším občanům od těch bohatších. Tato funkce tedy slouží ke zmírnění nerovností mezi subjekty.²² **Stabilizační funkce** zmírňuje výkyvy v ekonomice. V době expanze ekonomiky je potřebné vytvářet rezervy pro období stagnace. V tomto období daně přispívají méně do veřejných rozpočtů a pomáhají ekonomice státu se opět nastartovat.²³ **Stimulační funkce** motivuje subjekty k určitému chování například poskytováním daňových úspor. Daňové subjekty je možné stimulovat i negativně. Příkladem negativní stimulační funkce je vyšší daň u statků, které ohrožují zdraví spotřebitelů, jako jsou alkoholické nápoje a tabákové výrobky.²⁴

3.1.2 Rozdělení daní

Daně lze rozdělovat z několika hledisek. Nejčastěji se rozlišují **dle dopadu na důchod** poplatníka na přímé a nepřímé daně. Mezi nepřímé daně se řadí takové, které jsou určeny přímo poplatníkovi a snižují jeho důchod. V České republice se konkrétně jedná o daně z příjmů a majetkové daně. Poplatník je zároveň subjektem daně.²⁵ U nepřímých daní je subjektem daně plátce i poplatník. Plátce daň odvádí do státního rozpočtu, ale daň nesnižuje jeho důchod. Proto není jednoduché definovat osobu, která daň platí. V České republice se do této kategorie řadí spotřební daně či daň z přidané hodnoty.^{26 27} Na obrázku 1 je znázorněna klasifikace daní dle dopadu na důchod.

¹⁹ ŠIROKÝ, Jan. *Daňové teorie: s praktickou aplikací*, s. 12.

²⁰ Tamtéž, s. 12.

²¹ VANČUROVÁ, Alena, Lenka LÁCHOVÁ a Hana ZÍDKOVÁ. *Daňový systém ČR 2020*, s. 11.

²² KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*, s. 19.

²³ VANČUROVÁ, Alena, Lenka LÁCHOVÁ a Hana ZÍDKOVÁ. *Daňový systém ČR 2020*, s. 13.

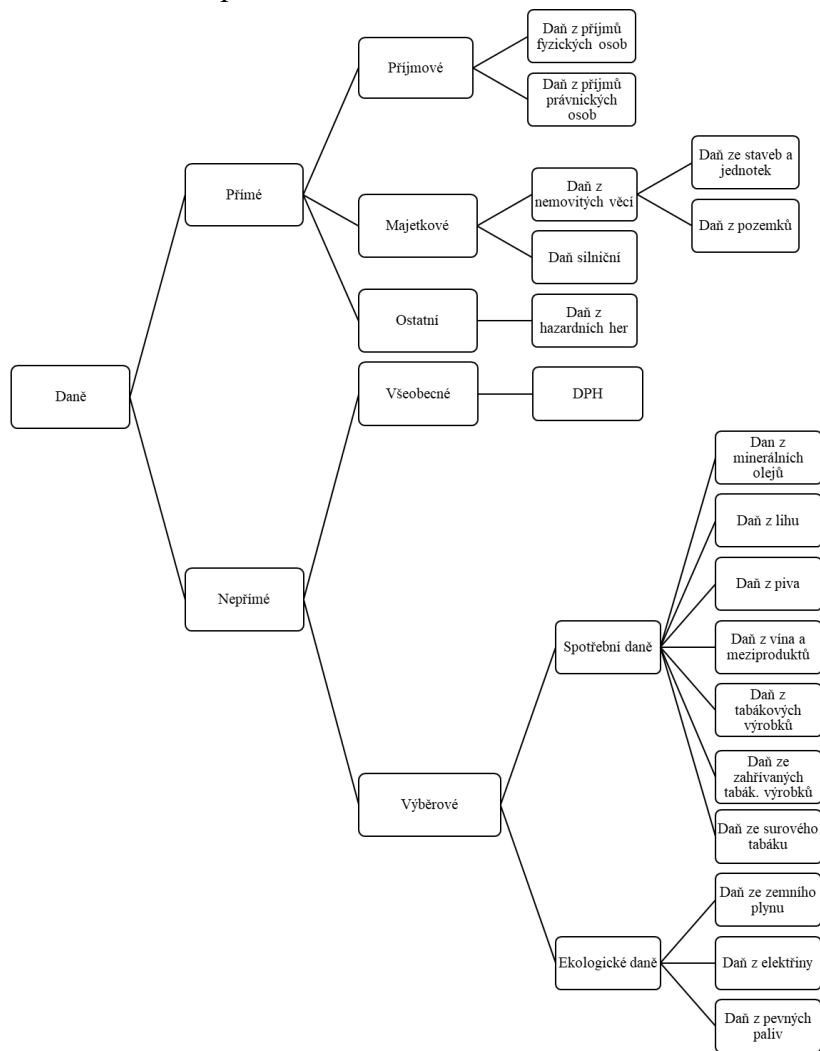
²⁴ Tamtéž, s. 12.

²⁵ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*, s. 20-21.

²⁶ *Druhy daní přehledně. Jak se dělí a kolik jich musíte platit* [online]. Dostupné z: <https://money.cz/novinky-a-tipy/dane/druhy-dani-prehledne-jak-se-deli-a-kolik-jich-musite-platit/>.

²⁷ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*, s. 20.

Obrázek 1: Klasifikace daní dle dopadu na důchod

Zdroj: vlastní zpracování

Podle objektu zdanění se daně rozdělují na důchodové daně, daně ze spotřeby, daně z majetku. Důchodové daně jsou vázány na mzdu, rentu, zisk či úrok poplatníka daně, zatímco daně ze spotřeby jsou uvaleny na spotřebu vybraných výrobků. Daně z majetku jsou vybírány z vybraného nemovitého i movitého majetku.²⁸

Daně lze třídit i **dle subjektu**, který daň musí platit. V takovém případě se člení na jednotlivce, domácnosti, korporace.²⁹

Dle objektu zdanění se daně dělí na daně kapitálové, které jsou vázány na stav k určitému datu, nebo daně tokové, které se váží na změny za určité časové období. Typickou tokovou daní je daň z příjmů fyzických nebo právnických osob. Mezi kapitálové daně se řadí daň z nemovitých věcí.³⁰

Dle platební schopnosti poplatníka lze daně klasifikovat na daně osobní a daně „in rem“ (na věc). Osobní daně zvažují platební schopnosti poplatníka, neboť jsou vyměřovány z jeho důchodu. Mezi tyto daně lze zařadit důchodové daně, které odvádí fyzická osoba. Daně „in rem“ neberou v potaz platební schopnosti poplatníka, jsou vázány na věc. Do této skupiny daní lze zařadit například daň z přidané hodnoty.³¹

Dle určení výše daně k daňovému základu se daně rozdělují na daně jednotkové, kdy je výše daně určena dle počtu jednotek (např. m²), a daně ad valorem, kdy je výše daně stanovena dle hodnoty majetku.³²

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) daně klasifikuje na:

- daně z příjmů, zisků a kapitálových výnosů (u fyzických osob či u právnických osob),
- příspěvky na sociální zabezpečení (pro zaměstnance, zaměstnavatele, nezaměstnané osoby, osoby samostatně výdělečně činné),
- daně ze mzdy a pracovní síly,
- daně z nemovitosti,
- daně ze zboží a služeb (DPH, daně za specifické zboží a služby, cla),
- ostatní daně.³³

²⁸ ŠIROKÝ, Jan. *Daňové teorie: s praktickou aplikací*, s. 50.

²⁹ Tamtéž, s. 49.

³⁰ RADVAN, Michal. *Daně a správa daní*, s. 20.

³¹ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*, s. 22.

³² RADVAN, Michal. *Daně a správa daní*, s. 22.

³³ *Revenue Statistics: Interpretative Guide* [online]. Dostupné z: <https://www.oecd.org/tax/tax-policy/oecd-classification-taxes-interpretative-guide.pdf>.

V daňových publikacích lze nalézt i další možnosti klasifikace daní například na srážkové daně a daně placené na základě daňového přiznání.

3.1.3 Daňové prvky

Daňové prvky, někdy taktéž nazývané konstrukční prvky daně, mají vliv na daňový dopad u subjektů daně. Tyto prvky jsou spolu vzájemně provázány, a proto je nutné je taktéž společně posuzovat. Pro daň jsou nejdůležitější stanovení daňového subjektu, předmět daně, její základ a v neposlední řadě také sazba daně.³⁴ Mezi základní prvky daně patří:

- předmět daně,
- základ daně,
- sazba daně,
- subjekt daně,
- zdaňovací období.³⁵

Předmětem daně je určitá skutečnost, jež je zatížena daní. Předmětem zdanění tedy může být osoba (hlava), majetek, důchod, spotřeba. Nejstarší daní je daň z hlavy, která už se v současnosti využívá pouze minimálně. Předmětem daně je tedy osoba (daňový subjekt). Efektivnost výběru daní způsobují i přesné definování předmětu daně, taktéž osvobození od daně či vymezení skutečností, které nejsou předmětem daně.³⁶

Základem daně se rozumí předmět daně, který musí být určen v měřitelných jednotkách. Vyjádřen je tedy nejčastěji v kusech, korunách, tunách nebo m². S vyjádřením základu daně v m² se lze setkat právě v souvislosti s daní z nemovitých věcí. S daňovým základem úzce souvisí i sazba daně. Na základě způsobu vyjádření základu daně se odvozuje i sazba daně.³⁷

Sazba daně je dalším důležitým prvkem daně, bez kterého výši daně nelze stanovit. V rámci daňové teorie může být sazba daně stanovena pevnou částkou nebo relativně, tedy v %. Je-li základ daně určen v peněžních jednotkách, pak je sazba daně zpravidla relativní

³⁴ VANČUROVÁ, Alena, Lenka LÁCHOVÁ a Hana ZÍDKOVÁ. *Daňový systém ČR 2020*, s. 13-14.

³⁵ Tamtéž, s. 13-14.

³⁶ Tamtéž, s. 17.

³⁷ SYROVÁTKOVÁ, Jaroslava. *Daňové zákony* [online].

a naopak. Je tomu tak proto, že celková daň musí být stanovena vždy v peněžních jednotkách.³⁸

Dále lze rozlišovat lineární a progresivní sazbu daně. V případě lineární sazby daň roste stejně rychle jako její základ, její výpočet je tedy méně náročný. Je stanovena v procentech ze základu daně, které zůstává konstantní v souvislosti se základem daně. Progresivní sazba stoupá s růstem základu daně a dělí se na stupňovitou a klouzavou progresivní sazbu. Klouzavá progresivní sazba daně se vyznačuje tím, že vyšší sazbou daně se zdaňuje pouze část, která překračuje stanovenou hranici, a zbylá část daňového základu pod touto hranicí je zdaňována sazbou nižší. U stupňovité progresivní sazby daně se zdaňuje vyšší sazbou celý daňový základ, který stanovený limit přesáhne. Z tohoto důvodu se tento druh sazby nevyužívá příliš často. Důvodem je především fakt, že při použití tohoto typu progresivní sazby daně může i přes zvýšení základu daně u subjektu klesnout disponibilní příjem. Subjekt daně tak není motivován zvyšovat svůj základ daně.³⁹

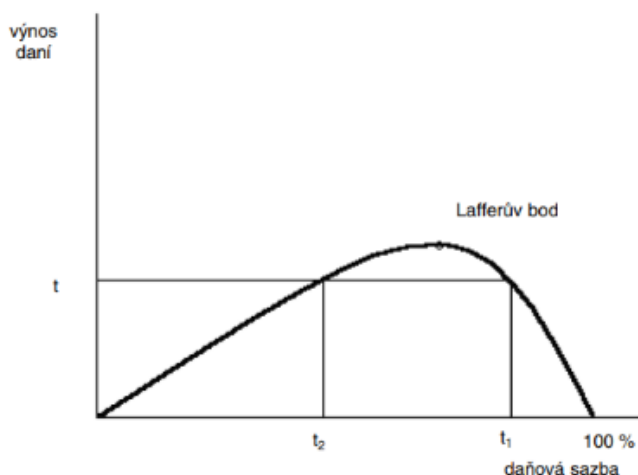
Optimální míru zdanění znázorňuje Lafferova křivka. Je to vztah mezi daňovou sazbou a výší daňového výnosu. Pokud je daňová sazba nízká, výnos státu z daní roste, ale stále pomaleji až do Lafferova bodu. V tomto bodě stát dosahuje maximálního možného daňového výnosu a křivka se proměňuje v klesající. Poté dojde k situaci, kdy i přes stále se zvyšující daňovou sazbu bude výnos státu z daní klesat. Pokud by stát zavedl nulovou nebo 100% daňovou sazbu, jeho výnos bude stále nulový. Lze tedy konstatovat, že daňový výnos nestoupá přímo úměrně s daňovou sazbou, dokonce v určitých bodech na křivce stát získává stejný daňový výnos bez ohledu na to, zda použije vyšší nebo nižší daňovou sazbu, což znázorňují body t_1 a t_2 .⁴⁰ Lafferovu křivku znázorňuje graf 1.

³⁸ VANČUROVÁ, Alena, Lenka LÁCHOVÁ a Hana ZÍDKOVÁ. *Daňový systém ČR 2020*, s. 24-25.

³⁹ Tamtéž, s. 24-26.

⁴⁰ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*, s. 39.

Graf 1: Lafferova křivka

Zdroj: Kubátová (2018)

Daňový subjekt je takový, který je daní dotčen. Je to „osoba, která je povinná strpět, odvádět nebo platit daň.“ Lze rozlišovat dva typy daňových subjektů, a to plátce daně a poplatníka daně. Plátce daně je fyzická nebo právnická osoba, která daň vypočítává, vybírá a odvádí ji do státního rozpočtu. Tuto povinnost jí stanovuje zákon.⁴¹

Daňový subjekt, jež má své příjmy a majetek podroben dani je nazýván poplatníkem daně. Poplatníkem daně může být fyzická nebo právnická osoba. Nese daňové břemeno a je taktéž povinna daň odvést. Určení poplatníka daně je v určitých případech náročnější než určení plátce daně. U daně z nemovitých věcí je poplatníkem zpravidla majitel nemovitosti, ovšem v některých případech to může být i nájemce či pachtýř.⁴²

Zdaňovací období lze charakterizovat jako časové období, v rámci kterého se stanovuje základ daně a výše placené daně. V rámci daňové soustavy, zpravidla u daní přímých, se nejvíce využívá roční zdaňovací období například kalendářní rok. Také se lze setkat s čtvrtletním nebo měsíčním zdaňovacím intervalem. Častější zdaňovací období (měsíční) se využívá zejména u spotřebních daní.^{43 44}

⁴¹ ŠIROKÝ, Jan. *Daňové teorie: s praktickou aplikací*, s. 49.

⁴² VANČUROVÁ, Alena, Lenka LÁCHOVÁ a Hana ZÍDKOVÁ. *Daňový systém ČR 2020*, s. 15.

⁴³ Tamtéž, s. 22.

⁴⁴ BOHÁČ, Radim. *Daňové příjmy veřejných rozpočtů v České republice*, s. 86.

3.1.4 Rozpočtové určení daní

Daně mají klíčové postavení v rozpočtech České republiky, neboť naplňují příjmovou stránku veřejných rozpočtů. Právě rozpočtové určení daní určuje velikost výnosu, o kterou se rozpočet navýší.⁴⁵

Rozpočtové určení daní upravují především vyhláška č. 313/2021 Sb., o procentním podílu jednotlivých obcí na částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů, a zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (dále jen „zákon o rozpočtovém určení daní“). Konkrétněji se tento zákon zabývá daněmi spotřebními, silniční daní, DPH, daní z nemovité věci a daněmi z příjmů jak u fyzických, tak i právnických osob.⁴⁶

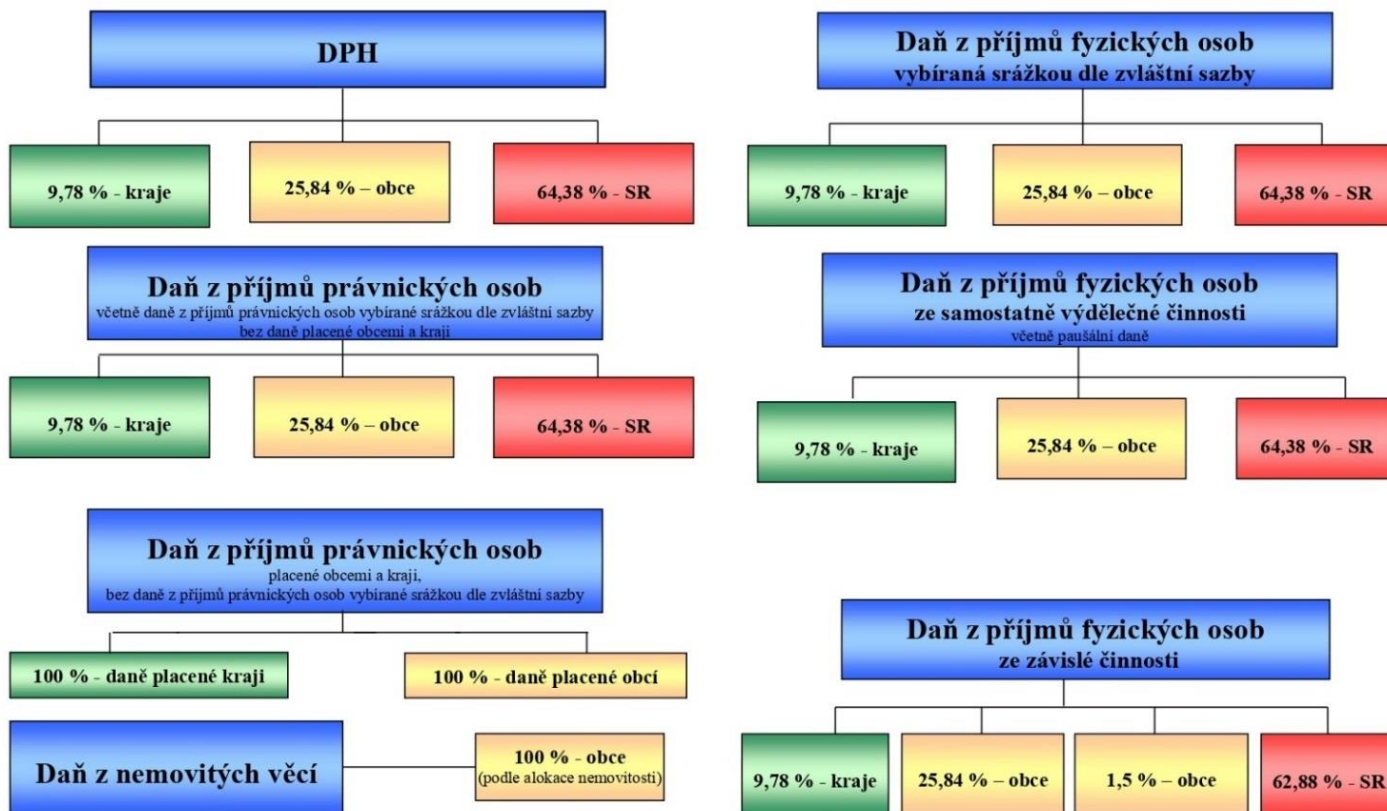
V rozpočtovém určení daní se rozlišují svěřené daně a sdílené daně (obrázek 2). Mezi svěřené daně lze zařadit daň z nemovitých věcí, která je stěžejním příjmem obcí, ale také daň z příjmů právnické osoby (poplatník obec, kraj). Mezi sdílené daně patří daň z příjmů právnických osob, daň z příjmů fyzických osob a daň z přidané hodnoty.

⁴⁵ KRUNTORÁDOVÁ, Ilona. *Politické aspekty financování českých měst*, s. 32.

⁴⁶ § 1 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní).

Obrázek 2: Rozpočtové určení daní platné od 1. 1. 2022

Schéma rozpočtového určení daní od 1. 1. 2022

Zdroj: Finanční správa (2022)

Zákon o rozpočtovém určení daní určuje výnosy obcím, krajům a vybraným státním fondům, jako je Státní fond dopravní infrastruktury. „Procento, jakým se obce podílejí (vyjma hl. města Prahy, Plzně, Ostravy, Brna) na celostátním hrubém výnosu, se dle § 4 tohoto zákona zjistí jako součet:

- poměru výměry katastrálního území obce k celkové výměře katastrálních území všech obcí, vyjádřeného v procentech a vynásobeného koeficientem 0,03;
- poměru počtu obyvatel obce k celkovému počtu obyvatel všech obcí v procentech a násobeného koeficientem 0,10;
- poměru počtu dětí a žáků navštěvujících školu zřizovanou obcí k počtu dětí a žáků za všechny obce, vyjádřeného v procentech a násobeného koeficientem 0,09,
- poměru násobku postupných přechodů, vypočteného pro obec dle koeficientů postupných přechodů, k součtu násobků postupných přechodů vypočtených za ostatní obce, vyjádřeného v procentech a násobeného koeficientem 0,78 a dále násobeného celkovým procentem, kterým se na části celostátního hrubého výnosu daní podílejí ostatní obce.“⁴⁷

Koeficienty a násobky postupných přechodů se odvíjejí dle počtu obyvatel v obci a jsou znázorněny v tabulce 1.

U hlavního města Prahy, Plzně, Ostravy a Brna se výsledné procento, kterým se podílejí na části celostátního hrubého výnosu daní, vypočte obdobně jako součet výše zmíněných prvních tří bodů a „poměru násobku příslušného přepočítacího koeficientu připadajícího na tyto města a počtu obyvatel těchto měst k součtu násobků příslušných přepočítacích koeficientů a počtu obyvatel připadajících na tyto města a na ostatní obce, vyjádřeného v procentech a násobeného koeficientem 0,78.“⁴⁸

⁴⁷ § 4 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní).

⁴⁸ Tamtéž.

Tabulka 1: Koeficienty a násobky postupných přechodů

Obce s počtem obyvatel	Koeficient postupných přechodů	Násobek postupných přechodů
0 až 50	1,0000	1,0000 x počet obyvatel obce
51 až 2 000	1,0700	50 + 1,0700 x počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 50
2 001 až 30 000	1,1523	2 136,5 + 1,1523 x počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 2 000
30 001 a více	1,3663	34 400,9 + 1,3663 x počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 30 000

Zdroj: vlastní zpracování dle přílohy č. 2 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní

Přepočítací koeficienty těchto měst a ostatních obcí jsou znázorněny v tabulce 2.

Tabulka 2: Přepočítací koeficient

Obec	Přepočítací koeficient
Hl. město Praha	4,0641
Plzeň	2,2961
Ostrava	2,2961
Brno	2,2961
Ostatní obce	1,0000

Zdroj: vlastní zpracování dle přílohy č. 3 zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní

3.2 Majetkové daně

Majetkové daně taktéž někdy nazývané daně kapitálové se zabývají zdaňováním majetku, a to jak movitého, tak nemovitého. Zavedení těchto daní v daňovém systému státu je jedním z požadavků pro spravedlivé zdanění, a to hlavně z důvodu, že se nezdaňuje jen důchod a spotřeba, ale i majetek. Majetkové daně také přispívají ke zmenšování nespravedlnosti mezi řádnými poplatníky a poplatníky, kteří daně neplatí řádně, neboť právě majetek, především v podobě domů či bytů, hůře uniká zdanění.⁴⁹ U daně z nemovitých věcí jsou údaje pro správce této daně v katastru nemovitostí.⁵⁰ Majetkové daně nejsou považovány za velký zdroj financí pro veřejné rozpočty na rozdíl od daní

⁴⁹ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*, s. 237-239.

⁵⁰ TARANDA, Petr a Ladislav JOUZA. *Poradce 13/2021: Zákon o dani z nemovitých věcí po novele s komentářem*, s. 20.

z příjmů. Avšak daň z nemovitých věcí se na rozpočtu územní samosprávy podílí větším dílem.⁵¹

Tabulka 3: Ukazatel podílu majetkových daní na HDP a daních celkem v sousedících zemích v roce 2020 v % (zaokrouhleno na setiny)

Země	Podíl z majetkových daní na HDP	Podíl majetkových daní na daních celkem
Česká republika	0,20	0,59
Slovenská republika	0,48	1,38
Německo	1,26	3,29
Polsko	1,29	3,50
Rakousko	0,58	1,38
Průměr OECD	1,81	5,53

Zdroj: vlastní zpracování, OECD Tax on property (2020)

Z tabulky 3 je patrné, že z vybraných zemí patří Česká republika k zemím, jejichž výnos z majetkových daní na celkovém HDP či výnosů daní celkem je nejnižší. V České republice tak tvoří majetkové daně pouze 0,2 % HDP, přičemž průměr zemí OECD za rok 2020 byl 1,81 %.⁵²

Do konce roku 2013 do majetkových daní podle zákona č. 357/1992 Sb. patřily i daň dědická, darovací daň a daň z převodu nemovitosti.⁵³ Daň z převodu nemovitosti byla následně nahrazena daní z nabytí nemovitých věcí a upravovalo ji zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb. Ovšem i tato daň z nabytí nemovitých věcí byla v září roku 2020 zrušena.⁵⁴ Obrázek 3 znázorňuje klasifikaci majetkových daní k roku 2022.

Obrázek 3: Klasifikace majetkových daní

Zdroj: vlastní zpracování

⁵¹ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*.

⁵² *Tax on property: Total, % of GDP, 2000–2020* [online]. Dostupné z: doi:10.1787/213673fa-en.

⁵³ Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí.

⁵⁴ *Zrušení daně z nabytí nemovitých věcí* [online]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-nabyti-nemovitych-veci/informace- stanoviska-a-sdeleni/zruseni-dane-z-nabyti-nemovitych-veci>.

Daň z nemovitých věcí, dříve daň z nemovitosti, je jedním z klasických příkladů majetkových daní. Tato daň se na našem území vybírá v různých obměnách již od 16. století.⁵⁵ V rámci této diplomové práce je podrobněji upravena v kapitole 3.6.

Silniční daň je jednou z přímých majetkových daní, která je upravena zákonem č. 16/1993 Sb., o dani silniční. Zdanění podléhají nákladní vozidla s označením N₂ a N₃ a současně s nimi i přidružená přípojná vozidla kategorie O₃ a O₄. Předmětem této daně jsou však výše zmíněná vozidla a přípojná vozidla, která jsou registrována v registru silničních vozidel České republiky.⁵⁶

Osvobozena od daně jsou vozidla se zvukovou a modrou či červenou světelnou výstrahou, vozidla ve státních hmotných rezervách, „*vozidla kategorie O, pokud je poplatníkem dílčí daně za něj poplatník dílčí daně za zdanitelné vozidlo kategorie N s kódem druhu karoserie BD*“, dále záchranná či sanitní vozidla diplomatů, konzulátních úřadů, zdravotních služeb, horské či báňské záchranné služby, vozidla Českého červeného kříže a v neposlední řadě i vozidla „*vlastníka pozemní komunikace, správce pozemní komunikace nebo jimi pověřené osoby, je-li používáno výlučně k zabezpečení sjízdnosti nebo schůdnosti pozemní komunikace.*“⁵⁷

Poplatníkem je:

- provozovatel vozidla,
- uživatel vozidla, u kterého provozovatel zemřel, zanikl, byl zrušen,
- uživatel vozidla ze státních hmotných rezerv,
- organizační složka se sídlem, případně trvalým pobytem v zahraničí.⁵⁸

Výše silniční daně se odvíjí od počtu náprav a hmotnosti zdanitelného vozidla nebo jízdní soupravy v tunách. Konkrétní výše je uvedena v příloze zákona o dani silniční.

Celý výnos silniční daně plyne do příjmové stránky rozpočtu dle rozpočtového určení daní do Státního fondu dopravní infrastruktury. Základ a výše daně se stanovují za kalendářní rok. Daňové přiznání musí poplatník podat za zdanitelný vůz nejpozději do 31. ledna po zdaňovacím období.⁵⁹

⁵⁵ TARANDA, Petr a Ladislav JOUZA. *Poradce 13/2021: Zákon o dani z nemovitých věcí po novele s komentářem*, s. 6.

⁵⁶ § 2 zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční.

⁵⁷ § 3 zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční.

⁵⁸ § 4 zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční.

⁵⁹ § 13-15 zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční.

3.3 Veřejná správa

Veřejná správa spravuje, reguluje veřejný sektor. Je dělena na státní správu a samosprávu. Je to činnost, která není zákonodárstvím, soudnictvím, vládou. Jedná se o správu věcí veřejných ve veřejném zájmu, která je vykonávána veřejnoprávními subjekty.^{60 61} Tento pojem však není taxativně vymezen a lze se setkat s různými definicemi veřejné správy.

Z funkčního pojetí veřejné správy jde o „*spravování, službu, organizování, ale i rozhodování a dozor v mezích zákona, v rámci zákonem vymezených kompetencí.*“⁶² Z geografického pojetí je veřejná správa definována jako ústřední, územní nebo místní. Na územní úrovni se využívá smíšený model veřejné správy. Podstatou tohoto modelu je výkon státní správy a samosprávy zároveň. Uplatňuje se jak na úrovni krajů, tak obcí.⁶³ Veřejná správa musí být taktéž vykonávána na základě platných právních předpisů, které definují i úkoly a pravomoci orgánů veřejné správy.⁶⁴

Státní správa

Státní správu zabezpečují státní orgány, které vykonávají politiku státu. Ve státní správě se uplatňuje centralizace. Nižší orgány státní správy jsou podřízené vyšším orgánům. V rámci vykonávání státní správy každý orgán vystupuje téměř samostatně a úkoly mohou být přeneseny na územně samosprávné celky, které mimo výkonu státní správy vykonávají i samosprávu.^{65 66}

Samospráva

Samospráva je právo na samostatnou správu, činnost v mezích zákona a je jedním z významných znaků demokracie.⁶⁷ Je prvkem veřejné správy, ve kterém si územně vymezená skupina samostatně spravuje své činnosti a rozhoduje autonomně o svých záležitostech v mezích zákona. Rozhoduje pomocí volených orgánů nebo prostřednictvím

⁶⁰ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejný sektor – řízení a financování*, s. 100-103.

⁶¹ KRUNTORÁDOVÁ, Ilona. *Politické aspekty financování českých měst*, s. 19.

⁶² PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejný sektor – řízení a financování*, s. 103.

⁶³ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů*, s. 14.

⁶⁴ PEKOVÁ, Jitka, Marek JETMAR a Petr TOTH. *Veřejný sektor, teorie a praxe v ČR*, s. 108-109.

⁶⁵ SVOBODA, František. *Ekonomika veřejného sektoru*, s. 24.

⁶⁶ *Veřejná správa* [online]. Dostupné z: <https://www.risy.cz/cs/krajske-ris/pardubicky-kraj/verejna-sprava>.

⁶⁷ PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejný sektor – řízení a financování*, s. 123.

prostředků přímé demokracie.⁶⁸ V rámci samosprávy je uplatňován princip decentralizace neboli přesunu kompetencí a pravomocí z vyšších orgánů na nižší orgány samosprávy.⁶⁹

Je rozdělována na územní a zájmovou samosprávu. V oblasti **zájmové samosprávy** se jedná o profesní komory s povinným členstvím, jako je například Česká advokátní komora, nebo profesní komory s nepovinným členstvím. Do zájmové samosprávy se řadí i vysoké školy.

Územní samospráva je jedním z prvků veřejné správy a objevovala se na území dnešní České republiky již ve 14. století a od té doby prošla řadou změn až do dnešní podoby. Do územní samosprávy jsou řazeny vyšší územně samosprávné celky, tedy kraje, a základní územně samosprávné celky, tedy obce. Na začátku roku 1993 byly obce stanoveny jako základní územní samosprávné celky. U krajů bylo určení jejich počtu a hranic poněkud složitější. K 1. 1. 2000 vzniklo na území České republiky 14 krajů, a to na základě ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územně samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky. Stát do výkonu územní samosprávy nezasahuje vyjma případů, kdy je výkon územní samosprávy v rozporu s právními předpisy. Díky územní samosprávě se veřejná správa dostává blíže k občanům, a to především proto, že občané mají možnost se podílet na jejím výkonu, kontrolovat ji či spravovat na základě platných právních předpisů.^{70 71}

Propojenost veřejné správy s občany zajišťuje i Evropská charta místní samosprávy podepsaná Českou republikou v roce 1998, která v preambuli zmiňuje právo občanů podílet se na výkonu věcí veřejných jako jednu ze zásad demokracie.⁷²

Územní samospráva vznikala postupně se vznikem státu. Lidé, kteří ve státě žili, se začali sdružovat zejména kvůli svým kulturním, jazykovým či náboženským důvodům, taktéž spolu potřebovali více komunikovat. Začaly tak vznikat obce, které jsou již od dob středověku základním prvkem pro obyvatele státu. Avšak územní samospráva nevznikala jen přirozeně, ale také stát začal uměle vytvářet vyšší územně samosprávné celky, které sdružují více obcí dohromady.⁷³

⁶⁸ SVOBODA, František. *Ekonomika veřejného sektoru*, s. 25.

⁶⁹ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů*, s. 14.

⁷⁰ PEKOVÁ, Jitka, Marek JETMAR a Petr TOTH. *Veřejný sektor, teorie a praxe v ČR*, s. 121, 238.

⁷¹ Ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky.

⁷² Sdělení č. 181/1999 Sb., Ministerstva zahraničních věcí o přijetí Evropské charty místní samosprávy.

⁷³ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů*, s. 29-33.

Pro podporu udržitelného rozvoje územně samosprávných celků Ministerstvo životního prostředí poskytuje Místní agendu 21. Účast v programu je pro obce a regiony zcela dobrovolná. Místní agenda 21 pomáhá zapojeným subjektům s řízením územního rozvoje, životního prostředí, dopravy, spoluprací s místními podnikateli, vzděláním a mnoha dalšími záležitostmi.⁷⁴

3.4 Obec

Obec jako základní územně samosprávný celek je dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, veřejnoprávní korporací, která pečuje o všestranný rozvoj obce, zájmy a potřeby občanů. V České republice bylo k roku 2021 celkem 6 258 obcí.^{75 76} „Každá obec v ČR je začleněna do správního obvodu, okresu a do územního obvodu vyššího územního samosprávného celku, kraje, z hlediska území.“⁷⁷

Území České republiky je charakteristické roztržštěnou strukturou obcí, neboť se zde nachází velký počet malých obcí. Mezi základní znaky obce se zahrnuje:

- území obce, které je určeno hranicemi,
- vlastní majetek,
- obyvatelstvo,
- vystupování v právních vztazích vlastním jménem a na vlastní odpovědnost,
- správa svých záležitostí samostatně.⁷⁸

Zákon o obcích rozlišuje několik typů obcí, které jsou znázorněny na obrázku 4.

⁷⁴ *Současnost MA21: O místní Agendě 21 – úvod* [online]. Dostupné z: <https://ma21.cenia.cz/cs-cz/%c3%bavod/prove%c5%99ejnost/sou%c4%8dasnostma21.aspx>.

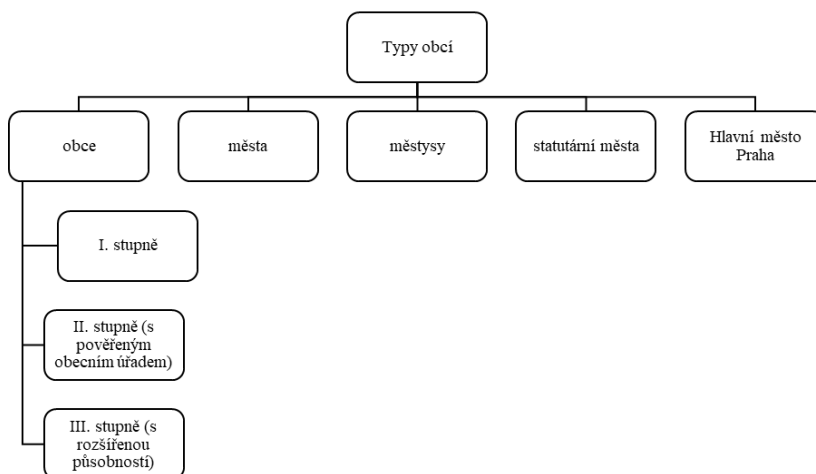
⁷⁵ *Malý lexikon obcí České republiky – 2021* [online]. Dostupné z: <https://1url.cz/0rbKr>.

⁷⁶ § 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

⁷⁷ PEKOVÁ, Jitka, Marek JETMAR a Petr TOTH. *Veřejný sektor, teorie a praxe v ČR*, s. 246.

⁷⁸ Tamtéž.

Obrázek 4: Typy obcí v České republice

Zdroj: vlastní zpracování na základě Peková, Jetmar a Toth (2019)

Městem se stává obec s více než 3 000 obyvateli, která podá žádost. K této žádosti se vyjadřuje vláda, následně předseda Poslanecké sněmovny ustanoví takovou obec městem. Dalším způsobem, jak se obec může stát městem, a to i bez podmínky dosažení potřebného počtu obyvatel, je historická podmínka, tedy pokud byla před 17. květnem 1954 městem. Opět musí taková obec podat žádost předsedovi Poslanecké sněmovny, který po schválení žádosti určí den, od kdy se tato obec stane městem.⁷⁹

Získání statusu městysu je pro obce možné například z důvodu historického, kdy obec byla před 17. květnem 1954 městysem. Taková obec musí podat žádost předsedovi Poslanecké sněmovny, který stanoví, od kdy se obec stává městysem. Též se obec může stát městysem podáním návrhu, na základě kterého předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády vyhlásí obec městysem.⁸⁰

3.4.1 Orgány obce

Mezi orgány obce se řadí:

- zastupitelstvo obce,
- rada obce,
- starosta,
- obecní úřad obce,
- další orgány.

⁷⁹ § 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

⁸⁰ Tamtéž.

Zastupitelstvo obce je voleno občany v komunálních volbách. Maximální a minimální počet členů zastupitelstva je vymezen v zákoně o obcích dle počtu obyvatel v obci, avšak zastupitelstvo zveřejňuje konkrétní počet členů alespoň 85 dnů přede dnem voleb. Počet zastupitelů v obci není nikdy sudý. Tabulka 4 znázorňuje počet zastupitelů obce podle počtu obyvatel žijících v obci.⁸¹

Tabulka 4: Počet členů zastupitelstva obce dle počtu obyvatel

Počet obyvatel	Počet členů
Do 500	5–15
Do 3 000	7–15
Do 10 000	11–25
Do 50 000	15–35
Do 150 000	25–45
Nad 150 000	35–55

Zdroj: vlastní zpracování, zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

Funkce zastupitele obce je veřejnou funkcí a vykonávat ji může bezúhonná osoba starší 18 let, která má na území obce trvalý pobyt. Mandát zastupitele vzniká zvolením, tedy v okamžiku, kdy je hlasování ukončeno. Na prvním zasedání zastupitelstva obce skládá nově zvolený zastupitel slib, který je v přesném znění vymezen v zákoně o obcích.⁸²

Do výkonu samostatné působnosti zastupitelstva obce se řadí i schvalování programu rozvoje, rozpočtu, závěrečného účtu. Dále může zastupitelstvo zřizovat a rušit právnické osoby, vydávat obecně závazné vyhlášky, zřizovat a rušit výbory, obecní policii nebo stanovit vyšší odměny svým neuvolněným členům.⁸³

Ze zákona je zastupitelstvo povinno zřídit kontrolní a finanční výbor. Výbory plní úkoly, které jim uloží zastupitelstvo. To, jak obec hospodaří s finančními prostředky a svým majetkem kontroluje finanční výbor. Na plnění usnesení a právních předpisů dohlíží kontrolní výbor.⁸⁴

V případě, že je v obci hlášeno podle posledního provedeného sčítání lidu alespoň 10 % obyvatel obce jiné národnosti než české, je obec povinna zřídit i výbor pro národnostní menšiny, pokud obdrží požadavek od spolku národnostních menšin. Zastupitelstvo taktéž může zřídit osadní nebo místní výbor, jehož členové jsou

⁸¹ § 67 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

⁸² § 69-70 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

⁸³ § 84 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

⁸⁴ § 117 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

zastupitelstvem určení obyvatelé obce, kteří na jejím území mají trvalý pobyt. Zřizuje se pro určitou část obce a jeho členové mohou například podávat návrhy na rozvoj obce, vyjadřovat se k návrhům zastupitelstva obce.⁸⁵

Rada obce je orgán, který v obci nemusí být zřízen, v tomto případě pak její funkce vykonává starosta obce. Rada je výkonným orgánem a za svou činnost je odpovědná zastupitelstvu. Skládá se ze starosty obce, místostarosty a členů zastupitelstva obce. K usnášení schopnosti rady nebo k přijetí usnesení je zapotřebí, aby byla přítomna nadpoloviční většina všech členů. Schůze rady jsou na rozdíl od schůzí zastupitelstva obce neveřejné a členové se scházejí dle uvážení. Rada obce v rámci své působnosti může vydávat nařízení obce, zakládat a rušit komise rady obce, připravovat návrhy k projednání pro zastupitelstvo obce. V rámci obecního úřadu rada obce jmenuje a odvolává vedoucí odborů nebo schvaluje organizační řád.⁸⁶

Starosta obce je volen do své funkce zastupiteli obce a stejně tak i místostarosta. Za svou činnost je odpovědný zastupitelstvu a stojí v čele obecního úřadu. Starostou se může stát pouze občan České republiky, který je starší 18 let. Mezi hlavní funkce starosty se řadí zastupování obce navenek, svolávání schůzí zastupitelstva, jmenování a odvolávání tajemníka obecního úřadu se souhlasem ředitele krajského úřadu nebo podepisování právních předpisů vydaných obcí.⁸⁷

Obecní úřad působí jak v oblasti samostatné, tak v přenesené působnosti. V rámci samostatné působnosti vykonává součinnost s výbory a komisemi obce, taktéž plní úkoly stanovené zastupitelstvem a radou obce. Obecní úřad se skládá ze starosty, místostarosty, popřípadě tajemníka.⁸⁸

3.4.2 Rozpočet obce

Finanční plán obce neboli rozpočet obce je nástrojem finančního hospodaření obce. V rámci České republiky se obecní rozpočty řadí do soustavy veřejných rozpočtů stejně jako rozpočet státu, krajů a příspěvkových organizací.⁸⁹ Územně samosprávný celek se při svém hospodaření řídí jak rozpočtem, tak i střednědobým výhledem rozpočtu. Střednědobý výhled rozpočtu se zpracovává z důvodu střednědobého plánování hospodaření obce.

⁸⁵ § 117 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

⁸⁶ Díl 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

⁸⁷ Díl 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

⁸⁸ Díl 5 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

⁸⁹ ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ. *Základy financí*, s. 280.

Je přijímán na období 2–5 let po roce, kdy je sestavován rozpočet obce. Obsahem jsou příjmy a výdaje, dlouhodobé závazky a pohledávky, finanční zdroje potřebné pro realizování dlouhodobých záměrů obce.⁹⁰

Obrázek 5: Příjmy a výdaje obecního rozpočtu

Příjmy		Výdaje	
Daňové		Běžné	
- Svěřené daně		- Výdaje na veřejné statky	
- Sdílené daně		- Výdaje na běžné potřeby místních orgánů	
- Místní poplatky		- Peněžní transfery obyvatelstvu (výdaje na sociální dávky)	
		- Dotace vlastním podnikům	
Nedaňové		Kapitálové	
- Účelové a neúčelové dotace ze SR, SF, mimorozpočtových fondů		- Investiční nákupy potřeb místních orgánů	
- Poplatky za služby		- Finanční investice	
- Příjmy z pronájmu majetku		- Výdaje na splátky úvěrů	
- Příjmy z úroků		- Dotace na krytí ztrát podniků zřízených obcí	
Kapitálové		Ostatní	
- Příjmy z prodeje majetku		- Ostatní nezařazené výdaje	
- Kapitálové transfery			
- Příjmy z emise dluhopisů			
- Přijaté úvěry			
Ostatní			
- Ostatní nezařazené příjmy			

Zdroj: vlastní zpracování na základě Černoorský a Teplý (2011)

Rozpočet obce zastupitelstvo zpracovává pro zkvalitnění řízení hospodaření obce s financemi. Hlavním pramenem rozpočtu obce je střednědobý výhled rozpočtu, na jehož základě se rozpočet sestavuje. Rozpočet je sestavován za jednotlivý kalendářní rok. Ve většině případů má být vyrovnaný. Pouze v případech stanovených zákonem může být

⁹⁰ § 3 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

přebytkový či schodkový. Obec může mít přebytkový rozpočet v případě, že je přebytek určen ke splácení úvěrů nebo je použit k financování v příštích letech. Převádí se do peněžních fondů nebo se použije ke krytí výdajů. Schodkový může být pouze v případě, že obec je schopna schodek uhradit, a to z návratných zdrojů (příjmy z let předchozích, půjčka, návratná finanční výpomoc, prodej komunálních dluhopisů obce) nebo vlastních finančních prostředků z předchozích období.⁹¹ „Obsahem rozpočtu jsou příjmy a výdaje a ostatní peněžní operace včetně tvorby a použití peněžních fondů, pokud není dále uvedeno, že probíhají mimo rozpočet.“ Do rozpočtu obce se dále nezahrnují finanční operace s cizími a sdruženými prostředky (obrázek 5).⁹²

3.5 Obecní rozpočet z hlediska daňových příjmů

Příjmová stránka rozpočtu z daňového hlediska základně územně samosprávného celku je složena ze sdílených daní, svěřených daní, místních a správních poplatků.

Daňové příjmy společně s dotačními programy jsou pro obce jedním z důležitých aspektů, díky kterým lze financovat výdajovou stránku místních rozpočtů.⁹³ Větší část příjmů obce tvoří především příjmy ze sdílených daní, dotací nebo účelových transferů. Ovšem výši těchto výnosů na rozdíl od daně z nemovitých věcí obce nemohou příliš ovlivnit.⁹⁴ Daň z nemovitých věcí je zahrnována mezi tzv. částečně ovlivnitelnou daň.

3.5.1 Sdílené daně

Sdílené daně jsou jedním z daňových příjmů rozpočtu obce. Mezi tento typ daní patří:

- daň z přidané hodnoty,
- daň z příjmů právnických osob (mimo daně, u které je poplatníkem obec),
- daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti,
- daň z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou,
- daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti.

⁹¹ § 4 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

⁹² § 6 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

⁹³ KUKALOVÁ, Gabriela, Daniela PFEIFEROVÁ, Ivana KUCHAROVÁ, Olga REGNEROVÁ a Dana ŠTURMOVÁ. *Coefficients of Real Estate Tax* [online].

⁹⁴ JANOUŠKOVÁ, Jana a Šárka SOBOTOVIČOVÁ. Local Coefficient as a Tool to Increase Revenues from Taxes on Immovable Property. In: *20th International Colloquium on Regional Sciences* [online].

Se sdílenými daněmi souvisí i rozpočtové určení daní, v jehož rámci se obcím přerozděluje celostátní výnos z těchto sdílených daní. Výnos je stanoven dle zákona o rozpočtovém určení daní a ze strany obcí není ovlivnitelný. Díky rozpočtovému určení daní se snižují náklady na výběr a správu daní.⁹⁵

3.5.2 Svěřené daně

Svěřené daně jsou daně, jejichž výnos plyne výlučně do rozpočtu obce. Mezi tyto typy daní se řadí daň z příjmů právnických osob, její poplatníkem obec, a daň z nemovitých věcí. Výnosy těchto daní plynou 100% do daného obecního rozpočtu, a obec jejich výši může částečně ovlivnit. Daň z příjmů právnických osob, jestliže je poplatníkem obec, se pouze vyúčtuje, ale fakticky ji obec neodvádí. V rozpočtu obce je zaznamenána jak na příjmové, tak i výdajové stránce.⁹⁶

3.5.3 Místní poplatky

Místní poplatky jsou jedním z daňových příjmů obcí, které slouží k realizaci a financování místních veřejných statků. Obec je tedy může na svém území vybírat.⁹⁷ Veškeré místní poplatky jsou stanovené v zákoně č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Místní poplatky patří do přenesené působnosti obce a obec si je sama spravuje, tedy jejich sazbu, úlevy, osvobození nebo splatnost. Veškeré poplatky musí být upraveny obecně závaznou vyhláškou (obrázek 6).⁹⁸

Obrázek 6: Výčet místních poplatků

Zdroj: vlastní zpracování, zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích

Poplatníkem poplatku ze psů je osoba vlastníci psa a zároveň přihlášená k pobytu nebo sídlící v České republice. Držitel psa poplatek odvádí obci, ve které je přihlášen nebo zde má své sídlo. Poplatek může dosahovat maximální částky 1 500 Kč za kalendářní rok

⁹⁵ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů*, s. 656-660.

⁹⁶ VÍDEŇSKÁ MINÁŘOVÁ, Jana. *Obce a daňové příjmy*. *Gordic* [online].

⁹⁷ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů*, s. 615-620.

⁹⁸ § 14-15 zákona České národní rady č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích.

a prvního psa. Za každého dalšího psa, kterého osoba drží, může sazba být navýšena až o 50 % z maximální částky za prvního psa. Pro osoby starší 65 let je poplatek stanoven na maximálně 200 Kč za kalendářní rok. Osoby osvobozené od tohoto poplatku jsou osoby nevidomé, držitelé ZTP nebo ZTP/P průkazu, osoby provozující útulek pro zvířata nebo cvičitelé psů určených pro osoby ZTP nebo ZTP/P. Pokud je osoba povinna platit poplatek po dobu kratší, než je kalendářní rok, platí jej ve výši započatých kalendářní měsíců.⁹⁹

Poplatek z pobytu může obec na svém území vybírat od osob, které zde nejsou přihlášeny. Je vybírán za zpoplatněný pobyt v maximální délce 60 po sobě následujících dní u jednotlivého poskytovatele. Poskytovatel jako plátce má povinnost tento poplatek od poplatníka vybrat, taktéž musí vést evidenční knihu poplatníků za každé zařízení, kde poskytuje úplatné ubytovací služby. Uvádí zde začátek a konec pobytu, jméno a příjmení, adresu, datum narození, výši poplatku či proč je osoba od poplatku osvobozena a číslo a typ průkazu totožnosti. Poplatek z pobytu není předmětem při pobytu například ve věznicích, které omezují svobodu člověka, nebo ve zdravotnických zařízeních u lůžkové péče, pakliže je pobyt hrazen z veřejného zdravotního pojištění.¹⁰⁰

Osvobození od poplatku jsou:

- nevidomé osoby,
- fyzické osoby do 18 let,
- sezónní pracovníci,
- osoby ve školském zařízení,
- členové bezpečnostních sborů, vojáci ve službě, státní zaměstnanci, kteří jsou ubytováni v zařízení vlastněném Českou republikou nebo vykonávající v obci služební či pracovní úkoly.¹⁰¹

Pro základ poplatku z pobytu je určující počet dnů pobytu, avšak první den pobytu se do základu nezapočítává. Sazba je stanovena v maximální výši 50 Kč za den.¹⁰²

Poplatek za užívání veřejného prostranství obec může uložit fyzickým a právnickým osobám, které na jejím území pořádají kulturní, sportovní, reklamní akce, provádějí výkopové práce, umisťují zde cirkusy, lunaparky, skládky, stavby dočasného charakteru a další. V případě charitativních nebo veřejně prospěšných účelů při užívání

⁹⁹ § 2 zákona České národní rady č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích.

¹⁰⁰ Hlava II zákona České národní rady č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích.

¹⁰¹ Tamtéž.

¹⁰² Tamtéž.

veřejného prostranství je osoba od poplatku osvobozena. Obec může poplatek vybírat buď paušálně (týdenní, měsíční, roční), nebo za každý den využití prostranství, a to v maximální výši 10 Kč/m². V případě užívání veřejného místa pro účely prodejních či reklamních zařízení, lunaparků a dalších atrakcí lze sazbu zvýšit až na výši 100 Kč/m² za každý den využití prostranství.¹⁰³

Poplatek ze vstupného platí obci pořadatelé sportovních, kulturních, prodejních nebo reklamních akcí vyjma charitativních a veřejně prospěšných akcí. Může být stanoven až ve výši 20 % z celkové vybrané peněžité částky vstupného sníženého o daň z přidané hodnoty nebo je obcí stanoven paušálně.¹⁰⁴

Poplatek za povolení vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst je vybírán od fyzických nebo právnických osob, které získaly povolení k vjezdu. Tento poplatek neplatí osoby, které vlastní v této části obce nemovitost k bydlení, podnikání nebo veřejně prospěšné činnosti, dále osoby v tomto místě přihlášené a jejich blízcí, osoby ZTP nebo ZTP/P a osoby, které je doprovázejí. Obec tento poplatek může stanovit v maximální výši 200 Kč za den, případně osobě stanovit poplatek paušální částkou.¹⁰⁵

Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace poplatník odvádí obci za stavební pozemek situovaný v místě výběru poplatku v obci a v jeho vlastnictví. Výše poplatku může být v maximálně ve výši rozdílu ceny stavebního pozemku bez připojení na vodovod či kanalizaci a ceny s jeho připojením. Konkrétní výše sazby je však dána v obecně závazné vyhlášce obce.¹⁰⁶

Poplatky za komunální odpad jsou v zákoně o místních poplatcích vymezeny dva a obec si vždy musí zvolit pouze jeden z těchto poplatků:

- poplatek za obecní systém odpadového hospodářství,
- poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci.¹⁰⁷

V případě poplatku za obecní systém odpadového hospodářství se poplatek vybírá od fyzických osob přihlášených v obci nebo osob vlastnících nemovitou věc na území obce, v níž není hlášena žádná osoba. Předmětem je možnost využívání obecního systému odpadového hospodářství. Od tohoto poplatku jsou osvobozeny osoby, které za odkládání

¹⁰³ § 4 zákona České národní rady č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích.

¹⁰⁴ § 6 zákona České národní rady č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích.

¹⁰⁵ § 10 zákona České národní rady č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích.

¹⁰⁶ § 10c zákona České národní rady č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích.

¹⁰⁷ § 10d zákona České národní rady č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích.

komunálního odpadu platí v jiné obci, ve které mají bydliště, dále osoby v dětských domovech, osoby v zařízeních pro děti, osoby v domovech seniorů, domovech pro osoby se zdravotním postižením, vězni ve věznicích. Obec může poplatek stanovit maximálně ve výši 1 200 Kč.¹⁰⁸

V případě poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci je poplatníkem fyzická osoba, která bydlí v nemovité věci nebo vlastník nemovité věci v případě, že v nemovitosti nikdo nemá bydliště. Předmětem jsou byt, dům, zařízení pro rodinnou rekreaci situované v obci. Základem poplatku za odkládání odpadu z nemovité věci za delší období a poplatníka jsou:

- hmotnost odpadu v kilogramech,
- objem odpadu v litrech,
- kapacita soustředovacích prostředků.

U základu tohoto poplatku lze dle zákona o místních poplatcích stanovit i jeho minimální základ, a to nanejvýš 10 kg u hmotnosti odpadu v kilogramech a maximálně 60 l u objemu odpadu v litrech nebo kapacity soustředovacích prostředků. Sazba poplatku je maximálně 6 Kč za kg při hmotnosti odpadu a 1 Kč za l při objemu odpadu nebo kapacitě soustředovacích prostředků. Plátcem je vlastník nebo společenství vlastníků jednotek nemovité věci.¹⁰⁹

3.5.4 Správní poplatky

Správní poplatky se řídí zákonem č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, a slouží k úhradě správních úkonů. Vybírání těchto poplatků je pro obce povinné, a nemohou tedy rozhodovat o jejich zavedení, jako je tomu u poplatků místních. Sazby těchto poplatků jsou určeny v sazebníku pevnou částkou. Obec sazbu může snížit nebo poplatek zcela prominout vybraným občanům například pobíratelům invalidního důchodu.¹¹⁰ Vybrané správní poplatky znázorňuje tabulka 5.

¹⁰⁸ § 10e-h zákona České národní rady č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích.

¹⁰⁹ § 10i-n zákona České národní rady č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích.

¹¹⁰ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů*.

Tabulka 5: Vybrané správní poplatky

Správní poplatek	Výše poplatku v Kč
Nahlédnutí do živnostenského rejstříku	20
Změna trvalého pobytu	50
Vydání stejnopisu rodného listu, dokladu o registrovaném partnerství, oddacího listu, úmrtního listu	100
Autorizovaná konverze dokumentů	30/strana
Ověření podpisu/razítka	30/podpis, razítko
Výpis z evidence Rejstříku trestů	100
Vydání stavebního nebo společného povolení pro stavbu s maximálně třemi byty	5 000

Zdroj: vlastní zpracování, zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích

3.6 Daň z nemovitých věcí

Daň z nemovitých věcí je upravována zákonem č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí. Skládá se z daně z pozemků a daně ze staveb a jednotek.

Předchůdcem daně z nemovitých věcí byla obecná daň z pozemku, která vznikla již v 16. století. O 100 let později byla zavedena i daň domovní, ve které se zdaňovaly budovy v královských městech a venkovské statky. V roce 1918 již existovaly obě tyto daně dohromady. O 30 let později byla na území Československé republiky díky daňové reformě zavedena zemědělská daň, která zahrnovala daň z pozemků. V období druhé světové války nastaly další menší změny domovní daně. Po druhé světové válce v roce 1957 vznikl i místní poplatek z bytů. Následně byly tyto daně nahrazeny jednou souhrnnou daní z nemovitých věcí, která je od roku 1993 součástí daňového systému České republiky. Významná reforma nastala současně s právními úpravami soukromého práva v roce 2014.¹¹¹

Správu daně z nemovitých věcí vykonává správce daně, který sídlí na území, ve kterém je nemovitost situována.¹¹² Zdaňovací období je u daně z nemovitých věcí stanoveno na jeden kalendářní rok a poplatník této daně musí nejpozději do 31. ledna zdaňovacího období podat daňové přiznání. Daňové přiznání se podává k místně příslušnému správci daně. Výše daně se stanovuje k 1. 1. roku, na nějž je daň

¹¹¹ TARANDA, Petr a Ladislav JOUZA. *Poradce 13/2021: Zákon o dani z nemovitých věcí po novele s komentářem*, s. 6.

¹¹² *Nejčastější dotazy na daň z nemovitých věcí* [online]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-nemovitych-veci/dotazy-a-odpovedi/nejcastejsi-dotazy-na-dani-z-nemovitych>.

vyměřována.¹¹³ Pakliže se stav zdaňované nemovité věci nezmění, poplatník daňové příznání nepodává. K veškerým novým skutečnostem, které ovlivňují výši této daně, se přihlíží a ovlivňuje výši daně až v dalším roce.¹¹⁴

Daň z nemovitých věcí musí poplatník splatit do 31. května, pokud není tato celková roční daň vyšší než 5 000 Kč. V případě daně vyšší je nucen poplatník daň zaplatit ve dvou intervalech, a to do 31. května a 30. listopadu. Poplatník, který se zabývá zemědělskou výrobou a chovem ryb, musí daň zaplatit do 31. srpna a 30. listopadu.¹¹⁵

Daň z nemovitých věcí přispívá ke zlepšení života občanů, budování infrastruktury v obci, a to především díky možnosti municipalit ovlivňovat si výši výnosu pomocí koeficientů, především místního koeficientu.¹¹⁶ V určitých obcích je občanům daň z nemovitých věcí navýšena, ale navýšení je kompenzováno zrušením vybraných místních poplatků. Příkladem je obec Kralupy nad Vltavou, kdy město zavedlo vyšší daň z nemovitých věcí, ale občané tohoto města neplatí místní poplatek za komunální odpad.

Procento, kterým se daň z nemovitých věcí podílí na celkovém daňovém výnosu v obci, je malé kromě menších obcí, kde je poměr této daně k celkovému daňovému výnosu vyšší. Dle OECD patří Česká republika k zemím, jejichž výnos z majetkových daní je nejnižší. Organizace taktéž dlouhodobě kritizuje stát za způsob vyměrování této daně, neboť daň není určena dle ceny nemovitosti, ale dle výměry pozemku, zastavěné plochy, počtu pater atd.¹¹⁷ Stanovení základu daně dle jednotky je na rozdíl od daní „ad valorem“ nenáročné z hlediska financí i administrativy.¹¹⁸

3.6.1 Daň z pozemků

Dani z pozemků podléhají pozemky, které jsou zapsané v katastru nemovitostí a zároveň se nacházejí na území České republiky. Při vyměrování není důležité, zda je pozemek ve vlastnictví občana České republiky nebo jiného státu. Pozemkem se rozumí „část zemského povrchu, který je oddělen od ostatních částí hranicí územní jednotky nebo

¹¹³ § 13 a-b zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí.

¹¹⁴ TARANDA, Petr a Ladislav JOUZA. *Poradce 13/2021: Zákon o dani z nemovitých věcí po novele s komentářem*, s. 49.

¹¹⁵ § 15 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí.

¹¹⁶ JANOUŠKOVÁ, Jana a Šárka SOBOTVIČOVÁ. Local Coefficient as a Tool to Increase Revenues from Taxes on Immovable Property. In: *20th International Colloquium on Regional Sciences* [online].

¹¹⁷ Tamtéž.

¹¹⁸ JANOUŠKOVÁ, Jana a Šárka SOBOTVIČOVÁ. Approaches to Real Estate Taxation in the Czech Republic and the EU Countries. *International Advances in Economic Research* [online].

hranicí katastrálního území, hranicí vlastnickou, hranicí stanovenou regulačním plánem, územním rozhodnutím nebo územním souhlasem, hranicí jiného práva, hranicí rozsahu zástavního práva, hranicí rozsahu práva stavby, hranicí druhů pozemků, popř. rozhraním způsobu využití pozemků.¹¹⁹ Za nemovitou věc je dle zákona o dani z nemovité věci považován takový pozemek, na němž je situována jednotka a vlastník pozemku a jednotky je totožný.¹²⁰

Dani z pozemků nepodléhají:

- „pozemky zastavěné zdanitelnými stavbami v rozsahu zastavěné plochy těchto staveb,
- lesní pozemky, na nichž se nacházejí lesy ochranné a lesy zvláštního určení,
- pozemky, které jsou vodní plochou s výjimkou rybníků sloužících k intenzivnímu a průmyslovému chovu ryb,
- pozemky určené pro obranu ČR,
- pozemky v rozsahu odpovídajícím výši spoluvlastnických podílů na nich, které jsou součástí zdanitelných jednotek v budově bytového domu, a jiné pozemky ve spoluvlastnictví vlastníků zdanitelných jednotek v budově bytového domu užívané společně s těmito jednotkami, a to v rozsahu odpovídajícím výši spoluvlastnických podílů těchto spoluvlastníků na nich.“¹²¹

Na základě zákona o dani z nemovité věci je zřejmé, že nelze platit současně za pozemek, na kterém stojí zdanitelná stavba, daň z pozemku a daň ze staveb a jednotek.

Osvobozeny od daně jsou například:

- pozemky, jejichž vlastníkem je Česká republika,
- pozemky, které se nacházejí na katastrálním území obce, která je jejich vlastníkem,
- pozemky se zdanitelnou stavbou provozované za účelem poskytování sociálních služeb, školy nebo školského zařízení, knihovny, muzea, galerie,
- veřejně přístupné parky,
- sportoviště,
- pozemky veřejné dopravy,

¹¹⁹ TARANDA, Petr a Ladislav JOUZA. *Poradce 13/2021: Zákon o dani z nemovitých věcí po novele s komentářem*, s. 8.

¹²⁰ § 2 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí.

¹²¹ Tamtéž.

- přehrady, močály, mokřady, bažiny, skalní útvary zapsané v evidenci ekologicky významných prvků a nesloužící podnikání.¹²²

Nejčastěji je poplatníkem daně z pozemků vlastník pozemku. Ovšem v případě, že je vlastník pozemku neznámý, tuto daň hradí osoba, která pozemek užívá. Jedná se například o situaci, kdy vlastník pozemku zemře a dědic není ještě určen.¹²³ Poplatníkem dle zákona taktéž může být svěřenecký fond, podílový fond, fond obhospodařovaný penzijní společností. V případě pozemků ve vlastnictví státu může být poplatníkem daně z pozemků organizační složka státu, státní příspěvková organizace, státní fond a další. Nájemce nebo pachtýř může v případech stanovených zákonem o dani z nemovitých věcí být poplatníkem této daně v případě propachtovaného nebo pronajatého pozemku.¹²⁴

Pro výpočet základu daně z pozemků se pozemek, který je předmětem zdanění, musí nejprve zařadit do příslušné skupiny. Základ daně je složen z peněžní a nepeněžní jednotky. Osoba, jež daň platí, je schopna podle vyhlášky Ministerstva zemědělství č. 298/2014Sb., o stanovení seznamu katastrálních území přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků, zjistit průměrnou cenu pozemku za m².¹²⁵ Výpočet základu daně je znázorněn v tabulce 6.

Tabulka 6: Základ daně z pozemků

Druh pozemku	Základ daně
Orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, trvalé travní porosty	Skutečná výměra pozemku v m ² x průměrná cena pozemku na m ² přiřazená dle katastrálního území odvozená z bonitovaných půdně ekologických jednotek
Hospodářské lesy a rybníky s intenzivním a průmyslovým chovem ryb	Cena pozemku dle platných cenových předpisů k 1. 1. zdaňovacího období nebo skutečná výměra pozemku x 3,80 Kč
Ostatní pozemky	Skutečná výměra pozemku v m ²

Zdroj: vlastní zpracování, zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí

¹²² § 4 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí.

¹²³ TARANDA, Petr a Ladislav JOUZA. *Poradce 13/2021: Zákon o dani z nemovitých věcí po novele s komentářem*, s. 12.

¹²⁴ § 3 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí.

¹²⁵ TARANDA, Petr a Ladislav JOUZA. *Poradce 13/2021: Zákon o dani z nemovitých věcí po novele s komentářem*, s. 24.

Sazba daně z pozemků je stanovena lineárně (tabulka 7). Při takovém typu sazby daně není pro její výši určující velikost základu daně, ale právě typ předmětu daně, v tomto případě typ pozemku.¹²⁶

Tabulka 7: Sazba daně z pozemků

Předmět daně	Sazba daně
Orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady	0,75 %
Trvalé travní porosty, hospodářské lesy a rybníky s intenzivním a průmyslovým chovem ryb	0,25 %
Zpevněné plochy pozemků určených k podnikání nebo v souvislosti s ním pro zemědělskou prvovýrobu, lesní a vodní hospodářství	1,00 Kč/m ²
Zpevněné plochy pozemků určených k podnikání nebo v souvislosti s ním pro průmysl, stavebnictví, dopravu, energetiku, ostatní zemědělskou výrobu a ostatní druhy podnikání	5,00 Kč/m ²
Stavební pozemky	2,00 Kč/m ²
Ostatní plochy	0,20 Kč/m ²
Zastavěné plochy a nádvoří	0,20 Kč/m ²

Zdroj: vlastní zpracování, zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí

3.6.2 Daň ze staveb a jednotek

Daň ze staveb a jednotek zahrnuje dokončené či užívané zdanitelné stavby a jednotky, které jsou situovány na území České republiky. Zdanitelnou stavbou je dle zákona budova nebo inženýrská stavba (věže pro vysílání, vysoké pece).¹²⁷

„Budovou se rozumí nadzemní stavba spojená se zemí pevným základem, která je prostorově soustředěna a navenek převážně uzavřena obvodovými stěnami a střešní konstrukcí.“¹²⁸

Předmětem daně jsou pouze dokončené zdanitelné stavby a jednotky.¹²⁹ Budova, ve které se nacházejí zdanitelné jednotky, není předmětem této daně.

Osvobozeny od daně ze staveb a jednotek jsou:

- stavby a jednotky ve vlastnictví státu,
- stavby a jednotky v katastrálním území a vlastnictví těže obce,

¹²⁶ TARANDA, Petr a Ladislav JOUZA. *Poradce 13/2021: Zákon o dani z nemovitých věcí po novele s komentářem*, s. 25.

¹²⁷ Tamtéž, s. 29.

¹²⁸ § 2 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí.

¹²⁹ TARANDA, Petr a Ladislav JOUZA. *Poradce 13/2021: Zákon o dani z nemovitých věcí po novele s komentářem*, s. 29.

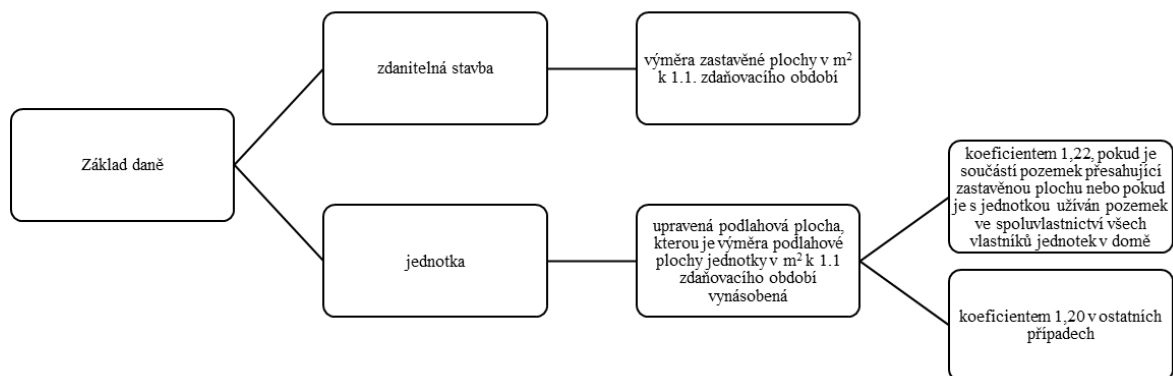
- veřejně přístupné kulturní památky ve vlastnictví státu,
- stavby a jednotky ve vlastnictví registrované církve,
- stavby vodáren,
- stavby a jednotky určené školám, školským zařízením, knihovnám, muzeím galeriím, zařízením sociálních služeb a další.¹³⁰

Poplatníkem této daně je vlastník stavby či jednotky, která je předmětem zdanění. V případech jmenovaných v zákoně o dani z nemovitých věcí může být poplatníkem i nájemce nebo pachtýř. U staveb a jednotek ve vlastnictví státu jsou poplatníky organizační složka státu, státní příspěvková organizace, státní fond a další. V případě, že stavbu či jednotku, která je předmětem zdanění, vlastní svěřenecký fond, podílový fond nebo fond obhospodařovaných penzijních společností, jsou poplatníky tyto fondy.¹³¹

Základ daně (obrázek 7) je odlišně určen podle toho, zda se jedná o zdanitelnou stavbu či zdanitelnou jednotku. U zdanitelné stavby se základní sazba daně za m² zvyšuje o 0,75 Kč za každé nadzemní podlaží, pokud:

- zastavěná plocha nadzemního podlaží u budov obytného domu, budov pro rodinnou rekreaci, odděleně vystavěných garáží přesahuje dvě třetiny zastavěné plochy,
- zastavěná plocha nadzemního podlaží u zdanitelných staveb určených k podnikání přesahuje jednu třetinu zastavěné plochy.¹³²

Obrázek 7: Základ daně u zdanitelných staveb a jednotek

Zdroj: vlastní zpracování, zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí

Sazby daně u staveb a jednotek jsou znázorněny v tabulce 8 a určují se v korunách českých za m².

¹³⁰ § 9 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí.

¹³¹ § 8 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí.

¹³² § 11 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí.

Tabulka 8: Sazba u daně staveb a jednotek

Typ stavby či jednotky	Základní sazba daně
Bytový dům	2 Kč/m ² zastavěné plochy
Budovy a rodinné domy pro rodinnou rekreaci	6 Kč/m ² zastavěné plochy
Oddělená garáž od budov a jednotek	6 Kč/m ² zastavěné plochy nebo upravené podlahové plochy
Stavba či jednotka užívaná k podnikání v zemědělské prvovýrobě, lesním nebo vodním hospodářství	2 Kč/m ² zastavěné plochy nebo upravené podlahové plochy
Stavba či jednotka užívaná k podnikání v průmyslu, stavebnictví, dopravě, energetice nebo ostatní zemědělské výrobě	10 Kč/m ² zastavěné plochy nebo upravené podlahové plochy
Stavba či jednotka užívaná k ostatním druhům podnikání	10 Kč/m ² zastavěné plochy nebo upravené podlahové plochy
Ostatní zdanitelné stavby	6 Kč/m ² zastavěné plochy
Ostatní zdanitelné jednotky	2 Kč/m ² upravené podlahové plochy

Zdroj: vlastní zpracování, zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí

3.6.3 Koeficienty

Koeficienty u daně z nemovitých věcí jsou obcemi využívány především ke zvýšení výnosnosti této daně. Díky koeficientům obec může navýšit své příjmy z daně a získat tak peněžní prostředky navíc. Některé koeficienty však obce ani nemusejí zavádět a mnoho obcí je v České republice bohužel ani zavedené nemá.

Koeficienty daně z nemovitých věcí pro zvýšení výnosnosti nepoužívá v České republice kolem 90 % obcí. Pokud by obce tyto koeficienty využívaly, mohou být jejich výnosy mnohonásobně vyšší.¹³³ Jedním z důvodů, proč koeficienty nechtějí zastupitelé obcí zavádět, je i obava z negativního názoru na zvýšení daně z nemovitých věcí u občanů, jejich potencionálních voličů.¹³⁴

Koeficient přiřazený k jednotlivým obcím podle počtu obyvatel

Základní sazba daně u stavebních pozemků a daně ze staveb a jednotek se násobí koeficientem přiřazeným k jednotlivým obcím podle počtu obyvatel (dále jen „koeficient podle počtu obyvatel“). Tento koeficient mohou obce pomocí obecně závazné vyhlášky

¹³³ KUKALOVÁ, Gabriela, Daniela PFEIFEROVÁ, Ivana KUCHAROVÁ, Olga REGNEROVÁ a Dana ŠTURMOVÁ. *Coefficients of Real Estate Tax* [online].

¹³⁴ JANOUŠKOVÁ, Jana a Šárka SOBOTOVIČOVÁ. Local Coefficient as a Tool to Increase Revenues from Taxes on Immovable Property. In: *20th International Colloquium on Regional Sciences* [online].

zvýšit nebo snížit. Zvýšení je možné pouze o jednu kategorii, zatímco snížení je možné až o tři kategorie. Praha však koeficient dle počtu obyvatel může zvýšit pouze do hodnoty 5. Zvýšení či snížení koeficientu dle počtu obyvatel musí být stanoveno v obecně závazné vyhlášce.¹³⁵ Tabulka 9 zobrazuje výši koeficientu podle počtu obyvatel obce.

Tabulka 9: Koeficient přiřazený k jednotlivým obcím podle počtu obyvatel

Koeficient	Počet obyvatel
1,0	Do 1 000 obyvatel
1,4	Nad 1 000 obyvatel do 6 000 obyvatel
1,6	Nad 6 000 do 10 000 obyvatel
2,0	Nad 10 000 do 25 000 obyvatel
2,5	Nad 25 000 do 50 000 obyvatel
3,5	Nad 50 000 obyvatel, ve statutárních městech, Františkových Lázních, Luhačovicích, Mariánských Lázních a Poděbradech
4,5	Praha

Zdroj: vlastní zpracování, zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí

Místní koeficient

Místní koeficient je stejně jako ostatní koeficienty stanoven v obecně závazné vyhlášce obce. Obci žádný právní předpis nepřikazuje tento koeficient na svém území zavádět.¹³⁶

Místní koeficient slouží k úpravě výše daně z nemovitých věcí a díky své výši je i jedním z neúčinnějších nástrojů k zvýšení příjmů municipality. Obec jím může postihnout celé své území nebo části obce, zejména centrum a dále takové části obce, které se od jiných liší sociální vybaveností či charakterem výstavby.¹³⁷ Tento koeficient lze stanovit v rozmezí 1,1–5 se zaokrouhlením na jedno desetinné místo a násobí se jím již stanovená daň.¹³⁸

U daně z pozemků nemůže být místní koeficient uvalen na pozemky typu orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady a trvalé travní porosty.¹³⁹ Poprvé byl použit v roce 2009, kdy ho využilo 6,22 % obcí v České republice.¹⁴⁰

¹³⁵ Odst. 3 § 11 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí.

¹³⁶ § 12 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí.

¹³⁷ TARANDA, Petr a Ladislav JOUZA. *Poradce 13/2021: Zákon o dani z nemovitých věcí po novele s komentářem*, s. 45-47.

¹³⁸ § 12 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí.

¹³⁹ Tamtéž.

¹⁴⁰ JANOUŠKOVÁ, Jana a Šárka SOBOTVIČOVÁ. Local Coefficient as a Tool to Increase Revenues from Taxes on Immovable Property. In: *20th International Colloquium on Regional Sciences* [online].

Koeficient 1,5

U daně ze staveb a jednotek obec může v obecně závazné vyhlášce stanovit koeficient 1,5 pro vymezené zdanitelné stavby a jednotky. Tímto koeficientem se násobí základní sazba daně, popřípadě zvýšená sazba daně (o 0,75 Kč za jednotlivé nadzemní podlaží).¹⁴¹

Koeficient 2

Koeficient 2 je stanoven u budov a domů pro rodinnou rekreaci a budov, které k nim náležejí, vyjma garáží, pokud jsou tyto budovy situovány na území národních parků a chráněných krajinných oblastí v zónách I. Stejně jako u koeficientu 1,5 se tímto koeficientem násobí základní, eventuálně zvýšená sazba daně.¹⁴²

¹⁴¹ Odst. 3 b) § 11 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí.

¹⁴² Odst. 4 § 11 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí.

4 Analytická část

Analytická část diplomové práce je věnována analýze deseti bývalých okresních měst ve Středočeském kraji. Obce v České republice mají částečnou daňovou pravomoc v rámci daně z nemovitých věcí, tudíž si její výnos mohou upravit pomocí koeficientů.

V poslední době se diskutuje o tom, zda by daň z nemovitých věcí neměla projít další změnou, a to zejména z toho důvodu, že její výnos je oproti zemím OECD nízký a daň se nestanovuje dle ceny nemovitostí, které stále rostou, ale dle velikosti, počtu pater apod.

Změna by se také dotkla obcí, neboť Ministerstvo financí plánuje, že by se ze svěřené daně stala daň sdílená.¹⁴³ Pro obce by to znamenalo, že nedostanou celý výnos daně, ale jejich poměrnou část. To by do budoucna mohlo negativně ovlivnit vývoj obcí, protože daňové příjmy se výrazně podílejí na rozpočtu obcí.

4.1 Benešov

Město Benešov je jedním z deseti bývalých okresních měst Středočeského kraje. Zároveň je i největším městem ve stejnojmenném okrese s rozlohou téměř 47 km². Benešov je umístěn mezi řekou Sázavou a horou Blaník. V jeho správním obvodu, který se rozkládá na 700 km², se nachází 51 obcí, v nichž žije přes 59 000 obyvatel.¹⁴⁴

Daň z nemovitých věcí je v tomto okresním městě upravována obecně závaznou vyhláškou číslo 2/2001, která stanovuje koeficienty pro výpočet daně z nemovité věci. Tato obecně závazná vyhláška byla novelizována obecně závaznou vyhláškou číslo 4/2009, která zrušila koeficient 1,5.^{145 146}

Koeficient podle počtu obyvatel je na území města stanoven pro jednotlivé části odlišně. Pro zdanitelné pozemky, stavby a jednotky vymezené v obecně závazné vyhlášce se stanovuje o jednu kategorii zvýšený koeficient ve výši 2,5 pro části města Benešov, Konopiště, Mariánovice, Baba, Černý Les, Želetinka. Pro ostatní části města, jako jsou Bedřč, Boušice, Buková Lhota, Červený Dvůr, Dlouhé Pole, Chvojen, Okrouhlice,

¹⁴³ BIDRMANOVÁ, Markéta. Změna, kterou pocítí každý třetí. Sáhne na stavebko, potvrdil Stanjura. *Seznam Zprávy* [online].

¹⁴⁴ *Vizitka města: Benešov* [online]. Dostupné z: https://www.benesov-city.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=21&id=59086&n=vizitka%2Dmesta%2Dbenesov.

¹⁴⁵ *Obecně závazná vyhláška 4/2009 města Benešov: O změně obecně závazné vyhlášky č. 2/2001 o stanovení koeficientů pro výpočet daně z nemovitostí pro jednotlivé části města Benešov* [online]. Dostupné z: <https://1url.cz/LrbrQ>.

¹⁴⁶ *Obecně závazná vyhláška č. 2/2001* [online]. Dostupné z: <https://1url.cz/xrbre>.

Poměnice, Radíkovice, Úročnice a Vidláková Lhota, je koeficient o 3 kategorie snížen na hodnotu 1,0.

Obec využívá i místní koeficient, který je stanoven pro celé území ve výši 2.¹⁴⁷ Nebyla zde využita možnost, která se od roku 2021 nabízí, a to místní koeficient stanovit pro jednotlivé části obce odlišně s přesností na jedno desetinné místo v rozmezí 1,1–5. Jednotlivé koeficienty v obci jsou zobrazeny v tabulce 10.

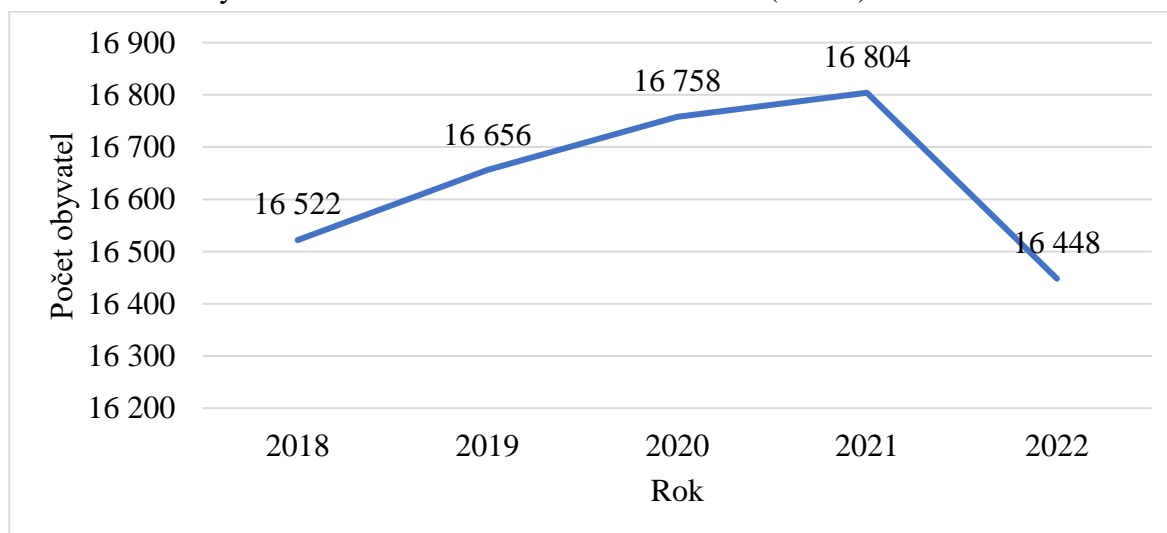
Tabulka 10: Jednotlivé koeficienty daně z nemovitých věcí ve městě Benešov

Koeficient přiřazený k jednotlivým obcím podle počtu obyvatel		Koeficient 1,5	Místní koeficient
Benešov, Konopiště, Mariánovice, Baba, Černý Les, Želetinka	2,5	X	2
Bedřč, Boušice, Buková Lhota, Červený Dvůr, Dlouhé Pole, Chvojen, Okrouhlice, Poměnice, Radíkovice, Úročnice, Vidláková Lhota	1,0		

Zdroj: vlastní zpracování, obecně závazné vyhlášky města Benešov (2001, 2008, 2009)

Ve sledovaném období od 1. 1. 2018 do 1. 1. 2022 se počet obyvatel města pohybuje kolem 16 600 obyvatel.¹⁴⁸ Od roku 2018 do roku 2021 počet obyvatel rostl, avšak k začátku roku 2022 nastal úbytek o bezmála 360 obyvatel (graf 2).

Graf 2: Počet obyvatel města Benešov v letech 2018–2022 (k 1. 1.)

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2022)

¹⁴⁷ 2/2008 Obecně závazná vyhláška města Benešov o stanovení místního koeficientu pro výpočet daně z nemovitostí [online]. Dostupné z: <https://1url.cz/Mrbr1>.

¹⁴⁸ Vývoj obyvatelstva ve městě Benešov [online]. Dostupné z: <https://1url.cz/Vr5Tg>.

Příjmy za celé sledované období jsou zobrazeny v tabulce 11. K roku 2022 se jedná o příjmy schválené.

Tabulka 11: Příjmy města Benešov v letech 2018–2022

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Celkové příjmy (tis. Kč)	580 800	566 696	764 846	598 174	582 194
Daňové příjmy (tis. Kč)	309 728	327 170	313 027	353 211	364 034
Příjmy daně z nemovitých věcí (tis. Kč)	16 663	17 418	17 482	17 437	17 500
Příjmy daně z nemovitých věcí/obyvatel (Kč)	1 009	1 046	1 043	1 038	1 064
Podíl daňových příjmů na celkových příjmech (%)	53,33	57,73	40,93	59,05	62,53
Podíl DzNV na celkových příjmech (%)	2,87	3,07	2,29	2,92	3,01
Podíl DzNV na daňových příjmech (%)	5,38	5,32	5,58	4,94	4,81

Zdroj: vlastní zpracování, Monitor: kompletní přehled veřejných financí

Celkové příjmy města Benešov se za sledované období pohybovaly do 600 000 tis. Kč kromě roku 2020, kdy tyto příjmy byly vyšší a překonaly hranici 750 000 tis. Kč. V roce 2022 byl schválen rozpočet, v němž schválené celkové příjmy dosahují přes 580 000 tis. Kč.¹⁴⁹ Tyto příjmy jsou však velmi podobné jako v roce 2018, což potvrzuje i počet obyvatel, který byl v těchto letech velmi podobný.

Daňové příjmy mají za celé sledované období rostoucí tendenci stejně jako příjmy daně z nemovitých věcí. Rozdíl mezi lety 2019 a 2022 ve schválených příjmech z této daně je pouhých 82 tis. Kč. Rozdíl v dani z nemovitých věcí na obyvatele města je za tyto roky pouhých 20 Kč. Jednou z příčin toho, že příjem z této svěřené daně za sledované období výrazně neroste, je fakt, že město od roku 2009 neměnilo obecně závaznou vyhlášku, a nevyužívá tak ani nových možností v oblasti místního koeficientu.

Z provedených analýz je patrné, že podíl svěřených a sdílených daňových příjmů za sledované období vyjma roku 2020 rostl (tabulka 11). Nejvyšší podíl příjmů daně z nemovitých věcí na celkových příjmech byl zaznamenán v roce 2019, kdy přesáhl 3 %. Naopak podíl daně z nemovitých věcí na celkových příjmech byl mezi lety 2018–2019 velmi podobný, v roce 2020 dosáhl svého vrcholu a od té doby klesá. Pokles podílů daně

¹⁴⁹ Město Benešov (Benešov): Druhový rozklikávací rozpočet pro příjmy [online]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00231401/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2206>.

z nemovitých věcí na daňových příjmech mohl být zapříčiněn i pandemií covid-19, kdy Ministerstvo financí České republiky v tomto roce prodloužilo možnost podání daňového přiznání místo do 31. ledna do 1. dubna roku 2021.

Potencionál ke zvýšení příjmů u města Benešov je patrný v opětovném zavedení koeficientu 1,5 u vymezených zdanitelných staveb a jednotek. Navýšení příjmů by město mohlo použít ke svému dalšímu rozvoji.

4.2 Beroun

Královské město Beroun se nachází na soutoku dvou řek, Litavky a Berounky. Město se člení na sedm městských částí s rozlohou přes 31 km² a žije v něm necelých 20 000 obyvatel. Od roku 2009 se také pyšní titulem Historické město. Občané města zde mohou nalézt kulturní či sportovní vyžití, trávit čas v CHKO Český Kras nebo CHKO Křivoklátsko.¹⁵⁰

Obecně závaznou vyhláškou číslo 6/2011 město stanovuje koeficienty pro výpočet daně z nemovitých věcí zobrazené v tabulce 12. Koeficient podle počtu obyvatel je zvýšen o jednu kategorii na 2,5 pro celé území města Beroun. Město dále stanovuje koeficient 1,5 pro všechny zdanitelné stavby určené pro rodinnou rekreaci či stavby určené pro podnikatelskou činnost. Místní koeficient nebyl městem Beroun stanoven.¹⁵¹

Tabulka 12: Jednotlivé koeficienty daně z nemovitých věcí ve městě Beroun

Koeficient přiřazený k jednotlivým obcím podle počtu obyvatel	Koeficient 1,5	Místní koeficient
2,5	určen pro celé území obce	X

Zdroj: vlastní zpracování, obecně závazná vyhláška města Beroun (2011)

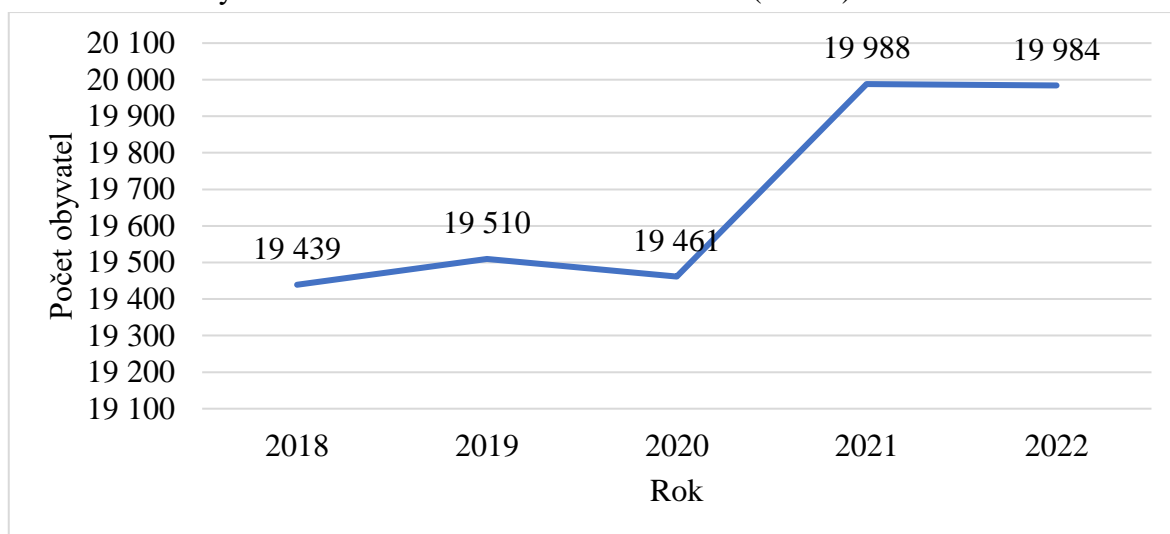
Počet obyvatel ve městě Beroun se do roku 2020 pohyboval kolem počtu 19 500 obyvatel (graf 3). Mezi roky 2020 a 2021 však počet obyvatel vzrostl téměř o 500 a dále se počet obyvatel výrazně nezměnil.¹⁵² Nárůst populace je pro města důležitým faktorem zejména v oblasti příjmů ze sdílených daní, jako je například daň z přidané hodnoty.

¹⁵⁰ *Historie a současnost: O městě* [online]. Dostupné z: <https://www.mesto-beroun.cz/o-beroune/historicke-mesto-roku-2009>.

¹⁵¹ *Obecně závazná vyhláška č. 6/2011 o stanovení koeficientů daně z nemovitostí* [online]. Dostupné z: <https://1url.cz/jr5T5>.

¹⁵² *Vývoj obyvatelstva ve městě Beroun* [online]. Dostupné z: <https://1url.cz/yr5T9>.

Graf 3: Počet obyvatel města Beroun v letech 2018–2022 (k 1. 1.)

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2022)

Tabulka 13 uvádí příjmy města Beroun za sledované období. V roce 2022 se jedná o schválené příjmy.

Tabulka 13: Příjmy města Beroun v letech 2018–2022

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Celkové příjmy (tis. Kč)	477 973	593 573	538 223	517 961	479 381
Daňové příjmy (tis. Kč)	337 016	364 552	339 739	383 332	358 684
Příjmy daně z nemovitých věcí (tis. Kč)	12 494	12 469	12 381	12 554	12 100
Příjmy daně z nemovitých věcí/obyvatel (Kč)	643	639	636	628	605
Podíl daňových příjmů na celkových příjmech (%)	70,51	61,42	63,12	74,01	74,82
Podíl DzNV na celkových příjmech (%)	2,61	2,10	2,30	2,42	2,52
Podíl DzNV na daňových příjmech (%)	3,71	3,42	3,64	3,27	3,37

Zdroj: vlastní zpracování, Monitor: kompletní přehled veřejných financí

V rámci příjmové stránky rozpočtu města se městu podařilo nejvyšších příjmů dosáhnout v roce 2019. Na rok 2022 město schválilo celkové příjmy ve výši 479 381 tis. Kč, což není příliš rozdílné od příjmů, které dosáhlo město čtyři roky zpět.¹⁵³ Do budoucna by toto snížení příjmů mohlo znamenat menší investice do infrastruktury a vybavení obce,

¹⁵³ Město Beroun (Beroun): Druhový rozklikávací rozpočet pro příjmy [online]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00233129/prehled?rad=t&obdobi=2208>.

což je negativní faktor zejména pro občany, kteří zde žijí. Nejvyšší daňové příjmy město zaznamenalo v roce 2021 ve výši přes 383 000 tis. Kč, kdy toto navýšení bylo způsobeno i nárůstem počtu obyvatel. Naopak celkové příjmy daně z nemovitých věcí jsou pro rok 2022 schválené ještě v nižší částce, než byly v roce 2018. Rozdíl mezi těmito příjmy je dokonce 394 000 Kč.

Město Beroun má jedny z nejnižších příjmů daně z nemovitých věcí na obyvatele v rámci analyzovaných měst, zastupitelstvo města by tak mělo přemýšlet o zavedení místního koeficientu daně z nemovitých věcí, kterým by tyto příjmy mohlo do budoucna zvýšit.

4.3 Kladno

Bývalé okresní město Kladno s téměř 70 000 obyvateli leží v nadmořské výšce 400 m n. m. s rozlohou 37 km² na sedmi katastrálních územích: Kladno, Rozdělov, Kročehlavy, Dubí, Vrapice, Hnidousy a Motyčín.¹⁵⁴

V Kladně je stanovení koeficientů pro výpočet daně z nemovité věci upraveno v obecně závazné vyhlášce č. 15/1993 Sb. a je rozděleno do čtyř zón dle jednotlivých čtvrtí a ulic. Základní sazba koeficientu podle počtu obyvatel je ve výši 3,5 pro zónu I, pro ostatní zóny jsou tyto sazby sniženy (tabulka 14). Město nevyužívá koeficient 1,5 ani místní koeficient.¹⁵⁵

Tabulka 14: Jednotlivé koeficienty daně z nemovitých věcí ve městě Kladno

Koeficient přiřazený k jednotlivým obcím podle počtu obyvatel		Koeficient 1,5	Místní koeficient
zóna I	3,5	X	X
zóna II	2,5		
zóna III	2,0		
zóna IV	1,6		

Zdroj: vlastní zpracování, obecně závazná vyhláška města Kladno (1993)

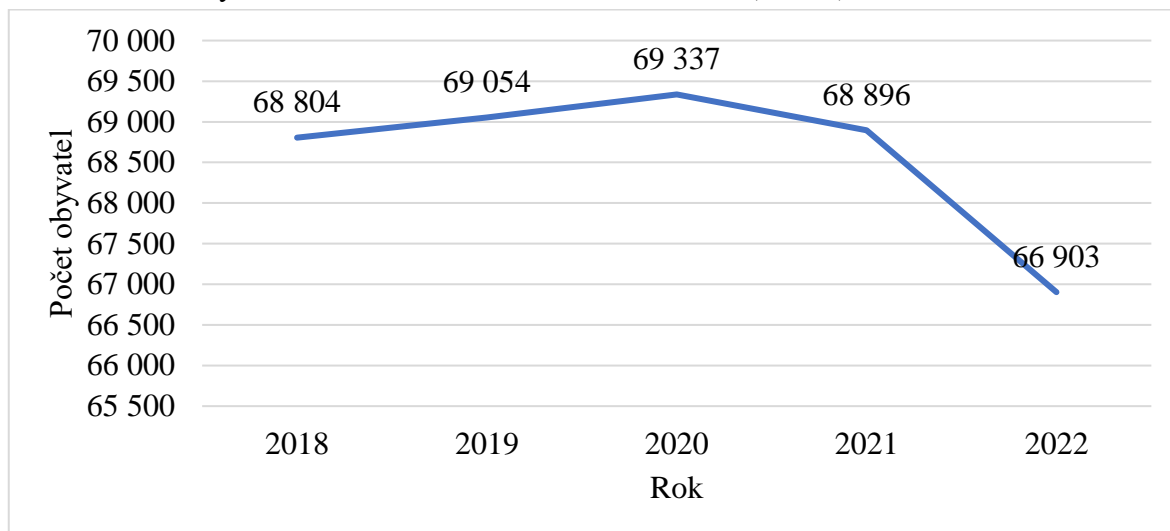
Graf 4 znázorňuje počet obyvatel ve městě Kladno v letech 2018–2022. Bývalé okresní město Kladno vykazovalo do roku 2021 rostoucí trend v počtu obyvatelstva, avšak k 1. 1. 2022 počet obyvatel ve městě výrazně klesl. Jednou z příčin je dle dat z Českého

¹⁵⁴ *Základní údaje o Kladně* [online]. Dostupné z: <https://mestokladno.cz/zakladni-informace-o-kladne/d-1401486/p1=2100050454>.

¹⁵⁵ *Vyhláška č. 15, kterou se určují územní zóny ve městě Kladně pro účel výpočtu daně z nemovitosti* [online]. Dostupné z: <https://1url.cz/yrbrW>.

statistického úřadu výrazné navýšení počtu zemřelých v tomto období, který činil bezmála 1 000 osob. Je to nejvyšší počet zemřelých obyvatel města od roku 1971.¹⁵⁶

Graf 4: Počet obyvatel města Kladno v letech 2018–2022 (k 1. 1.)

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2022)

Tabulka 15 znázorňuje hospodářskou situaci města v letech 2018–2022. V roce 2022 se jedná o schválené příjmy pro toto období.

Tabulka 15: Příjmy města Kladno v letech 2018–2022

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Celkové příjmy (tis. Kč)	1 588 157	1 597 333	1 618 759	1 709 190	1 916 862
Daňové příjmy (tis. Kč)	1 190 843	1 301 924	1 198 792	1 329 397	1 416 300
Příjmy daně z nemovitých věcí (tis. Kč)	37 543	37 800	37 105	38 374	38 000
Příjmy daně z nemovitých věcí/obyvatel (Kč)	546	547	535	557	568
Podíl daňových příjmů na celkových příjmech (%)	74,98	81,51	74,06	77,78	73,89
Podíl DzNV na celkových příjmech (%)	2,36	2,37	2,29	2,25	1,98
Podíl DzNV na daňových příjmech (%)	3,15	2,90	3,10	2,89	2,68

Zdroj: vlastní zpracování, Monitor: kompletní přehled veřejných financí

Celkové příjmy města se ve sledovaném období zvyšovaly a pro rok 2022 jsou schválené ve výši 1 916 862 tis. Kč. Město tedy počítá s příjmy, které budou

¹⁵⁶ *Vývoj obyvatelstva ve městě Kladno*. [online]. Dostupné z: <https://1url.cz/JrbzU>.

o 500 562 tis. Kč vyšší než v roce předchozím. Příjmy daně z nemovitých věcí se každoročně navyšují, vyjma roku 2020, avšak jejich podíl na celkových či daňových příjmech klesá. Příjmy daně z nemovitých věcí na obyvatele se za sledované období pohybují v rozmezí od 535 do 568 Kč.¹⁵⁷

Příjmy u daně z nemovitých věcí na obyvatele každoročně stoupají, ale oproti městu Mladá Boleslav, které je z hlediska počtu obyvatel mnohem menší než město Kladno, jsou příjmy z této daně skutečně malé. Dokonce jsou příjmy daně z nemovitých věcí na obyvatele srovnatelné s městem Mělník, které má o více než 47 000 obyvatel méně. Pokud by město zakotvilo do obecně závazné vyhlášky používání místního koeficientu na celém svém území ve výši 2, jako to má i město Mladá Boleslav, došlo by k navýšení daňových příjmů. Město Kladno velmi omezeně využívá potenciálu této daně.

4.4 Kolín

Okresní město Kolín leží na jihovýchodě od hlavního města. Se svou rozlohou 35 km² se rozkládá na obou březích řeky Labe. Mezi katastrální území města patří Kolín (I, II, III, IV, V, VI), Štářalka, Sendražice, Štítary, Zibohlavy.¹⁵⁸

Koeficienty pro výpočet daně z nemovitých věcí určuje obecně závazná vyhláška číslo 9/2011. Od roku 2011 město nevydalo novou vyhlášku, která by koeficienty aktualizovala. U daně z pozemků je koeficient podle počtu obyvatel stanoven pro jednotlivá katastrální území odlišně stejně jako u daně ze staveb. Základní koeficient dle počtu obyvatel je ve výši 2,5, dále město využívá pro jednotlivá katastrální území snížený koeficient. Podrobněji jsou koeficienty stanoveny v tabulce 16. Místní koeficient je stanoven pro celé území města Kolín ve výši 2.¹⁵⁹

¹⁵⁷ Statutární město Kladno (Kladno): Druhový rozklikávací rozpočet pro příjmy [online]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00234516/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2208>.

¹⁵⁸ MALÁ, Gabriela. Geografické a administrativní informace. *Město Kolín* [online].

¹⁵⁹ Obecně závazná vyhláška číslo 9/2011 o stanovení koeficientů pro výpočet daně z nemovitosti [online]. Dostupné z: <https://1url.cz/rrbrw>.

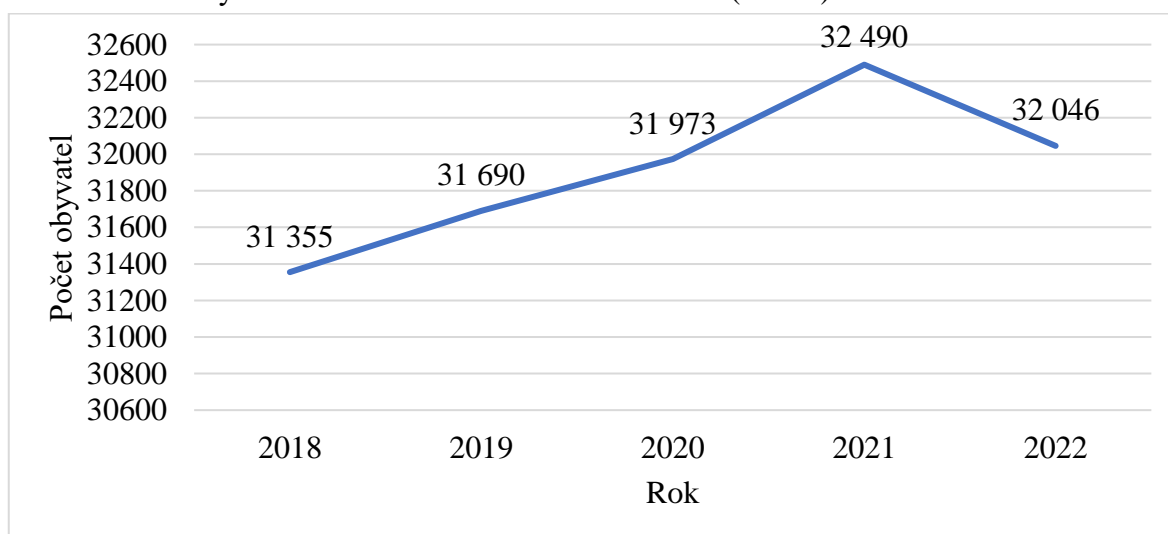
Tabulka 16: Jednotlivé koeficienty daně z nemovitých věcí ve městě Kolín

Koeficient přiřazený k jednotlivým obcím podle počtu obyvatel				Koeficient 1,5	Místní koeficient
Daň z pozemků		Daň ze staveb			
KÚ Kolín	2,5	KÚ Kolín	2,5	X	2
		místní část Štářalka (KÚ Kolín)	1,6		
KÚ Štítary	1,4	KÚ Štítary	1,4		
KÚ Sendražice	1,4	KÚ Sendražice	1,6		
KÚ Zibohlavý	1,4	KÚ Zibohlavý	1,4		

Zdroj: vlastní zpracování, obecně závazná vyhláška města Kolín (2011)

Okresní město Kolín vykazuje v rámci počtu obyvatel podobnou tendenci jako město Kladno. Do roku 2021 obyvatelstvo přibývalo, ale k 1. 1. 2022 byl počet obyvatel o více než 400 nižší.¹⁶⁰ Podrobněji je počet obyvatel zachycen v grafu 5.

Graf 5: Počet obyvatel města Kolín v letech 2018–2022 (k 1. 1.)

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2022)

Tabulka 17 zobrazuje příjmové ukazatele města Kolín. Příjmy za rok 2022 jsou pouze schválené.

¹⁶⁰ Vývoj obyvatelstva ve městě Kolín [online]. Dostupné z: <https://1url.cz/krbz0>.

Tabulka 17: Příjmy města Kolín v letech 2018–2022

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Celkové příjmy (tis. Kč)	976 728	1 074 329	1 139 742	1 159 656	1 101 129
Daňové příjmy (tis. Kč)	548 685	583 288	577 308	645 513	640 991
Příjmy daně z nemovitých věcí (tis. Kč)	42 898	44 349	44 010	44 256	44 000
Příjmy daně z nemovitých věcí/obyvatel (Kč)	1 368	1 399	1 376	1 362	1 373
Podíl daňových příjmů na celkových příjmech (%)	56,18	54,2	50,65	55,66	58,21
Podíl DzNV na celkových příjmech (%)	4,39	4,13	3,86	3,82	4,00
Podíl DzNV na daňových příjmech (%)	7,82	7,60	7,62	6,86	6,86

Zdroj: vlastní zpracování, Monitor: kompletní přehled veřejných financí

Podobně jako počet obyvatel se ve městě Kolíně vyvíjejí i celkové a daňové příjmy města. Do roku 2021 tyto příjmy rostly a v roce 2022 je jejich schválená výše nižší, neboť daňové příjmy jsou z části ovlivněny i vývojem počtu obyvatel ve městě.¹⁶¹

V rámci příjmů daně z nemovitých věcí na obyvatele je ve městě Kolín patrné, že jsou využívány koeficienty pro výpočet daně z nemovitých věcí. Příjmy daně z nemovitých věcí na obyvatele přesahují 1 300 Kč. Ke zvýšení příjmů by pomohlo zavést i koeficient 1,5 či zvýšení koeficientu dle počtu obyvatel ze základní kategorie na jednu kategorii vyšší. V případě takového kroku by se autorka práce zamýšlela i nad tím, zda nezrušit místní poplatek za komunální odpad náhradou za navýšení daně z nemovitých věcí.

4.5 Kutná Hora

Okresní město Kutná Hora s rozlohou přes 33 km² je v České republice známé jako město, jehož památky jsou od roku 1995 zapsány na Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Kutná Hora má k roku 2022 více než 20 000 obyvatel.¹⁶²

Obecně závazná vyhláška č. 4/2015 upravuje koeficienty pro výpočet daně z nemovitých věcí ve městě, které zachycuje tabulka 18. Na území města Kutná Hora se využívá sníženého koeficientu dle počtu obyvatel. V katastrálním území Kutná Hora

¹⁶¹ Město Kolín (Kolín): Druhový rozklikávací rozpočet pro příjmy [online]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00235440/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2208>.

¹⁶² Historie města [online]. Dostupné z: <https://destinace.kutnahora.cz/d/historie-mesta>.

a Sedlec je základní koeficient 2,0. V katastrálních územích Kaňk, Malín, Neškaredice, Perštejnec a Poličany je koeficient snížen o 3 kategorie na 1,0. Dále obecně závazná vyhláška upravuje koeficient 1,5 určený pro stavby pro individuální rekreaci, oddělené garáže od bytových domů a nebytové prostory označené jako garáže na základě rozhodnutí stavebního úřadu na celém území obce. Dále na celém svém území obec využívá místní koeficient ve výši 2.¹⁶³

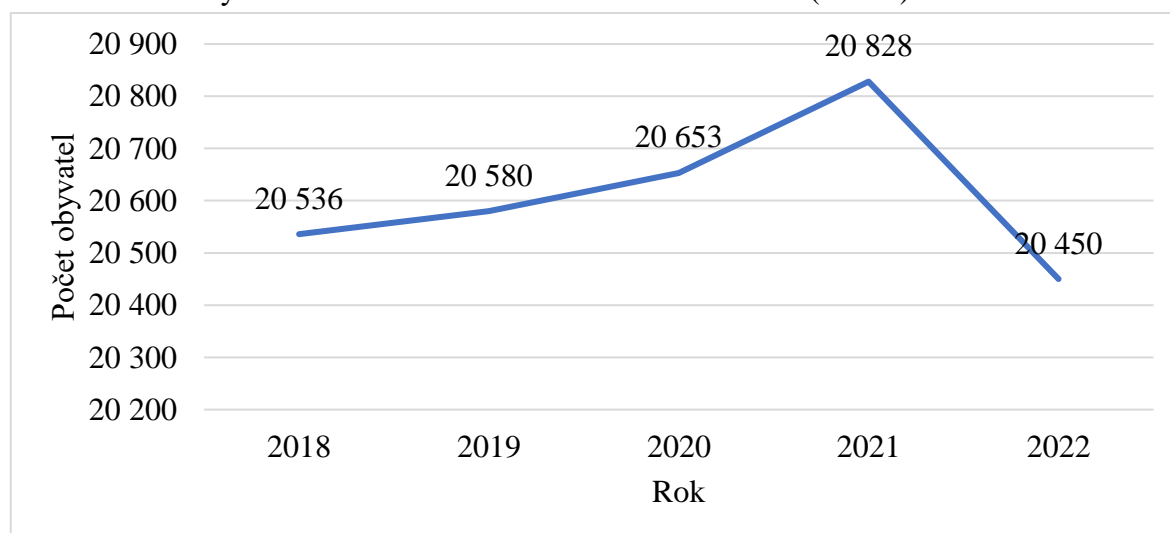
Tabulka 18: Jednotlivé koeficienty daně z nemovitých věcí ve městě Kutná Hora

Koeficient přiřazený k jednotlivým obcím podle počtu obyvatel		Koeficient 1,5	Místní koeficient
Kutná Hora, Sedlec	2,0	11 odst. 1) písm. b) c)	2
Kaňk, Malín, Neškaredice, Perštejnec a Poličany	1,0		

Zdroj: vlastní zpracování, obecně závazná vyhláška města Kutná Hora (2015)

Město Kutná Hora je městem do 21 000 obyvatel. Z grafu 6 je patrné, že nejvíce obyvatel bylo ve městě na počátku roku 2021. K 1. 1. 2022 město mělo o téměř 400 obyvatel méně.¹⁶⁴ Pokles obyvatelstva by do budoucna mohl znamenat nižší příjmy ze sdílených daní. Na druhou stranu město využívá naplno koeficienty pro výpočet daně z nemovitých věcí, které zajišťují vyšší příjmy z této daně, na rozdíl od jiných měst, která koeficienty na svém území nezavedla.

Graf 6: Počet obyvatel města Kutná Hora v letech 2018–2022 (k 1. 1.)

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2022)

¹⁶³ *Obecně závazná vyhláška Města Kutná Hora č. 4/2015 o úpravě koeficientů pro výpočet daně z nemovitostí.* [online]. Dostupné z: <https://1url.cz/arbno>.

¹⁶⁴ *Vývoj obyvatelstva ve městě Kutná Hora* [online]. Dostupné z: <https://1url.cz/LrbzO>.

Tabulka 19 znázorňuje příjmovou situaci města Kutná Hora za období 2018–2022. K roku 2022 jsou k dispozici pouze schválené příjmy pro tento rok.

Tabulka 19: Příjmy města Kutná Hora v letech 2018–2022

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Celkové příjmy (tis. Kč)	524 508	616 385	598 497	694 956	505 897
Daňové příjmy (tis. Kč)	360 766	388 806	363 895	394 698	336 025
Příjmy daně z nemovitých věcí (tis. Kč)	26 756	27 575	26 129	24 037	25 000
Příjmy daně z nemovitých věcí/obyvatel (Kč)	1 303	1 340	1 265	1 154	1 222
Podíl daňových příjmů na celkových příjmech (%)	68,78	63,08	60,80	56,79	66,42
Podíl DzNV na celkových příjmech (%)	5,10	4,47	4,37	3,46	4,94
Podíl DzNV na daňových příjmech (%)	7,42	7,09	7,18	6,09	7,44

Zdroj: vlastní zpracování, Monitor: kompletní přehled veřejných financí

Nejvyšší celkové příjmy zaznamenalo město v roce 2021 ve výši téměř 7 miliard korun. Ve stejném roce město dosáhlo i nejvyšších daňových příjmů. Obě tato navýšení mohou souviset i s faktem, že právě v tomto roce bydlelo na území města nejvíce obyvatel.¹⁶⁵

Díky koeficientům, které ve městě Kutná Hora upravují daň z nemovitých věcí, jsou plánované příjmy na obyvatele v roce 2022 z této daně v podobné výši (1 222 Kč), jako je tomu u města Mělník (539 Kč), které však má podobný počet obyvatel. Tento příklad znázorňuje, že koeficienty mohou obcím výrazně pomoci s navýšením jejich příjmů.

Podíl daně z nemovitých věcí na daňových příjmech je pro rok 2022 schválen ve výši 7,44 %, což je v porovnání s rokem 2021 navýšení o více než jeden procentní bod.

4.6 Mělník

Vinařské město Mělník leží na severu od Prahy a rozkládá se na 2 497 ha. Skládá se ze dvou katastrálních území (Mělník, Vehlovice). Na začátku roku 2022 měl Mělník

¹⁶⁵ Město Kutná Hora (Kutná Hora): Druhový rozklíčovací rozpočet pro příjmy [online]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00236195/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2208>.

téměř 19 500 obyvatel. Město je také známé soutokem dvou řek, Vltavy a Labe. Nedaleko se také nachází CHKO Kokořínsko.¹⁶⁶

Koeficienty pro výpočet daně z nemovitých věcí nejsou ve městě Mělník upraveny obecně závaznou vyhláškou. Na celém území obce se tak uplatňuje pouze základní sazba koeficientu podle počtu obyvatel ve výši 2 podle zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí. Tabulka 20 zobrazuje jednotlivé koeficienty města Mělník.

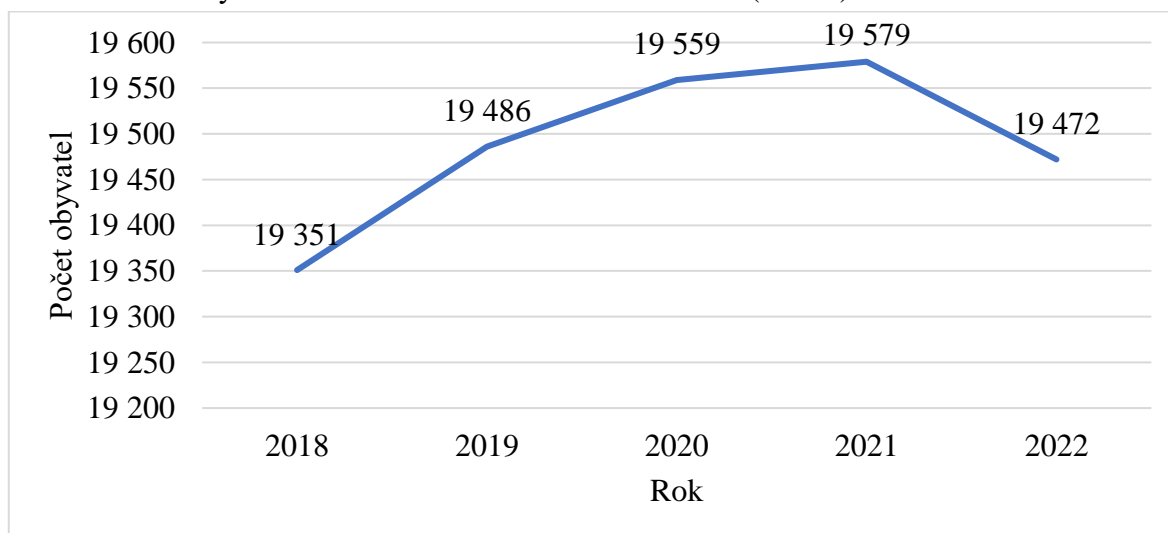
Tabulka 20: Jednotlivé koeficienty daně z nemovitých věcí ve městě Mělník

Koeficient přiřazený k jednotlivým obcím podle počtu obyvatel	Koeficient 1,5	Místní koeficient
2,0	X	X

Zdroj: vlastní zpracování, § 11 odst. 3 písm. a) zákona č. 338/1992 Sb.

V okresním městě Mělník žilo ve sledovaném období kolem 19 500 obyvatel, což je patrné i z grafu 7. Do roku 2021 počet obyvatel rostl, avšak k začátku roku 2022 počet klesl o 107 obyvatel. Pokles není v tomto případě tak rozsáhlý, jako tomu bylo ve městě Kladno. Dle dat z Českého statistického úřadu je pokles obyvatelstva ve městě způsoben vyšším počtem vystěhovalých osob než v předchozím roce, konkrétně se tento počet zvýšil na 501 vystěhovalých osob ke konci roku 2021.¹⁶⁷

Graf 7: Počet obyvatel města Mělník v letech 2018–2022 (k 1. 1.)

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2022)

Tabulka 21 znázorňuje příjmovou situaci okresního města Mělník za období 2018–2022. K roku 2022 jsou k dispozici pouze schválené příjmy pro tento rok.

¹⁶⁶ *O městě: Základní informace o městě a okolí* [online]. Dostupné z: <https://m.melnik.cz/o-meste/ds-52>.

¹⁶⁷ *Vývoj obyvatelstva ve městě Mělník* [online]. Dostupné z: <https://1url.cz/0rbz5>.

Tabulka 21: Příjmy města Mělník v letech 2018–2022

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Celkové příjmy (tis. Kč)	541 835	515 096	550 390	632 673	426 249
Daňové příjmy (tis. Kč)	330 399	360 695	337 143	382 346	327 969
Příjmy daně z nemovitých věcí (tis. Kč)	10 571	10 667	10 878	10 330	10 500
Příjmy daně z nemovitých věcí/obyvatel (Kč)	546	547	556	528	539
Podíl daňových příjmů na celkových příjmech (%)	60,98	70,02	61,26	60,43	76,94
Podíl DzNV na celkových příjmech (%)	1,95	2,07	1,98	1,63	2,46
Podíl DzNV na daňových příjmech (%)	3,20	2,96	3,23	2,70	3,20

Zdroj: vlastní zpracování, Monitor: kompletní přehled veřejných financí

Celkové příjmy města za sledované období procházejí značnými výkyvy. Největší příjmy mělo město Mělník v roce 2021 ve výši 632 673 tis. Kč. Avšak v roce 2022 jsou schválené příjmy až o 206 424 tis. Kč nižší. Daňové příjmy jsou v roce 2022 také nižší, než byly dokonce v roce 2018. To by mohlo do budoucna přinést městu značné potíže s financováním např. energií, které v roce 2022 zdražily o několik desítek procent.¹⁶⁸

V rámci hodnocení příjmů daně z nemovitých věcí je znatelné, že město Mělník nemá koeficienty pro výpočet daně z nemovitých věcí upravené žádnou obecně závaznou vyhláškou a využívá tedy jen koeficientu podle počtu obyvatel na základě zákona. Zastupitelé města by do budoucna měli přemýšlet o zavedení některého z koeficientů nebo alespoň o navýšení koeficientu podle počtu obyvatel o jednu kategorii. Změna koeficientů by mohla navýšit městu příjmy z této daně, jelikož příjmy daně z nemovitých věcí na obyvatele se pohybují průměrně pouze ve výši 543 Kč. Tato částka je v porovnání s ostatními analyzovanými městy nejnižší. Koeficienty by do obecního rozpočtu mohly přinést více peněz, které by město mohlo využít k budování infrastruktury pro občany.

¹⁶⁸ Město Mělník (Mělník): Druhový rozklikávací rozpočet pro příjmy [online]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00237051/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2208>.

4.7 Mladá Boleslav

Okresní město Mladá Boleslav se nachází severovýchodně od hlavního města Prahy. Skládá se ze 13 městských částí, jako jsou například Bezděčín, Chrást či Podchlumí. Město se rozkládá na 2 487 ha a je známé zejména díky automobilce Škoda a muzeu této automobilky.¹⁶⁹

V Mladé Boleslavi se koeficienty po výpočet daně z nemovitých věcí upravují obecně závaznou vyhláškou číslo 2/2016 (tabulka 22). Koeficient dle počtu obyvatel je na celém území obce pro pozemky, zdanitelné stavby a zdanitelné jednotky snížen o jednu kategorii na 2,0. Pro celé území obce je stanoven taktéž koeficient 1,5 pro zdanitelné stavby a zdanitelné jednotky užívané „*k podnikání v dopravě, průmyslu, energetice, stavebnictví a zemědělství*“. Na celém území obce je obecně závaznou vyhláškou stanoven i místní koeficient ve výši 3.¹⁷⁰

Tabulka 22: Jednotlivé koeficienty daně z nemovitých věcí ve městě Mladá Boleslav

Koeficient přiřazený k jednotlivým obcím podle počtu obyvatel	Koeficient 1,5	Místní koeficient
2,0	určen pro celé území obce	3

Zdroj: vlastní zpracování, obecně závazná vyhláška statutárního města Mladá Boleslav (2016)

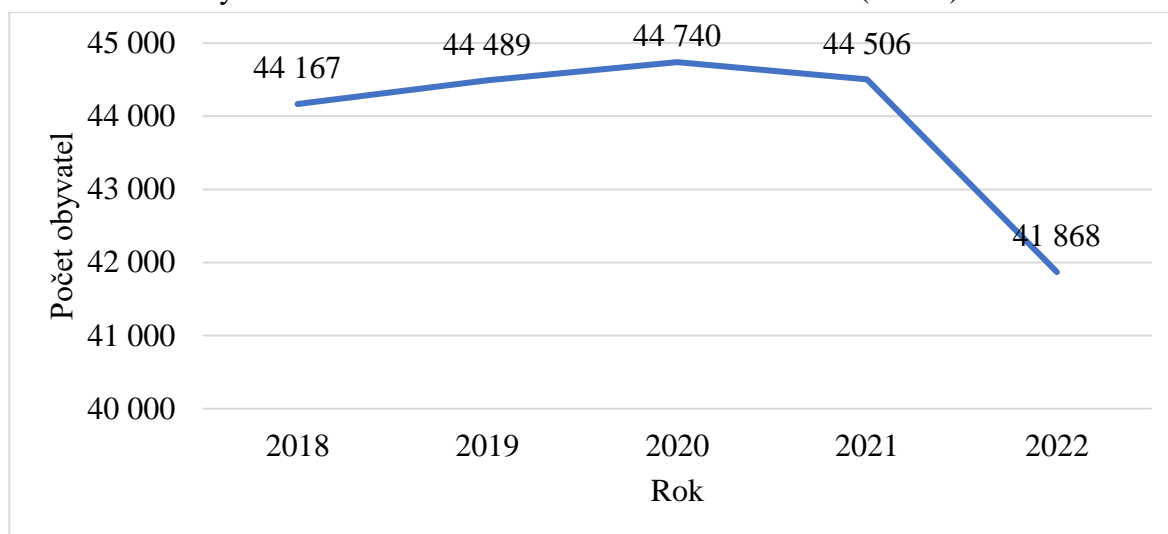
Město Mladá Boleslav se od konce roku 2020 potýká s poklesem obyvatelstva. Výrazný pokles byl zaznamenán mezi lety 2021 a 2022, kdy počet obyvatel v tomto období klesl o více než 2 500 obyvatel. Z dat českého statistického úřadu vyplývá, že ve městě Mladá Boleslav byla zaznamenána převaha zemřelých osob nad živě narozenými¹⁷¹ (graf 8).

¹⁶⁹ *O Mladé Boleslavi* [online]. Dostupné z: <https://www.mb-net.cz/o-mlade-boleslavi/ms-63085/p1=63085>.

¹⁷⁰ *Obecně závazná vyhláška č. 2/2016, o stanovení koeficientů pro výpočet daně z nemovitých věcí* [online]. Dostupné z: <https://1url.cz/srbrB>.

¹⁷¹ *Vývoj obyvatelstva ve městě Mladá Boleslav* [online]. Dostupné z: <https://1url.cz/orbzb>.

Graf 8: Počet obyvatel města Mladá Boleslav v letech 2018–2022 (k 1. 1.)

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2022)

V tabulce 23 jsou zobrazeny příjmy města za sledované období, avšak rok 2022 obsahuje pouze schválené příjmy.

Tabulka 23: Příjmy města Mladá Boleslav v letech 2018–2022

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Celkové příjmy (tis. Kč)	1 355 871	1 330 207	1 226 739	1 253 661	1 541 879
Daňové příjmy (tis. Kč)	867 191	971 347	893 075	968 579	985 333
Příjmy daně z nemovitých věcí (tis. Kč)	114 292	114 646	117 561	119 272	120 464
Příjmy daně z nemovitých věcí/obyvatel (Kč)	2 588	2 577	2 628	2 680	2 877
Podíl daňových příjmů na celkových příjmech (%)	63,96	73,02	72,80	77,26	63,90
Podíl DzNV na celkových příjmech (%)	8,43	8,62	9,58	9,51	7,81
Podíl DzNV na daňových příjmech (%)	13,18	11,80	13,16	12,31	12,23

Zdroj: vlastní zpracování, Monitor: kompletní přehled veřejných financí

Pokles obyvatelstva je patrný i z tabulky výše, kdy celkové příjmy ve sledovaném období klesaly. V roce 2022 jsou však ve schválené výši 1 541 879 tis. Kč. Vzhledem k tomu, že město má upravené koeficienty pro výpočet daně z nemovité věci v obecně

závazné vyhláše, příjmy daně z nemovitých věcí se každoročně zvyšují. V roce 2022 jsou schváleny ve výši 120 464 tis. Kč.¹⁷²

Příjmy daně z nemovitých věcí na obyvatele přesahují ve sledovaném období průměrně 2 500 Kč. Město Mladá Boleslav tak dosahuje nejvyšších příjmů u daně z nemovitých věcí na obyvatele. Je to dáno i tím, že obec využívá plně svou částečnou daňovou pravomoc u daně z nemovitých věcí a má v obecně závazné vyhláše zakotvené veškeré koeficienty. Na tomto příkladu je patrné, že pokud obec efektivně využívá koeficientů, příjmy z daně na obyvatele mohou být mnohonásobně vyšší než u větších měst, která je nevyužívají (Kladno).

4.8 Nymburk

Město Nymburk s rozlohou více než 20 km² se nachází na obou březích řeky Labe. K 1. 1. 2022 mělo město téměř 14 800 obyvatel. Jedná se o královské město, které ve 13. století založil Přemysl Otakar II.¹⁷³

Obecně závazná vyhláška č. 3/2012 upravuje koeficienty pro výpočet daně z nemovitých věcí v tomto okresním městě (tabulka 24). Koeficient dle počtu obyvatel je určen pro jednotlivá katastrální území obce odlišně. Pro území Nymburk a Drahelice je základní sazba koeficientu ve výši 2,0. Pro části Lada a Komárno je tato sazba snížena o tři kategorie na sazbu 1,0. Koeficient 1,5 byl zrušen obecně závaznou vyhláškou č. 5/2012. Na území celého města se taktéž uplatňuje místní koeficient ve výši 2.¹⁷⁴

Tabulka 24: Jednotlivé koeficienty daně z nemovitých věcí ve městě Nymburk

Koeficient přiřazený k jednotlivým obcím podle počtu obyvatel		Koeficient 1,5	Místní koeficient
Nymburk, Drahelice	2,0	X	2
Lada, Komárno	1,0		

Zdroj: vlastní zpracování, obecně závazná vyhláška města Nymburk (2012)

Z níže uvedeného grafu 9 je patrné, že ve městě Nymburk rostl počet obyvatel do roku 2020. Tento rok se stal mezníkem, kdy od této doby začalo obyvatelstvo ubývat.

¹⁷² Statutární město Mladá Boleslav: Druhový rozklíčovací rozpočet pro příjmy [online]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00238295/prehled?rad=t&obdobi=2208>.

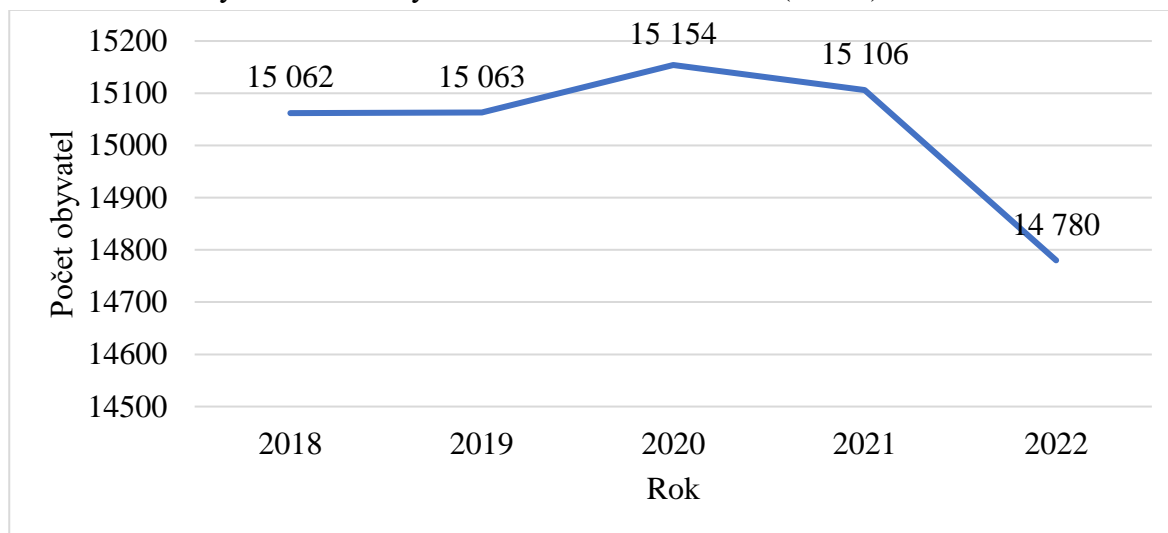
¹⁷³ O Nymburce: Historie města [online]. Dostupné z: <https://www.mesto-nymburk.cz/historie-mesta/d-11971/p1=9402>.

¹⁷⁴ Obecně závazná vyhláška č. 3/2012 o stanovení koeficientu pro výpočet daně z nemovitostí a o stanovení místního koeficientu pro výpočet daně z nemovitostí [online]. Dostupné z: <https://1url.cz/WrbrN>.

K 1. 1. 2022 mělo město o 326 obyvatel méně než před rokem. Opět zde na konci roku 2021 převažovala mortalita (216 osob) nad natalitou (153 osob).¹⁷⁵

Kvůli úbytku obyvatelstva se může město do budoucna potýkat s problémem menších daňových příjmů.

Graf 9: Počet obyvatel města Nymburk v letech 2018–2022 (k 1. 1.)

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2022)

Tabulka 25 zobrazuje příjmové ukazatele města Nymburk za období od roku 2018 do roku 2022. V roce 2022 se jedná o doposud schválené příjmy.

Tabulka 25: Příjmy města Nymburk v letech 2018–2022

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Celkové příjmy (tis. Kč)	388 546	436 043	415 443	572 812	477 656
Daňové příjmy (tis. Kč)	271 907	294 322	275 099	299 569	294 400
Příjmy daně z nemovitých věcí (tis. Kč)	19 953	20 323	20 738	20 863	15 500
Příjmy daně z nemovitých věcí/obyvatel (Kč)	1 325	1 349	1 368	1 381	1 049
Podíl daňových příjmů na celkových příjmech (%)	69,98	67,50	66,22	52,30	61,63
Podíl DzNV na celkových příjmech (%)	5,14	4,66	4,99	3,64	3,25
Podíl DzNV na daňových příjmech (%)	7,34	6,91	7,54	6,96	5,26

Zdroj: vlastní zpracování, Monitor: kompletní přehled veřejných financí

¹⁷⁵ *Vývoj obyvatelstva ve městě Nymburk* [online]. Dostupné z: <https://1url.cz/irbzP>.

To, že je obyvatelstva ve městě méně, ukazují i daňové příjmy, které jsou pro rok 2022 schválené ve výši 294 400 tis. Kč, což je o 5 169 tis. Kč méně než v roce 2021. Klesly i příjmy daně z nemovitých věcí na obyvatele. Tyto příjmy jsou v roce 2022 ještě menší než v roce 2018.¹⁷⁶

Zastupitelé města by jednoznačně měli přemýšlet o tom, jak navýšit příjmy do rozpočtu obce. Samozřejmě navýšení příjmů není oblíbeným krokem pro zastupitele města, neboť se mohou setkat s negativním ohlasem u svých voličů a potencionálně tyto voliče ztratit. Avšak klesající příjmy města mohou ohrozit jeho budoucí vývoj. V rámci daně z nemovitých věcí by se nabízela možnost zvýšení koeficientu podle počtu obyvatel o jednu kategorii či zavedení koeficientu 1,5.

4.9 Příbram

Okresní město Příbram je obcí s rozšířenou působností, které leží v nadmořské výšce 502 m n. m. První písemná zmínka o obci byla zaznamenána v roce 1216. K roku 2022 má město přes 31 000 obyvatel a jeho katastrální výměra činí 3 610 ha. Je spravováno v rámci jedenácti katastrálních území.¹⁷⁷

Město Příbram upravuje obecně závaznou vyhláškou č. 4/2015 koeficienty pro výpočet daně z nemovitých věcí (tabulka 26). Stanovuje koeficient podle počtu obyvatel ve výši 2,5 na celém katastrálním území, tedy o jednu kategorii zvýšený. Naopak koeficient 1,5 neuplatňuje na svém území vůbec. V neposlední řadě stanovuje na území města místní koeficient ve výši 2.¹⁷⁸

Tabulka 26: Jednotlivé koeficienty daně z nemovitých věcí ve městě Příbram

Koeficient přiřazený k jednotlivým obcím podle počtu obyvatel	Koeficient 1,5	Místní koeficient
2,5	X	2

Zdroj: vlastní zpracování, obecně závazná vyhláška města Příbram (2015)

Počet obyvatel v okresním městě Příbram za sledované období každoročně klesal (graf 10). Největší pokles byl zaznamenán mezi lety 2021 a 2022, kdy činil

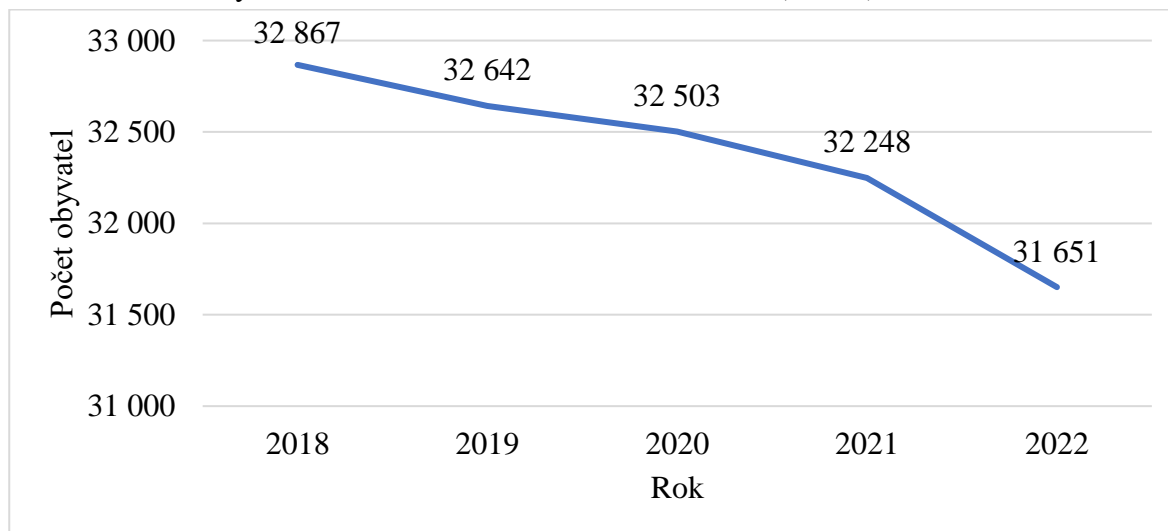
¹⁷⁶ Město Nymburk (Nymburk): Druhový rozklikávací rozpočet pro příjmy [online]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00239500/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2208>.

¹⁷⁷ Příbram (okres Příbram) [online]. Dostupné z: <https://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/539911-pribram>.

¹⁷⁸ Obecně závazná vyhláška č. 4/2015 ze dne 29. 6. 2015, o stanovení koeficientu pro výpočet daně z nemovitých věcí [online]. Dostupné z: <https://1url.cz/FrbrH>.

597 obyvatel.¹⁷⁹ Tento trend je pro město negativní, jelikož počet obyvatel souvisí s příjmy ze sdílených daní.

Graf 10: Počet obyvatel města Příbram v letech 2018–2022 (k 1. 1.)

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2022)

Tabulka 27 znázorňuje příjmy města Příbram za sledované období 2018–2022. Příjmy v roce 2022 jsou schválené příjmy pro toto období.

Tabulka 27: Příjmy města Příbram v letech 2018–2022

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Celkové příjmy (tis. Kč)	810 819	942 168	918 918	975 750	993 566
Daňové příjmy (tis. Kč)	582 761	623 067	582 433	640 643	664 414
Příjmy daně z nemovitých věcí (tis. Kč)	35 905	37 069	37 091	36 814	37 000
Příjmy daně z nemovitých věcí/obyvatel (Kč)	1 092	1 136	1 141	1 142	1 169
Podíl daňových příjmů na celkových příjmech (%)	71,87	66,13	63,38	65,66	66,87
Podíl DzNV na celkových příjmech (%)	4,43	3,93	4,04	3,77	3,72
Podíl DzNV na daňových příjmech (%)	6,16	5,95	6,37	5,75	5,57

Zdroj: vlastní zpracování, Monitor: kompletní přehled veřejných financí

Nejvyšší daňové příjmy jsou schválené pro rok 2022 ve výši 664 414 tis. Kč. Příjmy daně z nemovitých věcí se za sledované období průměrně pohybovaly ve výši

¹⁷⁹ Vývoj obyvatelstva ve městě Příbram [online]. Dostupné z: <https://1url.cz/4rbz4>.

1 136 Kč na obyvatele města Příbram.¹⁸⁰ Jelikož se město Příbram za sledované období potýká s úbytkem obyvatelstva, bylo by žádoucí, aby se zastupitelé města zamysleli nad faktem, že s klesajícím počtem obyvatelstva budou dříve či později klesat i příjmy města. Řešením pro částečné navýšení příjmové stránky rozpočtu obce by bylo více zapracovat na obecně závazné vyhlášce týkající se koeficientů daně z nemovitých věcí. To by pomohlo městu vyrovnat se se ztrátou příjmů a částečně je nahradit příjmy z této svěřené daně. Mohlo by se jednat o zavedení koeficientu 1,5 pro zdanitelné stavby a jednotky nebo zvýšení místního koeficientu na celém svém území, případně alespoň jeho zvýšení v lukrativnějších částech města, což od roku 2021 umožňuje zákon o dani z nemovitých věcí.

4.10 Rakovník

Město Rakovník se nachází směrem na západ od hlavního města Prahy. Jedná se o obec s rozšířenou působností, jejíž katastrální výměra činí 1 850 ha. Na základě listiny, kterou vydal císař Rudolf II. roku 1588, se jednalo o královské město. Ve městě se nachází řada památek, např. kostel sv. Bartoloměje či Vysoká brána.¹⁸¹

Koeficienty pro výpočet daně z nemovité věci jsou ve městě Rakovník upraveny obecně závaznou vyhláškou č. 4/2021 (tabulka 28). Na základě této vyhlášky se uplatňuje zvýšená sazba koeficientu dle počtu obyvatel pro celé území obce ve výši 2,5. Dále koeficient 1,5 je určen pro budovy pro individuální rekreaci, garáže oddělené od budov a zdanitelné stavy a zdanitelné jednotky určené k podnikání. V této obecně závazné vyhlášce je určen i místní koeficient ve výši 3 pouze pro určité části města, které jsou přesněji definovány parcelními čísly pozemků v této vyhlášce.¹⁸²

Tabulka 28: Jednotlivé koeficienty daně z nemovitých věcí ve městě Rakovník

Koeficient přiřazený k jednotlivým obcím podle počtu obyvatel	Koeficient 1,5	Místní koeficient
2,5	určen pro celé území obce	3 pro určitá území vymezená parcelními čísly

Zdroj: vlastní zpracování, obecně závazná vyhláška města Rakovník (2021)

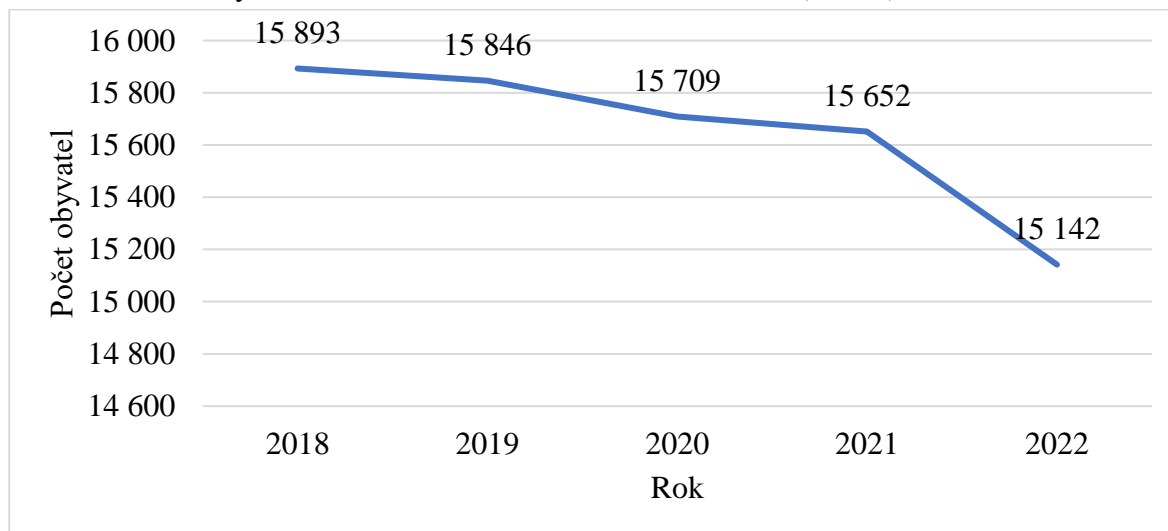
¹⁸⁰ *Město Příbram (Příbram): Druhový rozklikávací rozpočet pro příjmy* [online]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00243132/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2208>.

¹⁸¹ *Královské město Rakovník* [online]. Dostupné z: <https://www.infocentrum-rakovnik.cz/mesto-rakovnik/>.

¹⁸² *Obecně závazná vyhláška č. 4/2021, o stanovení koeficientů pro výpočet daně z nemovitých věcí* [online]. Dostupné z: <https://1url.cz/Hrbrq>.

Graf 11 zobrazuje počet obyvatel města Rakovník od roku 2018 do roku 2022. Za sledované období je patrné, že počet obyvatel v tomto městě klesá.¹⁸³

Graf 11: Počet obyvatel města Rakovník v letech 2018–2022 (k 1. 1.)

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2022)

Tabulka 29 sleduje vývoj příjmů ve městě Rakovník v období 2018–2022. Pro rok 2022 se jedná o schválené příjmy.

Tabulka 29: Příjmy města Rakovník v letech 2018–2022

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Celkové příjmy (tis. Kč)	363 962	402 135	400 459	389 783	350 300
Daňové příjmy (tis. Kč)	265 826	280 492	266 579	290 213	285 752
Příjmy daně z nemovitých věcí (tis. Kč)	14 129	14 036	14 047	13 983	19 000
Příjmy daně z nemovitých věcí/obyvatel (Kč)	889	886	894	893	1255
Podíl daňových příjmů na celkových příjmech (%)	73,04	69,75	66,57	74,46	81,57
Podíl DzNV na celkových příjmech (%)	3,88	3,49	3,51	3,59	5,42
Podíl DzNV na daňových příjmech (%)	5,32	5,00	5,27	4,82	6,65

Zdroj: vlastní zpracování, Monitor: kompletní přehled veřejných financí

Klesající počet obyvatelstva ve městě Rakovník je patrný i z vývoje celkových příjmů, které jsou zobrazeny v tabulce 29. Tyto příjmy jsou v roce 2022 schváleny

¹⁸³ Vývoj obyvatelstva ve městě Rakovník [online]. Dostupné z: <https://1url.cz/br5sA>.

na 350 300 tis. Kč, což je ještě o 13 662 tis. Kč méně, než město obdrželo v roce 2018. Klesající příjmy mohou znamenat do budoucna problémy v investicích do rozvoje města. Příjmy daně z nemovitých věcí se za sledované období pohybovaly kolem 14 000 tis. Kč, v roce 2022 jsou schváleny ve výši 19 000 Kč. Společně s tím se zvýšily i příjmy daně z nemovitých věcí na obyvatele o 362 Kč.¹⁸⁴

Důvodem zvýšení příjmů z této daně je fakt, že zastupitelstvo v roce 2021 schválilo novou obecně závaznou vyhlášku ohledně koeficientů pro výpočet daně z nemovitých věcí. V této vyhlášce stanovilo všechny možné koeficienty, a dokonce využilo možnosti použít místní koeficient pro určité území obce. Díky změně obecně závazné vyhlášky město očekává navýšení příjmů daně z nemovitých věcí na obyvatele.

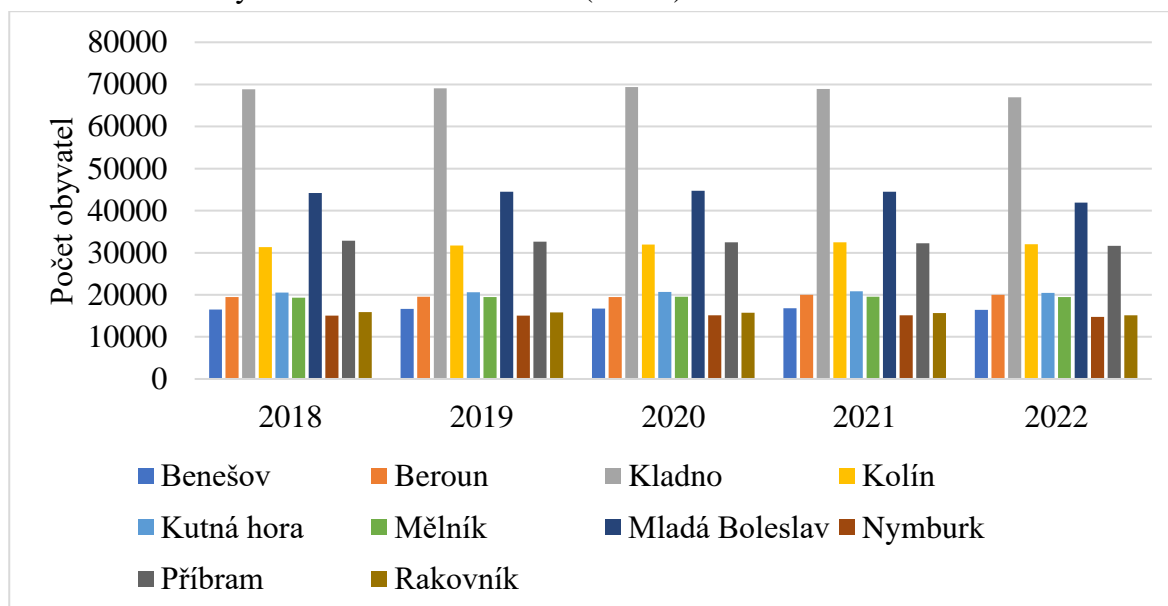
¹⁸⁴ *Město Rakovník (Rakovník): Druhový rozklikávací rozpočet pro příjmy* [online]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00244309/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2208>.

5 Výsledky a diskuse

V roce 2021 nastala změna v používání místního koeficientu pro výpočet daně z nemovitých věcí. Obce již nemusejí tento koeficient stanovovat pro celé území obce v rozmezí od 2 do 5. Naopak mají možnost stanovit místní koeficient pro vybrané území obce stanovené v obecně závazné vyhlášce a stanovit tento koeficient v rozmezí od 1,1 do 5 s přesností na jedno desetinné místo.

Graf 12 zobrazuje vývoj počtu obyvatel ve sledovaných okresních městech v letech 2018–2022. Počet obyvatel je stanoven vždy k 1. 1. příslušného roku.

Graf 12: Počet obyvatel v letech 2018–2022 (k 1. 1.)

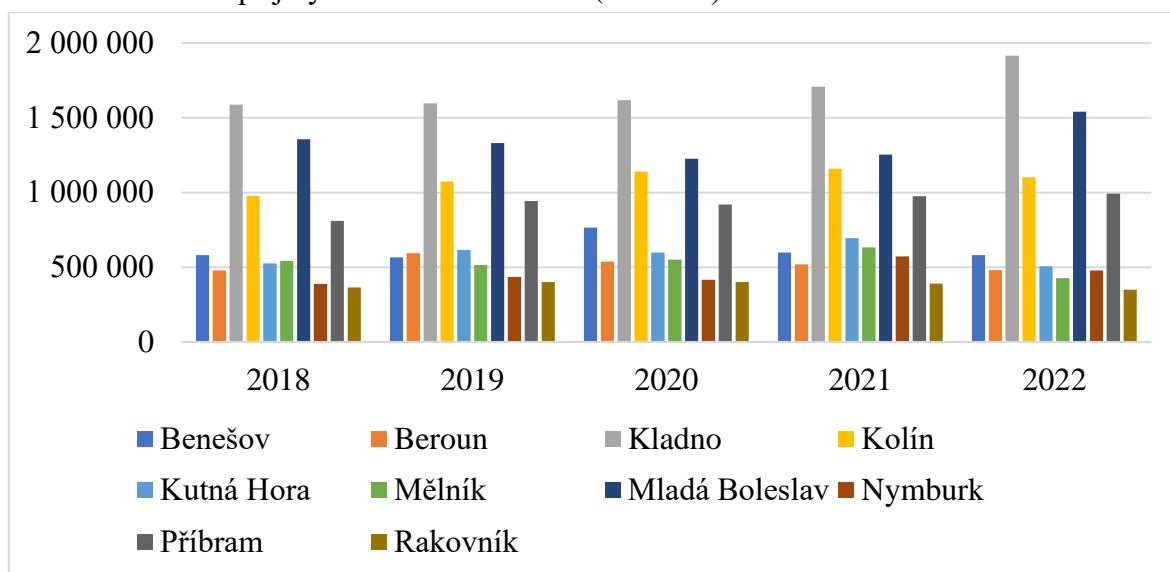

Zdroj: vlastní zpracování

Z provedené analýzy je patrné, že nejvíce obyvatel za sledované období má město Kladno, které má i největší rozlohu, a naopak nejméně obyvatel města Rakovník a Nymburk.

Celkové příjmy ve sledovaném období znázorňuje graf 13.

Graf 13: Celkové příjmy v letech 2018–2022 (v tis. Kč)

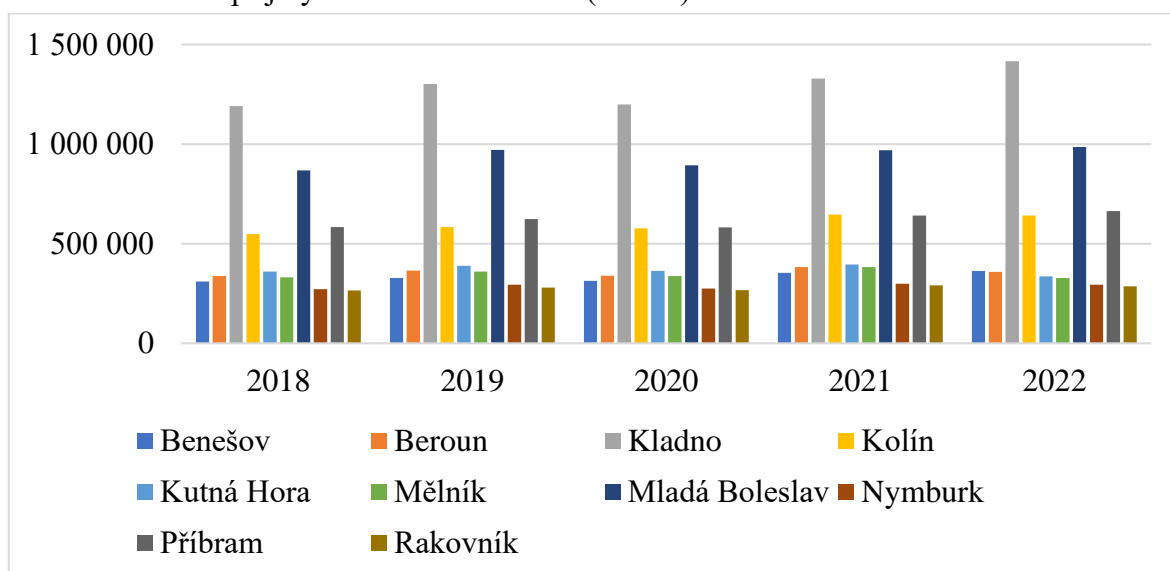

Zdroj: vlastní zpracování

Celkové příjmy analyzovaných okresních měst v sobě zahrnují jak daňové, tak i nedaňové příjmy. Město, které má největší celkové příjmy, je Kladno. Za sledované období jsou tyto příjmy nad 1 500 000 tis. Kč. Je nutné podotknout, že Kladno je největším posuzovaným okresním městem z hlediska počtu obyvatel. Druhé nejvyšší celkové příjmy dosahuje město Mladá Boleslav. Naopak dlouhodobě nejnižší příjmy má okresní město Rakovnick, které je i z hlediska počtu obyvatel druhým nejmenším okresním městem ve Středočeském kraji. Nízké příjmy jsou patrné taktéž u měst Mělník a Nymburk.

Daňové příjmy v tis. Kč za období let 2018–2022 jsou vyobrazeny v grafu 14.

Graf 14: Daňové příjmy v letech 2018–2022 (tis. Kč)

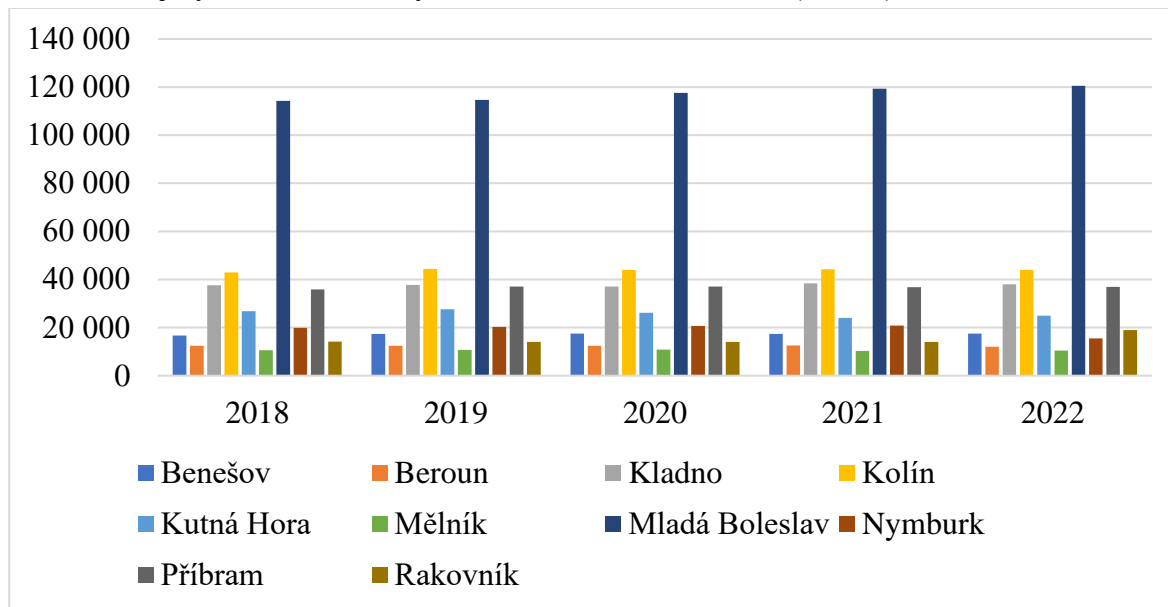

Zdroj: vlastní zpracování

Daňové příjmy vyšší než 1 000 000 000 Kč dosáhlo ve sledovaném období jen město Kladno. Mladá Boleslav má tyto příjmy taktéž znatelně vyšší než ostatní sledovaná okresní města. Naopak nejnižší daňové příjmy dosahují města Rakovník a Nymburk.

Příjmy daně z nemovitých věcí v letech 2018–2022 jsou znázorněny v grafu 15.

Graf 15: Příjmy daně z nemovitých věcí v letech 2018–2022 (tis. Kč)

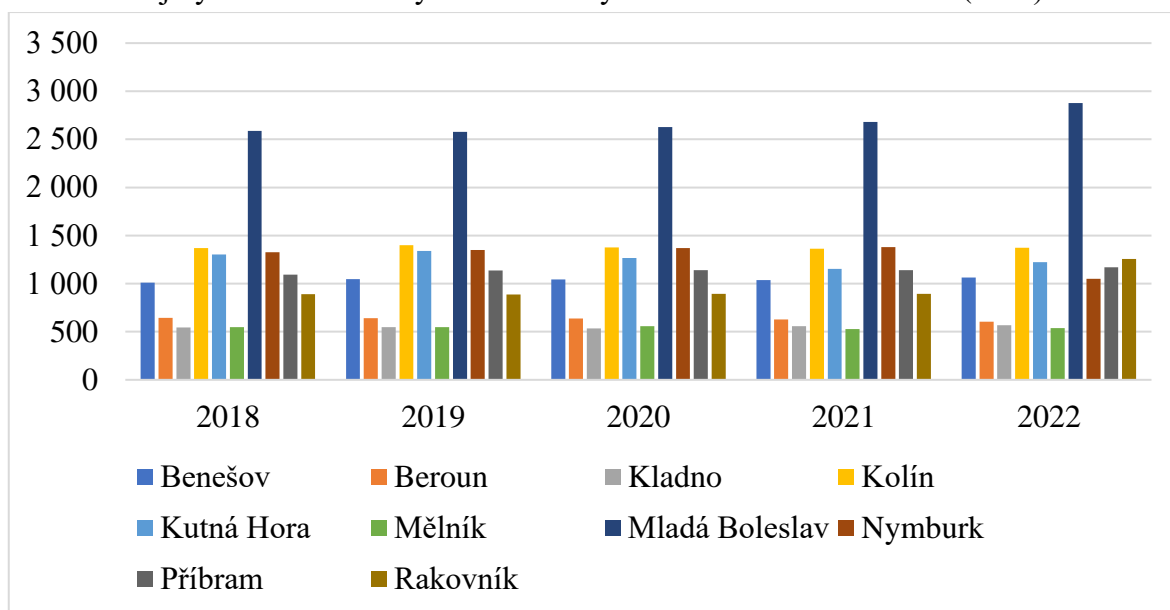
Zdroj: vlastní zpracování

Nejvyšší příjmy daně z nemovitých věcí má město Mladá Boleslav, které je druhým největším analyzovaným městem z hlediska počtu obyvatel, a taktéž má toto město stanovené všechny koeficienty pro výpočet daně z nemovitých věcí. Naopak Kladno jako největší okresní město ve Středočeském kraji má dlouhodobě příjem daně z nemovitých věcí ještě nižší než město Kolín, které z hlediska počtu obyvatel není zdaleka tak velké. Kolín má na rozdíl od města Kladna stanovený místní koeficient. Z tohoto příkladu je tedy patrné, že místní koeficient dokáže ovlivnit výši příjmů daně z nemovitých věcí.

Naopak nejnižší příjmy z této daně za sledované období má město Mělník. Jeho příjmy jsou dokonce nižší než příjmy měst s více obyvateli. Je to dáno i tím, že město Mělník nemá obecně závaznou vyhlášku upravující daň z nemovitých věcí.

Graf 16 znázorňuje příjmy daně z nemovitých věcí na obyvatele v období 2018–2022.

Graf 16: Příjmy daně z nemovitých věcí na obyvatele v letech 2018–2022 (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování

Mladá Boleslav má nejvyšší příjmy daně z nemovitých věcí za sledované období. Z provedené analýzy je patrné, že příjmy okresních měst za sledované období jsou podobné s výjimkou měst Nymburk, Příbram a Rakovnick, kde jsou pro rok 2022 naplánovány příjmy v odlišné výši (graf 16). Ve městě Rakovnick jsou plánované příjmy pro rok 2022 vyšší v porovnání s rokem 2021. Město totiž v roce 2021 schválilo novou obecně závaznou vyhlášku, která stanovila místní koeficient ve výši 3 pro určitá území vymezená parcelními čísly.

Příjmy daně z nemovitých věcí na obyvatele dobře ukazují i fakt, která města využívají koeficientů pro výpočet této daně. Jelikož jsou příjmy převedené na obyvatele, lépe se tyto výsledky porovnávají, protože zde odpadá faktor velikosti okresního města dle počtu obyvatel. Město Mladá Boleslav efektivně využívá koeficientů daně z nemovitých věcí na rozdíl od okresního města Kladna, které potenciálně koeficientů nevyužívá.

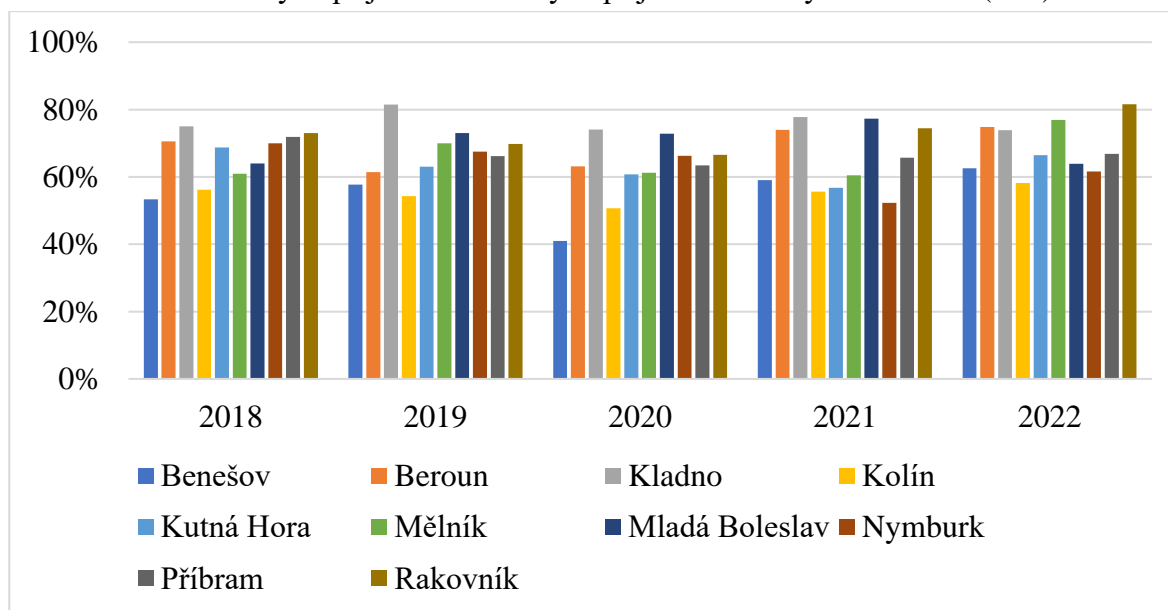
Nejnižší příjmy daně z nemovitých věcí na obyvatele mají města Kladno a Mělník. Kladno jakožto největší okresní město ve Středočeském kraji by mělo na obecně závazné vyhlášce upravující koeficienty pro výpočet daně z nemovitých věcí zapracovat. Mělník má příjmy daně z nemovitých věcí na obyvatele taktéž nízké, i když zdaleka počtem obyvatel není nejmenším městem.

Naopak nejmenším městem z hlediska počtu obyvatel ve Středočeském kraji je město Rakovnick, které v porovnání s výše zmíněnými městy využívá veškeré koeficienty pro výpočet daně z nemovitých věcí. Tento fakt je zobrazen i v grafu 16, kdy má město

vyšší příjmy této daně na obyvatele na rozdíl od měst s vyšším počtem obyvatel. Kladno má počet obyvatel v roce 2022 o 51 000 vyšší ve srovnání s městem Rakovník, avšak město Rakovník má příjmy daně z nemovitých věcí na obyvatele o 687 Kč vyšší.

Graf 17 zobrazuje podíl daňových příjmů okresních měst na celkových příjmech v letech 2018–2022 v procentech.

Graf 17: Podíl daňových příjmů na celkových příjmech za roky 2018–2022 (v %)

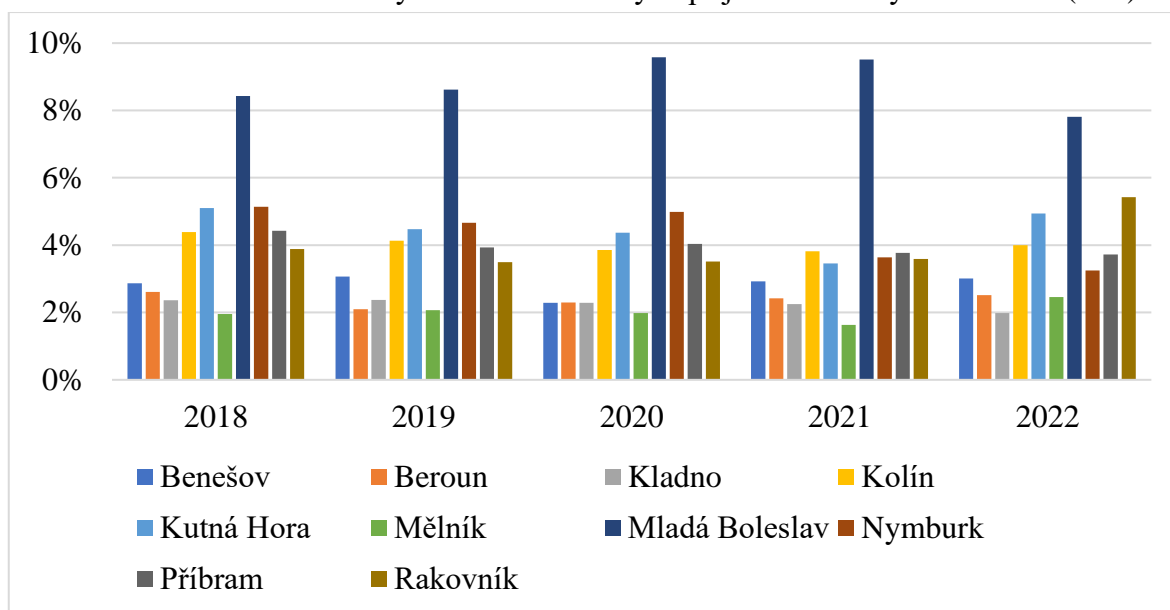

Zdroj: vlastní zpracování

Za sledované období podíl daňových příjmů na celkových příjmech přesáhl 80 % v roce 2019 ve městě Kladno a v roce 2022 ve městě Rakovník. Nejnižší podíl byl zaznamenán v roce 2020 v okresním městě Benešov, ale další rok se tento podíl zvýšil a dosahoval téměř 60 %.

Podíl daně z nemovitých věcí na celkových příjmech za roky 2018–2022 je v procentech znázorněn na grafu 18.

Graf 18: Podíl daně z nemovitých věcí na celkových příjmech za roky 2018–2022 (v %)

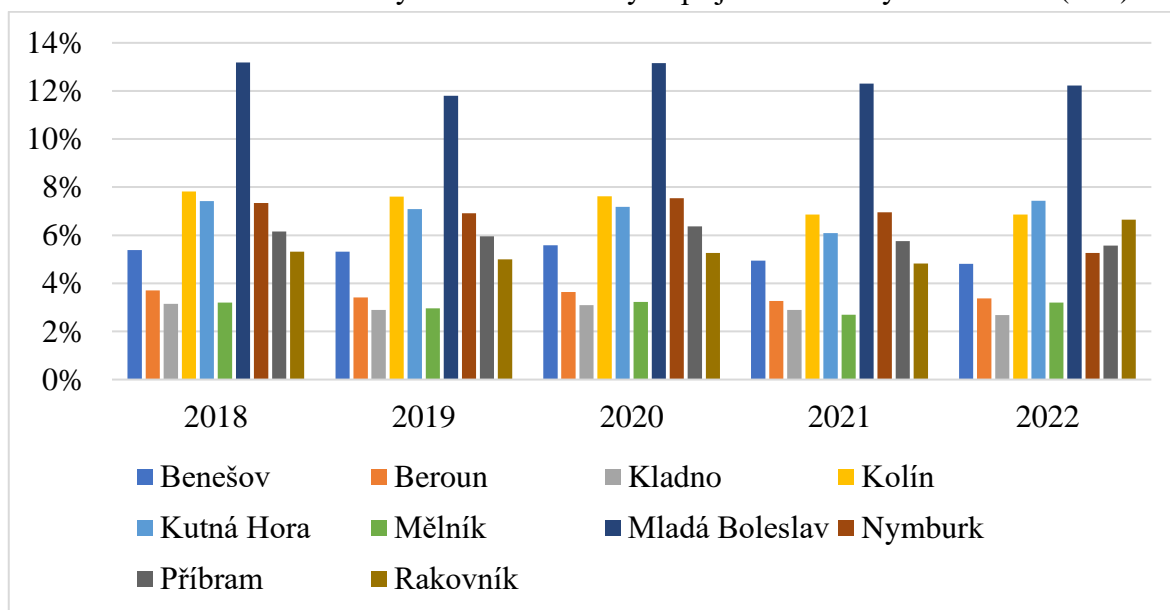

Zdroj: vlastní zpracování

Podíl daně z nemovitých věcí je za sledované období nejvyšší v okresním městě Mladá Boleslav, kde v roce 2020 dosahoval téměř 10 %. Naopak nejnižší podíly mají města Mělník, Kladno a Beroun.

Podíl daně z nemovitých věcí na daňových příjmech za roky 2018–2022 je v procentech uveden v grafu 19.

Graf 19: Podíl daně z nemovitých věcí na daňových příjmech za roky 2018–2022 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování

Z provedené analýzy je patrné, že město s nejvyšším podílem daně z nemovitých věcí na daňových příjmech je Mladá Boleslav (graf 19). Podíl je znatelně vyšší než u ostatních měst. Města s vyššími podíly jsou Kolín, Kutná Hora a Nymburk. Podíl daně z nemovitých věcí na daňových příjmech rostl za sledované období u města Rakovník, tento podíl se ve srovnání s rokem 2021 zvýšil o téměř dva procentní body. Naopak město Kladno má tento podíl velice nízký s ohledem na svou velikost. Dalšími okresními městy, která mají podíl daně z nemovitých věcí na daňových příjmech nejnižší, jsou města Mělník a Beroun.

Tabulka 30 znázorňuje, jaká okresní města ve Středočeském kraji využívají koeficienty daně z nemovitých věcí.

Tabulka 30: Okresní města využívající koeficienty daně z nemovitých věcí

Okresní město	Koeficient 1,5	Koeficient podle počtu obyvatel			Místní koeficient	
		Stanovený dle zákona	Zvýšený	Snížený	Na celém území obce	Na vymezeném území
Benešov	X	X	✓	✓	✓	X
Beroun	✓	X	✓	X	X	X
Kladno	X	✓	X	✓	X	X
Kolín	X	✓	X	✓	✓	X
Kutná Hora	✓	✓	X	✓	✓	X
Mělník	X	✓	X	X	X	X
Mladá Boleslav	✓	X	X	✓	✓	X
Nymburk	X	✓	X	✓	✓	X
Příbram	X	X	✓	X	✓	X
Rakovník	✓	X	✓	X	X	✓

Zdroj: vlastní zpracování

Koeficient 1,5 neboli podnikatelský koeficient využívá pro úpravu výpočtu daně z nemovitých věcí 40 % okresních měst ve Středočeském kraji. Větší počet měst tento koeficient nemá v obecně závazné vyhlášce upraven.

Koeficient podle počtu obyvatel mají obce stanovený na základě zákona o dani z nemovitých věcí. Z analýzy vyplynulo, že 5 okresních měst z 10 vybraných využívá koeficient podle počtu obyvatel stanovený podle tohoto zákona. Města Kladno, Kolín, Kutná Hora a Nymburk ho využívají jen pro vymezené části města a pro zbývající části

mají tento koeficient snížený. Město Mělník využívá koeficient stanovený podle počtu obyvatel na celém svém území v neupravené podobě.

Zvýšený koeficient podle počtu obyvatel využívají pouze čtyři města z deseti analyzovaných. Města Benešov a Beroun mají v obecně závazné vyhlášce tento koeficient stanovený jen pro určené území obce, zatímco okresní města Příbram a Rakovník využívají o jednu kategorii zvýšeného koeficientu na celém svém území.

Nejvíce okresních měst využívá možnosti **sníženého koeficientu podle počtu obyvatel** na svém území či jeho části. Mladá Boleslav má tento koeficient snížený na celém svém území, města Benešov, Kladno, Kolín, Kutná Hora a Nymburk využívají sníženého koeficientu jen pro vybrané části města určené v obecně závazné vyhlášce.

V případě využívání **místního koeficientu** pro výpočet daně z nemovitých věcí je situace příznivější. Až 70 % měst má tento koeficient upravený v obecně závazné vyhlášce vydané zastupitelstvem obce. Využívání místního koeficientu je viditelné i při posuzování výše příjmů daně z nemovitých věcí.

Místní koeficient hraje roli z hlediska výše příjmů daně z nemovitých věcí. V rámci porovnání měst s velmi podobným počtem obyvatel (Mělník, Kutná Hora) vyšlo, že Kutná Hora má příjmy daně z nemovitých věcí vyšší o téměř 15 000 tis. Kč. Příjmy města Mělník však z této daně dosahují pouze 10 500 tis. Kč, jelikož město nemá žádnou obecně závaznou vyhláškou upravené koeficienty pro výpočet daně z nemovitých věcí. Na rozdíl od města Mělník má Kutná Hora obecně závaznou vyhláškou koeficienty zavedeny.

Možnost využívat **místní koeficient jen pro určité části v obci** je v zásadě novinkou. O tomto vypovídá i tabulka 30, neboť Rakovník je jediným okresním městem ve Středočeském kraji, které tuto možnost využilo. Díky aplikaci místního koeficientu na určité území v obci vymezené parcelními čísly v obecně závazné vyhlášce jsou i schválené příjmy pro rok 2022 vyšší v porovnání s rokem 2021, kdy se ještě tato změna nemohla do výše příjmů daně z nemovitých věcí promítnout.

Na základě provedené analýzy okresních měst je zřejmé, že více měst nevyužívá částečné daňové pravomoci pro úpravu koeficientů daně z nemovitých věcí. Nejvíce využívaným koeficientem je koeficient podle počtu obyvatel, který obce na svém území mohou snižovat či zvyšovat. Naopak nejméně využívají koeficient 1,5 a pouze jedno z analyzovaných měst využívá nové možnosti stanovení místního koeficientu pouze na vyhrazené části svého území v rozmezí od 1,1 do 5 s přesností na jedno desetinné místo.

6 Závěr

Diplomová práce se zabývala vyhodnocením využívání koeficientů daně z nemovitých věcí u vybraných bývalých okresních měst ve Středočeském kraji a následně vyhodnocením dalšího možného využívání této daně.

Cílem diplomové práce bylo na základě analýzy daně z nemovitých věcí vyhodnotit využívání koeficientů daně z nemovitých věcí obcemi v České republice a jejich vliv na příjmy obcí.

Teoretická východiska práce byla vytvořena na základě kompilace poznatků získaných z odborné literatury, aktuálních právních předpisů a dalších relevantních zdrojů upravujících daň z nemovitých věcí a příjmy obcí v České republice.

Pro analytickou část práce byla vybrána bývalá okresní města ve Středočeském kraji, ve kterých se na základě dostupných dat především z obecně závazných vyhlášek obcí a informačního portálu Monitor státní pokladny provedly analýzy, které sloužily k vyhodnocení využívání koeficientů daně z nemovitých věcí u okresních měst a dalších možností využívání těchto koeficientů ke zvýšení příjmů obecního rozpočtu.

Na základě provedených analýz bylo zjištěno, že nejméně využívaným koeficientem daně z nemovitých věcí je koeficient 1,5, který využívají pouze čtyři vybraná okresní města, zatímco místní koeficient využívá na svém území 70 % okresních měst ve Středočeském kraji. Pouze jedno město z deseti uvedených využilo novou úpravu místního koeficientu a stanovilo tento koeficient pouze na vymezené zemi v obecně závazné vyhlášce. Zvýšený koeficient podle počtu obyvatel využívá 40 % analyzovaných měst, z nichž tři města ho využívají na celém svém území. Větší počet okresních měst ve Středočeském kraji však využívá snížený koeficient podle počtu obyvatel, konkrétněji se jedná o šest měst z deseti analyzovaných. Z toho jedno město, Mladá Boleslav, ho využívá na celém svém území a zbývající města tento koeficient využívají jen pro určené části.

Městem, které má nejvyšší příjmy z daně z nemovitých věcí na obyvatele, je Mladá Boleslav. Toto město není největší z hlediska počtu obyvatel, ale díky úpravě a využívání všech koeficientů, které daň z nemovitých věcí nabízí, má např. město vyšší příjmy z této daně na obyvatele o 2 309 Kč než město Kladno, které je největším městem podle počtu obyvatel z analyzovaných měst, ale potenciál daně z nemovitých věcí nevyužívá naplno. Jeho příjmy z daně z nemovitých věcí na obyvatele činí pouhých 568 Kč. Městem

s nejnižšími příjmy daně z nemovitých věcí na obyvatele je Mělník, jehož příjem na obyvatele činí pouhých 539 Kč. Má tak největší potenciál ke zvýšení příjmů daně z nemovitých věcí, neboť nemá obecně závaznou vyhláškou upravený žádný z koeficientů této daně.

Městem, které jako jediné využilo od roku 2021 možnosti zavést místní koeficient pouze na určitém území, je město Rakovník, které patřilo k jednomu ze tří okresních měst s nejvyššími příjmy daně z nemovitých věcí na obyvatele (1 255 Kč).

V rámci diplomové práce bylo zjištěno, že vybraná okresní města nevyužívají koeficienty daně z nemovitých věcí efektivně. Zavedením koeficientů daně z nemovitých věcí by se městům zvýšily příjmy do jejich rozpočtů. Okresní města, která koeficienty efektivně využívají (Mladá Boleslav), mohou dosáhnout vyšších příjmů než města, která koeficienty nevyužívají vůbec nebo neefektivně (Mělník, Kladno). Zvýšení daně z nemovitých věcí může být doprovázené zrušením vybraného místního poplatku například poplatku za komunální odpad, jako je tomu u obce Kralupy nad Vltavou. Došlo by tak současně ke snížení zátěže při vybírání a vymáhání těchto poplatků obcemi, neboť daň z nemovitých věcí vybírá a vymáhá od lidí finanční úřad na rozdíl od místních poplatků, kde je správcem obec.

Zvýšením koeficientů daně z nemovitých věcí by zároveň došlo i ke zvýšení podílu majetkových daní na celkových daních, které má Česká republika v rámci zemí OECD jedny z nejnižších.

Příjmy jsou obecně důležitou součástí obecního rozpočtu. Obce jsou závislé zejména na daňových příjmech patřících pouze obci. Přesto si obce stále stěžují na nedostatečné příjmy, ale aktivně pro jejich zvýšení, které jim nabízí třeba daň z nemovitých věcí, nic nedělají. Ministerstvo financí však zvažuje, že by část příjmů daně z nemovitých věcí byla odváděna do státního rozpočtu. To by mohlo mít do budoucna dopad na příjmy obcí a s tím související jejich rozvoj.

7 Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

BOHÁČ, Radim. *Daňové příjmy veřejných rozpočtů v České republice*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. ISBN 978-80-7478-045-5.

ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ. *Základy financí*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3669-3.

KRUNTORÁDOVÁ, Ilona. *Politické aspekty financování českých měst*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015. ISBN 978-80-246-2744-1.

KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 7. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-80-7598-165-3.

MAAYTOVÁ, Alena, František OCHRANA a Jan PAVEL. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Praha: Grada, 2015. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-5561-8.

OCHRANA, František, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK. *Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Praha: Grada, 2010. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3228-2.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejný sektor – řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-936-4.

PEKOVÁ, Jitka, Marek JETMAR a Petr TOTH. *Veřejný sektor, teorie a praxe v ČR*. Vydání první. Praha: Wolters Kluwer, 2019. ISBN 978-80-7598-209-4.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2015. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-5608-0.

RADVAN, Michal. *Daně a správa daní: [bakalářský studijní program]*. Brno: Masarykova univerzita, 2015. ISBN 978-80-210-7746-1.

SVOBODA, František. *Ekonomika veřejného sektoru*. Praha: Ekopress, 2017. ISBN 978-80-87865-35-4.

ŠIROKÝ, Jan. *Daňové teorie: s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2008. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-005-8.

TARANDA, Petr a Ladislav JOUZA. *Poradce 13/2021: Zákon o dani z nemovitých věcí po novele s komentářem*. Český Těšín: Poradce, 2021. ISSN 1211-2437.

VANČUROVÁ, Alena, Lenka LÁCHOVÁ a Hana ZÍDKOVÁ. *Daňový systém ČR 2020*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. ISBN 978-80-7598-887-4.

Elektronické zdroje

Benešov. *Vizitka města: Benešov* [online]. Benešov: Město Benešov, 2016 [cit. 2022-10-09]. Dostupné z: https://www.benesov-city.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=219&id=59086&n=vizitka%2Dmesta%2Dbenesov

BIDRMANOVÁ, Markéta. Změna, kterou pocítí každý třetí. Sáhne na stavebko, potvrdil Stanjura. *Seznam Zprávy* [online]. Praha: Seznam Zprávy, 2023, 3. 2. 2023 [cit. 2023-02-05]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/ekonomika-byznys-rozhovory-zmena-kterou-pociti-kazdy-treti-sahneme-na-stavebko-potvrdil-stanjura-225006>

ČAPLANOVÁ, Anetta. Princípy efektivního daňového systému je potřebné respektovat aj v (post)pandemickom období. *Rada pre rozpočtovú zodpovednosť* [online]. Bratislava: Rozpočtová rada, 2021 [cit. 2022-06-27]. Dostupné z: <https://www.rrz.sk/principy-efektivneho-danoveho-systemu-je-potrebne-respektovat-aj-v-postpandemickom-obdobi/>

ČSÚ. *Malý lexikon obcí České republiky – 2021: Velikostní skupiny obcí podle krajů, SO ORP – počet obcí* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2021 [cit. 2022-07-08]. Dostupné z: <https://1url.cz/0rbKr>

ČSÚ. *Vývoj obyvatelstva ve městě Benešov* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2022 [cit. 2022-10-10]. Dostupné z: <https://1url.cz/Vr5Tg>

ČSÚ. *Vývoj obyvatelstva ve městě Beroun* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2022 [cit. 2022-10-10]. Dostupné z: <https://1url.cz/yr5T9>

ČSÚ. *Vývoj obyvatelstva ve městě Kladno* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2022 [cit. 2022-10-10]. Dostupné z: <https://1url.cz/JrbzU>

ČSÚ. *Vývoj obyvatelstva ve městě Kolín* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2022 [cit. 2022-10-10]. Dostupné z: <https://1url.cz/krbz0>

ČSÚ. *Vývoj obyvatelstva ve městě Kutná Hora* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2022 [cit. 2022-10-10]. Dostupné z: <https://1url.cz/LrbzO>

ČSÚ. *Vývoj obyvatelstva ve městě Mělník* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2022 [cit. 2022-10-10]. Dostupné z: <https://1url.cz/0rbz5>

ČSÚ. *Vývoj obyvatelstva ve městě Mladá Boleslav* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2022 [cit. 2022-10-10]. Dostupné z: <https://1url.cz/orbzb>

ČSÚ. *Vývoj obyvatelstva ve městě Nymburk* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2022 [cit. 2022-10-10]. Dostupné z: <https://1url.cz/irbzP>

ČSÚ. *Vývoj obyvatelstva ve městě Příbram* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2022 [cit. 2022-10-10]. Dostupné z: <https://1url.cz/4rbz4>

ČSÚ. *Vývoj obyvatelstva ve městě Rakovník* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2022 [cit. 2022-10-10]. Dostupné z: <https://1url.cz/br5sA>

Finanční správa. *Daňový systém ČR: Popis systému* [online]. Praha: Finanční správa, 2013 [cit. 2022-06-25]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/danovy-system-cr/popis-systemu>

Finanční správa. *Nejčastější dotazy na daň z nemovitých věcí* [online]. Praha: Finanční správa, 2021 [cit. 2022-08-02]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-nemovitych-veci/dotazy-a-odpovedi/nejcastejsi-dotazy-na-dani-z-nemovitych>

Finanční správa. *Rozpočtové určení daní: Grafické schéma: Schéma rozpočtového určení daní 2022* [online]. Praha, 1. 1. 2022 [cit. 2022-10-31]. Dostupné z: <https://www.financni-sprava.cz/cs/dane/danovy-system-cr/rozpoctove-urceni-dani>

Finanční správa. *Zrušení daně z nabytí nemovitých věcí* [online]. Praha: Finanční správa, 2020, 25. 9. 2020 [cit. 2022-10-11]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-nabyti-nemovitych-veci/informace- stanoviska-a-sdeleni/zruseni-dane-z-nabyti-nemovitych-veci>

JANOUSHKOVÁ, Jana a Šárka SOBOTOVIČOVÁ. Approaches to Real Estate Taxation in the Czech Republic and the EU Countries. *International Advances in Economic Research* [online]. 2021, **27**(61–73) [cit. 2022-08-10]. ISSN 1083-0898. Dostupné z: [doi:10.1007/s11294-020-09813-0](https://doi.org/10.1007/s11294-020-09813-0)

JANOUSHKOVÁ, Jana a Šárka SOBOTOVIČOVÁ. Local Coefficient as a Tool to Increase Revenues from Taxes on Immovable Property. In: *20th International Colloquium on Regional Sciences* [online]. Kurdějov: Masarykova Univerzita, 2017, s. 848–854 [cit.

2022-05-11]. ISBN 978-80-210-8586-2. Dostupné z: doi:10.5817/CZ.MUNI.P210-8587-2017-111

KempHoogstad. *Daňové novinky: červen 2022* [online]. Praha: KempHoogstad, 2022, 2022(6) [cit. 2022-07-04]. Dostupné z: <https://www.kemphoogstad.cz/newsletter/>

KempHoogstad. *Daňové novinky: duben 2019* [online]. Praha: KempHoogstad, 2019, 2019(4) [cit. 2022-07-04]. Dostupné z: <https://www.kemphoogstad.cz/newsletter/>

KempHoogstad. *Newsletter: srpen 2011* [online]. Praha: KempHoogstad, 2011, 2011(8) [cit. 2022-07-04]. Dostupné z: <https://www.kemphoogstad.cz/newsletter/>

Kladno. *Základní údaje o Kladně* [online]. Kladno, 2008, 26. 8. 2020 [cit. 2022-10-09]. Dostupné z: <https://mestokladno.cz/zakladni-informace-o-kladne/d-1401486/p1=2100050454>

KUKALOVÁ, Gabriela, Daniela PFEIFEROVÁ, Ivana KUCHAROVÁ, Olga REGNEROVÁ a Dana ŠTURMOVÁ. *Coefficients of Real Estate Tax: Case Study of the Czech Republic* [online]. Hradec Králové, s. 484–494 [cit. 2022-05-10]. ISSN 2464-6059. Dostupné z: <https://www-webofscience-com.infozdroje.czu.cz/wos/woscc/full-record/WOS:000670596900048>

Kutná Hora. *Historie města* [online]. Kutná Hora: Město Kutná Hora, 2016 [cit. 2022-10-10]. Dostupné z: <https://destinace.kutnahora.cz/d/historie-mesta>

MALÁ, Gabriela. Geografické a administrativní informace. *Město Kolín* [online]. Kolín, 2022, 13. 7. 2022 [cit. 2022-10-09]. Dostupné z: <https://www.mukolin.cz/geograficke-a-administrativni-informace/d-13801/p1=16983>

Mělník. *O městě: Základní informace o městě a okolí* [online]. Mělník, 2022 [cit. 2022-10-10]. Dostupné z: <https://m.melnik.cz/o-meste/ds-52>

Město Beroun. *Historie a současnost: O městě* [online]. Beroun: Město Beroun, 2022 [cit. 2022-10-09]. Dostupné z: <https://www.mesto-beroun.cz/o-beroune/historicke-mesto-roku-2009>

Městské informační centrum Rakovník. *Královské město Rakovník* [online]. Rakovník, 2022 [cit. 2022-10-10]. Dostupné z: <https://www.infocentrum-rakovnik.cz/mesto-rakovnik/>

Místní Agenda 21. *Současnost MA21: O místní Agendě 21 – úvod* [online]. Praha: Česká informační agentura životního prostředí, 2017 [cit. 2022-07-08]. Dostupné z: <https://ma21.cenia.cz/cs-cz/%c3%bavod/prove%c5%99ejnost/sou%c4%8dasnostma21.aspx>

Money S3. *Druhy daní přehledně. Jak se dělí a kolik jich musíte platit* [online]. Brno: Solitea, a.s., 2020 [cit. 2022-06-22]. Dostupné z: <https://money.cz/novinky-a-tipy/dane/druhy-dani-prehledne-jak-se-deli-a-kolik-jich-musite-platit/>

Monitor: kompletní přehled veřejných financí. *Město Benešov (Benešov): Druhový rozklikávací rozpočet pro příjmy* [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR [cit. 2022-10-09]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00231401/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2206>

Monitor: kompletní přehled veřejných financí. *Město Beroun (Beroun): Druhový rozklikávací rozpočet pro příjmy* [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR [cit. 2022-10-09]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00233129/prehled?rad=t&obdobi=2208>

Monitor: kompletní přehled veřejných financí. *Město Kolín (Kolín): Druhový rozklikávací rozpočet pro příjmy* [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR [cit. 2022-10-10]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00235440/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2208>

Monitor: kompletní přehled veřejných financí. *Město Kutná Hora (Kutná Hora): Druhový rozklikávací rozpočet pro příjmy* [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR [cit. 2022-10-10]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00236195/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2208>

Monitor: kompletní přehled veřejných financí. *Město Mělník (Mělník): Druhový rozklikávací rozpočet pro příjmy* [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR [cit. 2022-10-10]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00237051/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2208>

Monitor: kompletní přehled veřejných financí. *Město Nymburk (Nymburk): Druhový rozklikávací rozpočet pro příjmy* [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR [cit. 2022-10-10]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00239500/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2208>

Monitor: kompletní přehled veřejných financí. *Město Příbram (Příbram): Druhový rozklikávací rozpočet pro příjmy* [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR [cit. 2022-10-10]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00243132/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2208>

Monitor: kompletní přehled veřejných financí. *Město Rakovník (Rakovník): Druhový rozklikávací rozpočet pro příjmy* [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR [cit. 2022-10-10]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00244309/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2208>

Monitor: kompletní přehled veřejných financí. *Statutární město Kladno (Kladno): Druhový rozklikávací rozpočet pro příjmy* [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR [cit. 2022-10-09]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00234516/rozpocet/prijmy-druhovy?rad=t&obdobi=2208>

Monitor: kompletní přehled veřejných financí. *Statutární město Mladá Boleslav: Druhový rozklikávací rozpočet pro příjmy* [online]. Praha: Ministerstvo financí ČR [cit. 2022-10-10]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00238295/prehled?rad=t&obdobi=2208>

Nymburk. *O Nymburce: Historie města* [online]. Nymburk, 2022 [cit. 2022-10-10]. Dostupné z: <https://www.mesto-nymburk.cz/historie-mesta/d-11971/p1=9402>

OECD. *Revenue Statistics: Interpretative Guide* [online]. Paris: Organisation for Economic Co-operation and Development, 2021 [cit. 2022-07-03]. Dostupné z: <https://www.oecd.org/tax/tax-policy/oecd-classification-taxes-interpretative-guide.pdf>

OECD. *Tax on property: Total, % of GDP, 2000–2020* [online]. Paris: Paris: Organisation for Economic Co-operation and Development [cit. 2022-10-31]. Dostupné z: doi:10.1787/213673fa-en

RIS, Regionální informační servis. *Veřejná správa* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2021 [cit. 2022-07-05]. Dostupné z: <https://www.risy.cz/cs/krajske-ris/pardubicky-kraj/verejna-sprava>

RIS, Regionální informační systém. *Příbram (okres Příbram)* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2021 [cit. 2022-10-10]. Dostupné z: <https://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/539911-pribram>

Statutární město Mladá Boleslav. *O Mladé Boleslavi* [online]. Mladá Boleslav, 2022 [cit. 2022-10-10]. Dostupné z: <https://www.mb-net.cz/o-mlade-boleslavi/ms-63085/p1=63085>

SYROVÁTKOVÁ, Jaroslava. *Daňové zákony* [online]. [cit. 2022-06-24]. Dostupné z: <https://turbo.cdv.tul.cz/mod/book/view.php?id=5978&chapterid=6322>

VÍDEŇSKÁ MINÁŘOVÁ, Jana. *Obce a daňové příjmy. Gordic* [online]. Jihlava: GORDIC spol. s r.o., 2022, 14. 4. 2022 [cit. 2022-08-09]. Dostupné z: <https://www.gordic.cz/podpora/metodika/clanky-detail?uuid=400031>

VONDRÁČKOVÁ, Pavlína a Petr NOVOTNÝ. *Daňová soustava České republiky. Acta Universitatis Carolinae Iuridica*. [online]. Praha: Karolinum, 2010, 56(4) [cit. 2022-06-27]. ISSN 2336-6478. Dostupné z: <https://karolinum.cz/casopis/auc-iuridica/rocnik-56/cislo-4/clanek-837>

Právní předpisy

ČESKO. Sdělení č. 181/1999 Sb., Ministerstva zahraničních věcí o přijetí Evropské charty místní samosprávy. In: *Sbírka zákonů ČR*. Praha: Verlag Dashöfer, nakladatelství, 1999.

ČESKO. Ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. In: *Fulsoft*. Praha: Dashöfer Holding, Verlag Dashöfer, nakladatelství, 1997.

ČESKO. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů ČR*. 22. 4. 1998. ISSN 1211-1244.

ČESKO. Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční. In: *Sbírka zákonů ČR*. 22. 4. 1998. ISSN 1211-1244.

ČESKO. Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní). In: *Sbírka zákonů ČR*. 22. 4. 1998. ISSN 1211-1244.

ČESKO. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Sbírka zákonů ČR*. 22. 4. 1998. ISSN 1211-1244.

ČESKO. Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí. In: *Sbírka zákonů ČR*. 22. 4. 1998. ISSN 1211-1244.

ČESKO. Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí. In: *Sbírka zákonů ČR*. 22. 4. 1998. ISSN 1211-1244.

ČESKO. Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 22. 4. 1998. ISSN 1211-1244.

ČESKO. Zákon České národní rady č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů ČR*. 22. 4. 1998. ISSN 1211-1244.

Město Benešov. *2/2008 Obecně závazná vyhláška města Benešov o stanovení místního koeficientu pro výpočet daně z nemovitostí* [online]. Benešov: město Benešov, 2008 [cit. 2022-10-31]. Dostupné z: <https://1url.cz/Mrbr1>

Město Benešov. *Obecně závazná vyhláška 4/2009 města Benešov: O změně obecně závazné vyhlášky č. 2/2001, o stanovení koeficientů pro výpočet daně z nemovitostí pro jednotlivé části města Benešov* [online]. Benešov, 2009 [cit. 2022-10-31]. Dostupné z: <https://1url.cz/LrbrQ>

Město Benešov. *Obecně závazná vyhláška č. 2/2001* [online]. Benešov: Město Benešov, 2001 [cit. 2022-10-31]. Dostupné z: <https://1url.cz/xrbre>

Město Beroun. *Obecně závazná vyhláška č. 6/2011 o stanovení koeficientů daně z nemovitostí* [online]. Beroun: Město Beroun, 2011 [cit. 2023-02-03]. Dostupné z: <https://1url.cz/jr5T5>

Město Kladno. *Vyhláška č. 15, kterou se určují územní zóny ve městě Kladně pro účel výpočtu daně z nemovitosti* [online]. Kladno: město Kladno, 1999, 6. 12. 1993 [cit. 2022-10-09]. Dostupné z: <https://1url.cz/yrbrW>

Město Kolín. *Obecně závazná vyhláška číslo 9/2011 o stanovení koeficientů pro výpočet daně z nemovitosti* [online]. Kolín: Město Kolín, 2011 [cit. 2022-10-31]. Dostupné z: <https://1url.cz/rbrw>

Město Kutná Hora. *Obecně závazná vyhláška Města Kutná Hora č. 4/2015 o úpravě koeficientů pro výpočet daně z nemovitostí* [online]. Kutná Hora, 2015 [cit. 2022-10-31]. Dostupné z: <https://1url.cz/arbri>

Město Nymburk. *Obecně závazná vyhláška č. 3/2012 o stanovení koeficientu pro výpočet daně z nemovitostí a o stanovení místního koeficientu pro výpočet daně z nemovitostí* [online]. Nymburk, 2012 [cit. 2022-10-31]. Dostupné z: <https://1url.cz/WrbrN>

Město Příbram. *Obecně závazná vyhláška č. 4/2015 ze dne 29. 6. 2015, o stanovení koeficientu pro výpočet daně z nemovitých věcí* [online]. Příbram, 2015 [cit. 2022-10-31]. Dostupné z: <https://1url.cz/FrbrH>

Město Rakovník. *Obecně závazná vyhláška č. 4/2021, o stanovení koeficientů pro výpočet daně z nemovitých věcí* [online]. Rakovník, 2021 [cit. 2022-10-31]. Dostupné z: <https://1url.cz/Hrbrq>

Statutární město Mladá Boleslav. *Obecně závazná vyhláška č. 2/2016, o stanovení koeficientů pro výpočet daně z nemovitých věcí* [online]. Mladá Boleslav: Statutární město Mladá Boleslav, 2013, 23. 6. 2016 [cit. 2022-10-31]. Dostupné z: <https://1url.cz/srbrB>

8 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk

8.1 Seznam obrázků

Obrázek 1: Klasifikace daní dle dopadu na důchod	19
Obrázek 2: Rozpočtové určení daní platné od 1. 1. 2022	25
Obrázek 3: Klasifikace majetkových daní	28
Obrázek 4: Typy obcí v České republice	33
Obrázek 5: Příjmy a výdaje obecního rozpočtu	36
Obrázek 6: Výčet místních poplatků	38
Obrázek 7: Základ daně u zdanitelných staveb a jednotek	47

8.2 Seznam tabulek

Tabulka 1: Koeficienty a násobky postupných přechodů	27
Tabulka 2: Přepočítací koeficient	27
Tabulka 3: Ukazatel podílu majetkových daní na HDP a daních celkem v sousedících zemích v roce 2020 v % (zaokrouhлено na setiny)	28
Tabulka 4: Počet členů zastupitelstva obce dle počtu obyvatel	34
Tabulka 5: Vybrané správní poplatky	42
Tabulka 6: Základ daně z pozemků	45
Tabulka 7: Sazba daně z pozemků	46
Tabulka 8: Sazba u daně staveb a jednotek	48
Tabulka 9: Koeficient přiřazený k jednotlivým obcím podle počtu obyvatel	49
Tabulka 10: Jednotlivé koeficienty daně z nemovitých věcí ve městě Benešov	52
Tabulka 11: Příjmy města Benešov v letech 2018–2022	53
Tabulka 12: Jednotlivé koeficienty daně z nemovitých věcí ve městě Beroun	54
Tabulka 13: Příjmy města Beroun v letech 2018–2022	55
Tabulka 14: Jednotlivé koeficienty daně z nemovitých věcí ve městě Kladno	56
Tabulka 15: Příjmy města Kladno v letech 2018–2022	57
Tabulka 16: Jednotlivé koeficienty daně z nemovitých věcí ve městě Kolín	59
Tabulka 17: Příjmy města Kolín v letech 2018–2022	60
Tabulka 18: Jednotlivé koeficienty daně z nemovitých věcí ve městě Kutná Hora	61
Tabulka 19: Příjmy města Kutná Hora v letech 2018–2022	62

Tabulka 20: Jednotlivé koeficienty daně z nemovitých věcí ve městě Mělník	63
Tabulka 21: Příjmy města Mělník v letech 2018–2022	64
Tabulka 22: Jednotlivé koeficienty daně z nemovitých věcí ve městě Mladá Boleslav.....	65
Tabulka 23: Příjmy města Mladá Boleslav v letech 2018–2022	66
Tabulka 24: Jednotlivé koeficienty daně z nemovitých věcí ve městě Nymburk.....	67
Tabulka 25: Příjmy města Nymburk v letech 2018–2022	68
Tabulka 26: Jednotlivé koeficienty daně z nemovitých věcí ve městě Příbram	69
Tabulka 27: Příjmy města Příbram v letech 2018–2022.....	70
Tabulka 28: Jednotlivé koeficienty daně z nemovitých věcí ve městě Rakovník	71
Tabulka 29: Příjmy města Rakovník v letech 2018–2022	72
Tabulka 30: Okresní města využívající koeficienty daně z nemovitých věcí.....	80

8.3 Seznam grafů

Graf 1: Lafferova křivka	23
Graf 2: Počet obyvatel města Benešov v letech 2018–2022 (k 1. 1.)	52
Graf 3: Počet obyvatel města Beroun v letech 2018–2022 (k 1. 1.)	55
Graf 4: Počet obyvatel města Kladno v letech 2018–2022 (k 1. 1.)	57
Graf 5: Počet obyvatel města Kolín v letech 2018–2022 (k 1. 1.).....	59
Graf 6: Počet obyvatel města Kutná Hora v letech 2018–2022 (k 1. 1.)	61
Graf 7: Počet obyvatel města Mělník v letech 2018–2022 (k 1. 1.)	63
Graf 8: Počet obyvatel města Mladá Boleslav v letech 2018–2022 (k 1. 1.).....	66
Graf 9: Počet obyvatel města Nymburk v letech 2018–2022 (k 1. 1.).....	68
Graf 10: Počet obyvatel města Příbram v letech 2018–2022 (k 1. 1.)	70
Graf 11: Počet obyvatel města Rakovník v letech 2018–2022 (k 1. 1.)	72
Graf 12: Počet obyvatel v letech 2018–2022 (k 1. 1.)	74
Graf 13: Celkové příjmy v letech 2018–2022 (v tis. Kč).....	75
Graf 14: Daňové příjmy v letech 2018–2022 (tis. Kč)	75
Graf 15: Příjmy daně z nemovitých věcí v letech 2018–2022 (tis. Kč).....	76
Graf 16: Příjmy daně z nemovitých věcí na obyvatele v letech 2018–2022 (v Kč)	77
Graf 17: Podíl daňových příjmů na celkových příjmech za roky 2018–2022 (v %)	78
Graf 18: Podíl daně z nemovitých věcí na celkových příjmech za roky 2018–2022 (v %).	79
Graf 19: Podíl daně z nemovitých věcí na daňových příjmech za roky 2018–2022 (v %) .	79

8.4 Seznam použitých zkratk

ČSÚ – Český statistický úřad

DPH – daň z přidané hodnoty

DzNV – daň z nemovitých věcí

LAU – Local Administrative Units (místní správní jednotka)

OECD – Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

ORP – obec s rozšířenou působností

UNESCO – United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization